

ПЛАН ЗА УСТОЙЧИВА ГРАДСКА МОБИЛНОСТ ГРАД СВИЛЕНГРАД

2023-2035

м. Юли 2023 г.
„Адория Консулт“ ЕООД

СЪДЪРЖАНИЕ

Използвани съкращения	7
Въведение.....	10
Източници на финансиране	13
Институционална и законодателна рамка	15
Приложими нормативни актове на европейско и национално ниво.....	15
Анализ на текущото състояние	20
Територия, населени места, релеф, полезни изкопаеми, климат и води	20
Географско местоположение	20
Населени места	23
Релеф.....	24
Климат	24
Почви и полезни изкопаеми.....	26
Води	28
Биоразнообразие.....	30
Защитени територии.....	35
Рискове от природни бедствия и аварии.....	38
Икономика.....	42
Население и демографски процеси.....	63
Заетост, безработица и доходи на населението.....	75
Образование на територията на община Свиленград	78
Селищна мрежа	82
Градоустройство и „зелена система“	83
Състояние на инфраструктурата в общината - транспортна свързаност и достъпност и териториална интегрираност.....	92
Пътна мрежа и достъпност на територията	92
Автобусен (обществен) транспорт.....	98
Град Свиленград	101
Изпълнени проекти и такива в процес на изпълнение.....	126
Изводи.....	128
Околна среда	129
Състояние на атмосферния въздух	129
Състояние на водните ресурси	137
Риск от наводнения.....	138
Замърсяване и увреждане на почвите.....	139
Управление на отпадъците.....	140
Шум	141

Радиационен фон и електромагнитни полета	142
Изводи.....	143
Основни изводи от текущото състояние.....	146
SWOT анализ	147
Цел на ПУГМ Свиленград.....	150
Принципи на ПУГМ.....	151
Целеви групи.....	154
Стратегически цели и приоритети на ПУГМ Свиленград 2023 – 2035 г.	155
План за изпълнение	158
Индикативен бюджет.....	166
Индикатори	167
Индикатори за продукт	167
Индикатори за резултат.....	168
Източници на информация	170

Списък на таблиците

- Таблица 1. Населени места на територията на община Свиленград
- Таблица 2. Площ на елементите на НЕМ и делът им в общинската територия
- Таблица 3. ЗТ на територията на община Свиленград
- Таблица 4. Основни показатели на сектор услуги за 2018 г.
- Таблица 5. Регистър на разрешителни за извършване на таксиметров превоз на пътници в Община Свиленград
- Таблица 6. Категория на настанителната база към 2019 г.
- Таблица 7. Места за наставане в община Свиленград
- Таблица 8. Заведения за хранене и развлечения, в община Свиленград
- Таблица 9. Население по населени места и пол в община Свиленград
- Таблица 10. Население по местоживееене и пол
- Таблица 11. Живородени брачни и извънбрачни
- Таблица 12. Коефициент на раждаемост през 2022 г. (‰)
- Таблица 13. Умирения през 2022 г.
- Таблица 14. Механично движение на населението, по области, общини и пол
- Таблица 15. Средногодишно население през 2022 г., по области, общини и местоживееене
- Таблица 16. Естествено движение на населението
- Таблица 17. Население под, във и надтрудопособна възраст
- Таблица 18. Детски градини, деца, педагогически персонал, места и групи в детските градини през учебната 2022/2023 година
- Таблица 19. Училища, паралелки, учители, учащи и завършили в общообразователни и специални училища през учебната 2021/2022 година по области и общини (Брой)
- Таблица 20. Възрастова структура на сградния фонд в община Свиленград
- Таблица 21. Жилища по броя на стаите
- Таблица 22. Полезна площ на жилищата (м2)
- Таблица 23. Жилищния фонд на община Свиленград
- Таблица 24. Конструкции на жилищния фонд на община Свиленград
- Таблица 25. Период на построяване на сградния фонд в община Пг
- Таблица 26. РПМ на територията на община Свиленград
- Таблица 27. Състояние на общинската пътна инфраструктура
- Таблица 28. Автобусна линия София – Свиленград - Маршрутно разписание № 26201
- Таблица 29. Субсидиран пробег в изостанали планински и гранични райони за 2023 г.
- Таблица 30. Областна транспортна схема на област Хасково – Извадка
- Таблица 31. Жилища по броя на стаите
- Таблица 32. Полезна площ на жилищата (м2)
- Таблица 33. Жилищния фонд на община Свиленград
- Таблица 34. Конструкции на жилищния фонд на община Свиленград
- Таблица 35. Период на построяване на сградния фонд в община Свиленград

- Таблица 36. Възрастова структура на сградния фонд в община Свиленград
- Таблица 37. Средногодишна интензивност на автомобилното движение през 2015 г. и прогноза за 2035 г.
- Таблица 38. Общински пътища на територията на община Свиленград
- Таблица 39. Служебни абонаменти за паркоместа в Свиленград
- Таблица 40. Предвидени транспортно-инженерни мероприятия в град Свиленград
- Таблица 41. Регистър на разрешителни за извършване на таксиметров превоз на пътници в Община Свиленград
- Таблица 42. Регистрирани МПС, град Свиленград
- Таблица 43. Изпълнени проекти за пътища и улици
- Таблица 44. Планирани проекти за пътища, улици, съоръжения и мерки за безопасност на движението
- Таблица 45. Проекти свързани с безопасност на движението и регулиране на кръстовища
- Таблица 46. Обща оценка на химичното състояние на ПВТ на територията на община Свиленград през 2022 г.
- Таблица 47. Приоритети и мерки на ПУГМ Свиленград
- Списък на фигурите
- Фигура 1. Основни документи за политика, приети от ЕК
- Фигура 2. Структура на общинската икономика според броя предприятия, 2018 г.
- Фигура 3. Процентно съотношение на броя на заетите в сектор „Услуги“ за 2018 г.
- Фигура 4. Реализирани нощувки в периода 2014-2019 (брой)
- Фигура 5. Пренощували лица - българи и чужденци, в периода 2014-2019 г.
- Фигура 6. Приходи от нощувки за община Свиленград в периода 2014-2019 (лв.)
- Фигура 7. Динамика на населението в община Свиленград в периода 2014-2019 г.
- Фигура 8. Процентно изражение на градско и селско население в община
- Фигура 9. Заетите в нефинансовите предприятия по икономически дейности (брой)
- Фигура 10. Образователна структура на населението (в %)
- Фигура 11. Период на построяване на сградния фонд в община Свиленград
- Фигура 12. Сгради според вида на строителния материал
- Фигура 13. От традиционна към устойчива градска мобилност
- Списък на графиките
- Графика 1. Прогноза за качеството на въздуха в град Свиленград за периода 18-22. 07. 2023 г.
- Графика 2. Прогноза за РМ10 в град Свиленград за периода 18-22. 07. 2023 г.
- Графика 3. Прогноза за замърсяване с озон, серен и азотен диоксид в град Свиленград за периода 18-22. 07. 2023 г.

Графика 4. Прогноза за замърсяване на въздуха с полени в град
Свиленград за периода 18-22. 07. 2023 г.

Списък на картите

- Карта 1. Райони за планиране в Р България
- Карта 2. Хасковска област
- Карта 3. Географско положение и достъпност на град Свиленград
- Карта 4. Климатични райони в България
- Карта 5. Водосборен басейн и релеф на река Марица
- Карта 6. Защитени територии на територията на община Свиленград
- Карта 7. Графично рангово подреждане на областите по риска от горски
пожари
- Карта 8. Общини в България, с риск от почвено-атмосферно
засушаване
- Карта 9. Обхвата на териториите с малка, средна и голяма вероятност
от наводнения в ИБР
- Карта 10. Гъстота на населението на 1 км² в област Хасково през 2019
г.
- Карта 11. Население по населени места в община Свиленград
- Карти 12. Свиленград
- Карта 13. Свиленград
- Карта 14. Схема на транспорт и комуникации на гр. Свиленград

Използвани съкращения

ААП	Асоциация на автомобилните производители
АЗ	Агенция по заетостта
АМ	Автомагистрала
БАБХ	Българска агенция по безопасност на храните
БДИБР	Басейнова дирекция "Източнобеломорски район"
БДС	Брутната добавена стойност
ВИ	Винарска изба
ВОМР	Водено от общностите местно развитие
ГИС	Географска информационна система
ГКПП	Граничен контролно-пропускателен пункт
ГРАО	Главна дирекция „Гражданска регистрация и административно обслужване“
ГПСОВ	Градска пречиствателна станция за отпадни води
ДБТ	Дирекция "Бюро по труда"
ДГС	Държавно горско стопанство
ДМА	Дълготрайни материални активи
ЕК	Европейска комисия
ЕС	Европейски съюз
ЕСИФ	Европейски структурни и инвестиционни фондове
ЕСП	Европейска сметна палата
ЗЗ	Защитени зони
ЗТ	Защитени територии
ИЕО	извънредна епидемична обстановка
ИКТ	Информационни и комуникационни технологии
ИСАК	Интегрирана система за администриране и контрол
ИСУН	Информационна система за управление и наблюдение на средствата от ЕС в България
ИТС	Интелигентни транспортни системи
ИТСР	Интегрирана териториална стратегия за развитие

ЛОС	Летливи органични съединения
МВР	Министерство на вътрешните работи
МГТ	Малогабаритен транспорт
МЗХ	Министерство на земеделието и храните
МИ	Министерството на икономиката
МИГ	Места инициативна група
МОСВ	Министерството на околната среда и водите
МПС	Моторно превозно средство
МРРБ	Министерството на регионалното развитие и благоустройството
МС	Министерски съвет
МТ	Министерството на транспорта
МТИТС	Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията
МТО	Метеорологична
МТСТ	Министерство на труда и социалните грижи
МФ	Министерство на финансите
НАСЕМ	Национална система за мониторинг на околната среда
НЕМ	Националната екологична мрежа
НПВУ	Национален план за възстановяване и устойчивост
НСИ	Национален статистически институт
НСМКАВ	Националната система за мониторинг на качеството на атмосферния въздух
НЦТР	Национален център за териториално развитие
ОА	Общинска администрация
ОБ	Общински бюджет
ОПГК	Общинско предприятие „Горска компания“
ОПОС	Оперативна програма „Околна среда“
ОУП	Общ устройствен план
ПВТ	Подземни водни тела
ПИРО	План за интегрирано развитие на община

ПОС	Програма „Околна среда“ 2021-2027 г.
ППС	Пътно-превозни средства
ПРР	Програма „Регионално развитие“ 2021-2027 г.
ПСОВ	Пречиствателни станции за отпадни води
ПСПВ	Пречиствателни станции за питейни води
ПТС	Програма „Транспортна свързаност“ 2021-2027 г.
ПТП	Пътно-транспортно произшествие
ПУГМ	План за устойчива градска мобилност
ПУРБИБР	План за управление на речните басейни в Източнобеломорски район
ПУРН	План за управление на риска от наводнения
ПУМ	Първостепенната улична мрежа
РБ	Републикански бюджет
РЗИ	Регионална здравна инспекция
РИОСВ	Регионална инспекция на околната среда и водите
РОП	Регистър за обществени поръчки
РПМ	Републиканска пътна мрежа
СОЗ	Санитарно-охранителни зони
СВОМР	Стратегия за водено от общностите местно развитие
ТБО	Твърди битови отпадъци
ТСБ	Териториално статистическо бюро
УЛМ	Устойчива лична мобилност
ХВП	Хранително-вкусова промишленост
ЮЦРП	Южен централен район за планиране
CAQI	Европейски индекса за качеството на въздуха
PM	Атмосферните частици
SWOT	Strengths, weaknesses, opportunities and threats (Силни и слаби страни, възможности и заплахи)

Въведение

Едно от големите предизвикателства през XXI е развитието на градската среда, качеството на околната среда и състоянието на транспорта, като основни артерии не само за състоянието на икономиката, но и на живота въобще.

Концепцията за устойчива мобилност придобива много по-широко значение от преодоляване на трафика и възможност за транспортиране. Тя обхваща цялата връзка на хората с градската структура, където отделните видове транспорт се намесват в цялото и по този начин се въвежда интегриран подход при управлението на мобилността. Целта на европейската транспортна политика е системите за превоз на страните-членки да отговарят на икономическите, социални и екологични нужди на обществото. Устойчивата градска мобилност осигурява дългосрочно икономическо развитие на градовете, повишава качеството на живот на техните жители и гарантира опазването на околната среда. Новата концепция за градска мобилност се състои в насърчаване използването на всички видове транспортни средства и комбиниране на различен по категория обществен транспорт с разнообразни видове индивидуален транспорт.

Изготвяне на План за устойчива градска мобилност (ПУГМ) изисква разбиране и имплементиране на фундаменталните икономически, социални и екологични критерии и принципите на устойчиво развитие. Планът за устойчива градска мобилност се фокусира и разработва на ниво градска агломерация. Независимо от това, той трябва да предвиди планирането на градската мобилност да се съобрази с регионалното и националното ниво, като се отчете законодателната рамка (закони, наредби и документи на ЕС), източници на финансиране на градски потоци (ОП, РБ и ОБ), стратегически документи за устройство и развитие на транспорта на национално ниво.

Процесът на разработване на ПУГМ отчита местните условия и специфики – географията на общината, градската агломерация, демографските характеристики и особеностите на местната икономика. Важна роля в процеса на разработване на ПУГМ играе сътрудничеството между заинтересованите страни, проучване на общественото мнение, координирането на политики и интегрирания подход на планиране.

ПУГМ на град Свиленград обхваща периода 2023 – 2035 години и формулира общинските приоритети в сферата на транспортната инфраструктура и управлението на мобилността на територията на градската агломерация и останалите населени места от общината.

ПУГМ цели стимулиране на балансираното развитие и подобрена интеграция на различните видове градска мобилност. В тази концепция за планиране се подчертава, че градската мобилност е насочена най-вече към хората. Поради това се поставя акцент върху участието на гражданите и заинтересованите страни и се насърчават промени в поведението по отношение на мобилността.

ПУГМ могат да помогнат на градовете да използват по ефективен начин съществуващата транспортна инфраструктура и услуги и да предприемат мерки за градска мобилност по разходоефективен начин. Плановете следва да обхващат различни области и сектори на политиката (транспорт, земеползване и териториално устройство, околна среда, икономическо развитие, социална политика, здравеопазване, пътна безопасност и др.), не само между отделните равнища на управлението и администрацията, но и с органите в съседните райони — както градски, така и селски.

През март 2011 година ЕК публикува *Транспортната Бяла Книга „Пътна карта за единна Европейска транспортна област – към конкурентноспособна и ефикасна транспортна система* (COM(2011)0144 final). Като основна цел на политиката на „градска мобилност“ в ЕС се предвижда проучване възможността за разработка на планове за градска мобилност като задължителна мярка за градове с определена големина съгласно националните стандарти и базирано на насоките на ЕС.

Под *„градска мобилност“* се разбира възможността за лесно придвижване на хората между различни точки в града или градските региони с помощта на наличната транспортна мрежа. Съществуват много фактори, които влияят върху градската мобилност, като например демография, земеползване, управление, наличие на обществен транспорт, използване на автомобили и местна икономика.

ЕС предвижда до 2050 г. да постигне конкретни цели в сравнение с 1990 г. като намаляване на въглеродните емисии с 80-95 % и парниковите газове (ПГ) с поне 60 %. Целта на транспортния сектор е до 2030 година да намали емисиите на ПГ с около 20 % под нивото им от 2008 година. Като се има предвид значителното нарастване на емисиите от транспорт през последните две десетилетия, това би ги довело въпреки всичко до ниво с 8 % над това от 1990 година. Предизвикателството е да се премахне зависимостта на транспортната система от петрола, без да се жертва ефективността ѝ и без да се застрашава мобилността.

В съзвучие с водещата инициатива „Европа за ефективно използване на ресурсите“, заложена в *стратегията „Европа 2020“* и новия *план за енергийна ефективност*, главната цел на европейската транспортна политика е да помогне за създаването на система, която подкрепя европейския икономически прогрес, подобрява конкурентоспособността и предлага висококачествени услуги в сферата на мобилността, като същевременно използва ресурсите по-ефективно. На практика транспортът трябва да консумира по-малко и по-чиста енергия, да използва модерна инфраструктура и да намали отрицателното си въздействие върху околната среда и ключови природни богатства като водата, земята и екосистемите.

В градовете преминаването към по-екологичен транспорт се улеснява от по-ниските изисквания към пробега на превозните средства и по-голямата гъстота на населението. Изборът на средства за обществен транспорт е по-голям, налице са и алтернативи като ходене пеша и каране на велосипед.

Градовете страдат най-много от задръствания, лошо качество на въздуха и шумово замърсяване. Градският транспорт е отговорен за около една четвърт от емисиите на въглероден диоксид, идващи от транспорта, а 69 % от пътнотранспортните произшествия възникват в градовете. Постепенното изтегляне на превозните средства, задвижвани с конвенционални горива от градската среда, е съществен принос за значителното намаляване на зависимостта от петрола, на емисиите на парникови газове, както и на замърсяването на въздуха и шумозамърсяването на местно ниво. То ще трябва да бъде съпътствано от развитието на подходяща инфраструктура за зареждане за новите транспортни средства. Употребата на по-малки, по-леки и по-специализирани превозни средства за транспорт на пътници трябва да се насърчава. Големите автомобилни паркове от градски автобуси, таксито и микробуси за доставка, са особено подходящи за въвеждането на алтернативни горива и системи за задвижване. Те могат да дадат значителен принос към намаляването на въглеродната интензивност на градския транспорт. Пътните такси и премахването на несправедливото данъчно облагане също могат да съдействат за насърчаване на използването на обществения транспорт и постепенното въвеждане на алтернативни принципи на задвижване.

Технологичните нововъведения могат да постигнат по-бърз и по-евтин преход към по-ефективна и устойчива европейска транспортна система, като действат по три основни фактора:

- Ефективност на транспортните средства чрез нови двигатели, материали и дизайн;
- Използване на по-чиста енергия чрез нови горива и системи за задвижване;
- По-добро използване на мрежата и по-безопасна и сигурна дейност чрез информационни и комуникационни системи.

Източници на финансиране

Основните източници на финансиране на мерки за устойчива градска мобилност е Програмата за „Развитие на регионите 2021-2027“ (ПРР) и новият инструмент – „Национален план за възстановяване и устойчивост“ (НПВУ) и финансирани от ЕС.

Програмата за „Развитие на регионите 2021-2027“ предвижда:

- по *Приоритетна ос 2* - Интегрирана териториална свързаност обхваща 40 градски общини. Заложените мерки за устойчива мобилност, включително градска, са идентични за двата приоритета. Предвижда се финансиране на:
 - видове инвестиции в инфраструктура и оборудване;
 - разработване на планове за управление на движението;
 - въвеждане на интелигентни транспортни системи (ИТС) и др. мерки за дигитализация на транспорта;
 - подмяна на подвижния състав на обществения транспорт с екологично чист;
 - изграждане на зарядна инфраструктура за чисти превозни средства;
 - велосипедна и пешеходна мрежа;
 - транспортна инфраструктура, вкл. улици и съоръжения във връзка с развитието на интегрирана система за обществен транспорт, велосипедна и пешеходна мрежа;
 - мерки за подобряване на достъпността и безопасността на транспорта;
 - подобряване на връзките между градски, междуградски автобусен, железопътен, въздушен, вътрешноводен и морски транспорт, като част от реализиране на интермодални превози и др.

През новия програмен период ПРР 2021-2027 насърчава развитието на функционални зони и регионални връзки от гледна точка на трудовата мобилност, включително чрез развитието на междуселищния обществен транспорт. Мерките за устойчива градска мобилност са допустими на територията и на селски общини, които не граничат с градски, при ясно обоснована необходимост и интегриран характер на инвестицията.

В съответствие с ПИРО 2021 – 2027 се предвижда финансиране на мерки и от *Програмата за транспортна свързаност (ПТС)*.

Също така процедура „*Екологосъобразна мобилност*“ от *НПВУ*, с индикативен бюджет 51,13 млн. евро е насочен към 40 градски общини, без 10^{-те} най-големи. Предвидено е да се осъществи пилотна схема в подкрепа на реформата за устойчива градска мобилност, която да предшества интегрираните проекти за устойчива градска мобилност по ППР. Задължително изискване към проектите е да бъдат подготвени и изпълнявани в партньорство между две или повече общини, с един или няколко оператори на обществения транспорт. Селските общини са допустими като асоциирани партньори по проектите при обосновка по отношение на връзките между селските и градските райони и функционалните зони.

Предвидените дейности по процедура „*Екологосъобразна мобилност*“ от *НПВУ* включват:

- нулево-емисионни превозни средства на обществения транспорт в транспортната система на градовете;
- съпътстващи мерки съгласно предпроектните проучвания – изграждане на зарядни станции, обслужващи превозните средства на обществения транспорт, както и разработването на ИТС и интегрирани цифрови решения за подобряване на ефикасността и ефективността на обществения транспорт;
- изпълнение на инфраструктурни мерки за безопасна градска мобилност, насочени към уязвимите участници в движението - пешеходци и велосипедисти;
- разработване/актуализиране на генерални планове за организация на движението.

В допълнение, за насърчаване на електромобилността като част от местните стратегии за устойчива градска мобилност е предвидено да допринася и приоритет 5 „*Въздух*“ на *Програмата за околна среда 2021-2027 г.*, чрез пилотна схема за финансиране на мерки за постепенното прекратяване използването на конвенционални МПС с високи емисии (дизелови, приоритетно pre-Euro и Euro 1) и преминаване към електрически автомобили. Помощта е насочена към граждани, живеещи в общини с нарушено качество на въздуха, които трябва да предадат за рециклиране регистрирани високо-емисионни дизелови автомобили. Предвидена е и подкрепа за въвеждане на зони

с ниски емисии, която да бъде концентрирана в градове с лошо качество на въздуха и значителни проблеми с трафи

Институционална и законодателна рамка

Основната цел на ПУГМ е гарантиране на достъпа, повишаване на сигурността, намаляване на замърсяванията (на въздуха и на шума), превръщането на транспорта в ресурсно ефективен отрасъл, подобряване привлекателността на територията и качеството на живот на хората в общината.

Тенденциите на изменение на климата и изчерпване на природните ресурси поставят допълнителни предизвикателства пред устойчивия растеж. Отчитайки въздействието на градската мобилност върху икономическия растеж и околната среда, ЕС насърчава изграждането на такава градска мобилност, която да е устойчива. Това означава разработване на стратегии за преминаване към по-екологосъобразни и по-устойчиви видове транспорт като ходене пеша, каране на велосипед, обществен транспорт и нови форми на използване и притежаване на автомобили.

Основанията за разработването на ПУГМ като стратегическия документ са изискванията, поставени в нормативните актове на европейско и национално ниво, в които са формулирани концепциите и приоритетите за пространствено развитие на териториите в това число и за развитие на транспортната инфраструктура и транспортната система.

Приложими нормативни актове на европейско и национално ниво

Основни международни актове:

- *Европейския зелен пакт;*
- Проект „Европа 2030“;
- *Зелена книга, „Към нова култура на градска мобилност“* на ЕК, 2007 г.;
- Регламент 1370/2007 за обществените услуги за пътнически превоз с железопътен и автомобилен транспорт;
- Директива 2008/50/ЕО за качеството на атмосферния въздух;
- Директива 2008/96/ЕО за откриване, обезопасяване и отстраняване на местата с концентрация на пътно-транспортни произшествия;

- Директива 2009/33/ЕО за насърчаването на чисти и енергийно ефективни пътни превозни средства;
- План за действие по градска мобилност на ЕК, 2009 г.;
- Директива 2010/40/ЕО за внедряване на интелигентните транспортни системи в областта на автомобилния транспорт и за интерфейси с останалите видове транспорт;
- Стратегия за незамърсяващи и енергийно ефективни превозни средства на ЕК, 2010 г.;
- Бяла книга „Пътна карта за единна Европейска транспортна област – към конкурентоспособна и ефикасна транспортна система“ на ЕК, 2011 г.;
- Концепция за планове за устойчива градска мобилност „Заедно към конкурентоспособна градска мобилност с ефективно използване на ресурсите“ на ЕК, 2013 г.;
- Регламент №1315 на ЕС „Насоки за развитие на Трансевропейската транспортна мрежа“, 2013 г.;
- Стратегия за устойчива и интелигентна мобилност и План за действие 2020 г.;
- Европейска зелена сделка 2019 г.;
- Стратегия „Транспорт 2050“ на ЕС;
- Препоръка (ЕС) 2023/550 на Комисията от 8 март 2023 г. относно националните програми за подкрепа на планирането на устойчива градска мобилност - нотифицирана под номер C(2023) 1524)

В доклад от 2019 г. относно България, ЕК отправя препоръки за развитието на транспортната система в страната, включващ задълбочен преглед относно „предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси“. Посочени са нужди от инвестиции на национално ниво с висок приоритет с цел изграждане на стабилна, устойчива на изменението на климата, интелигентна, сигурна и интермодална трансевропейска транспортна мрежа, и по-специално: „Създаване на интелигентни системи за транспорт и пътно движение, предназначени за ефикасно и оптимизирано използване на инфраструктурата, включително за електронни системи за пътно таксуване“.

Национални стратегически и планови документи:

- Национална програма за развитие „България 2030“;

- Интегрирана териториална стратегия за развитие на Южен централен район до 2029 г.;
- Национална концепция за пространствено развитие (2013-2025 г.);
- Интегрирана транспортна стратегия в периода до 2030 г.;
- Национална стратегия за подобряване безопасността на движението по пътищата в Република България 2021 - 2030 г.;
- Проект на национална програма за подобряване качеството на атмосферния въздух (2018 – 2024 г.);
- Национална стратегия за адаптиране към климатичните промени
- Национална програма за електрическа мобилност – България 2025 г
- Актуализирана Национална стратегия за демографско развитие на населението в Р България (2012 – 2030 г.);

Национално законодателство:

- Закон за автомобилните превози;
- Закон за устройство на територията;
- Законът за местното самоуправление и местната администрация;
- Закон за общинската собственост;
- Закон за пътищата;
- Закон за опазване на околната среда;
- Закон за движението по пътищата;
- Закон за чистотата на атмосферния въздух;
- Закон за защита от шума в околната среда;
- Закон за регионалното развитие.

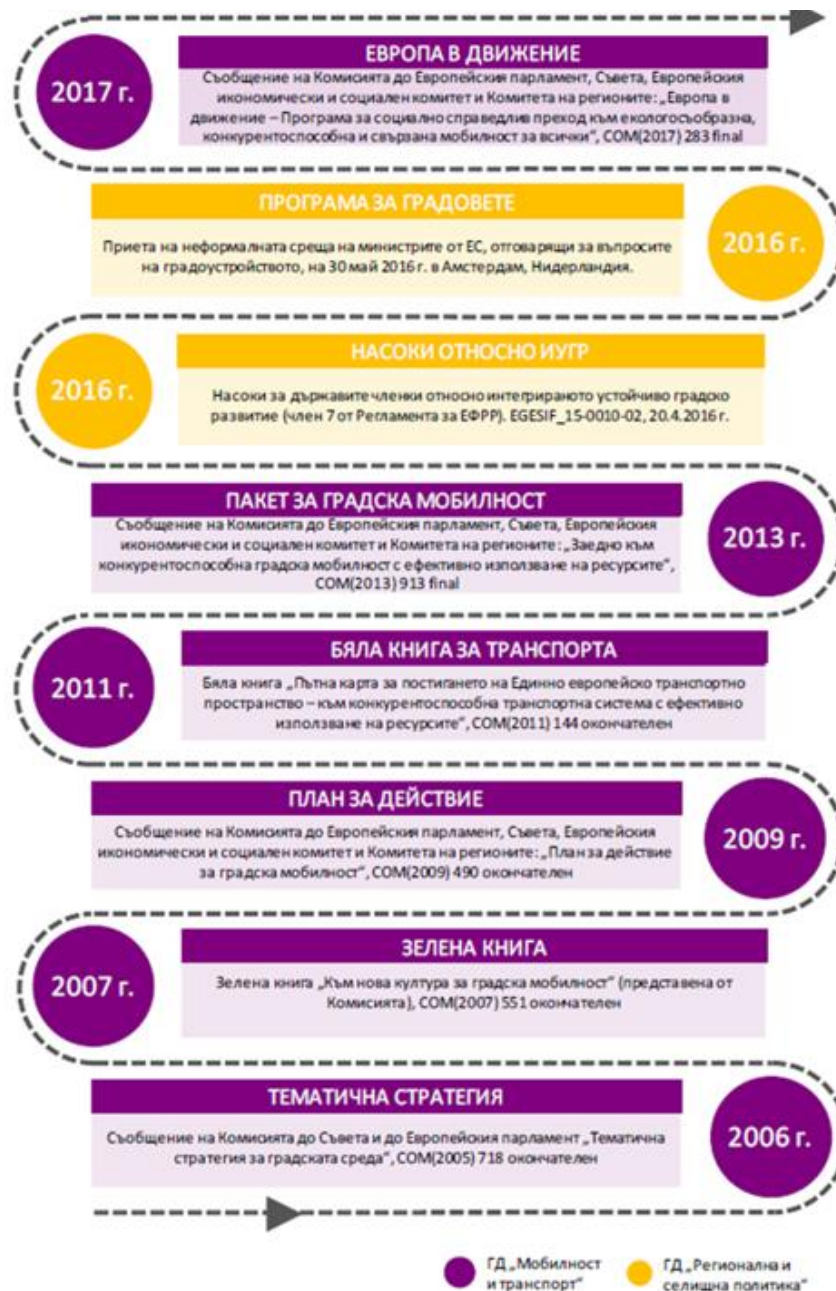
Наредби:

- Наредба № 33/3 ноември 1999 г. на МТ за обществен превоз на пътници и товари на територията на Република България (последно изм. и доп. ДВ. бр.84 от 21 Октомври 2022г.);
- Наредба № 1/17 януари 2001 г. на МРРБ за организиране движението по пътищата (последно изм. и доп. ДВ. бр.20 от 8 Март 2019г., отм. ДВ. бр.88 от 4 Ноември 2022г.);
- Наредба № 18/23 юли 2001 г. за сигнализация на пътищата с пътни знаци (последно изм. и доп. ДВ. бр. 13 от 14 Февруари 2020 г.);

- Наредба №2/15 март 2002 г. на МТИТС за условията и реда за утвърждаване на транспортни схеми и за осъществяване на обществени превози на пътници с автобуси и леки автомобили (последни изм. и доп. ДВ. бр.51 от 13 Юни 2023г.);
- Наредба № 17/23 юли 2003 г. за регулиране на движението по пътищата със светлинни сигнали (последно изм. и доп. ДВ. бр. 35 от 15 Май 2015 г.);
- Наредба № 7/ 22 декември 2003 г., относно правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони (последни изм. и доп. ДВ. бр.84 от 21 Октомври 2022 г.);
- Наредба № 3/4 април 2005 г. на МФ за условията и реда за предоставяне на средства за субсидиране на превода на пътниците по нерентабилни автобусни линии във вътрешноградския транспорт и транспорта в планински и други райони (последно изм. ДВ. бр.9 от 31 Януари 2012г., отм. ДВ. бр.57 от 28 Юли 2015г.);
- Наредба №2/31 март 2006 г. на МФ за условията и реда за предоставяне на средства за компенсиране на намалените приходи от прилагането на цени за пътуване по автомобилния транспорт, предвидени в нормативни актове за определени категории пътници (последно изм. и доп. ДВ. бр.8 от 29 Януари 2013г., отм. ДВ. бр.57 от 28 Юли 2015г.);
- Наредба №4/1 юли 2009 г. за изграждане на достъпна среда в урбанизираните територии (изм. ДВ. бр.54 от 15 Юли 2011г., отм. ДВ. бр.12 от 12 Февруари 2021г.);
- Наредба №2/17 януари 2001 г. за сигнализацията на пътищата с маркировка (последно изм. и доп. ДВ. бр.32 от 16 Април 2019г.);
- Наредба №12/15 юли 2010 г. на МОСВ за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух (последно изм. и доп. ДВ. бр.79 от 8 Октомври 2019г.);
- Наредба от 21 януари 2013 г. за условията и реда за внедряване на интелигентните транспортни системи в областта на автомобилния транспорт и за интерфейси с останалите видове транспорт (изм. и доп. ДВ. бр.80 от 16 Октомври 2015г., изм. ДВ. бр.36 от 13 Май 2022г.);

Фигура 1. Основни документи за политика, приети от ЕК

- Наредба № РД-02-20-2/20 декември 2017 г. на МРРБ за планиране и проектиране на комуникационно-транспортни системи на урбанизираните територии (последно изм. и доп. ДВ. бр. 79 от 4 Октомври 2022 г.).

Регионални и общински документи:

- Регионална иновационна стратегия, Южен централен район, 2004 г.;
- Регионален план за развитие на Южен централен район, 2014-2020 г.;
- Стратегия на транспортна политика на Южен централен район, 2014 – 2020 г.;

- Интегрирана териториална стратегия за развитие на Южен централен регион за планиране от ниво 2 за периода 2021-2027 г.;
- Регионална иновационна стратегия, Южен централен район, 2004 г.
- Областна стратегия за развитиена област Хасково за периода 2014 - 2020 г.;
- Общински план за развитие на община Свиленград, 2014-2020 г.;
- План за интегрирано развитие на община Свиленград, 2021 - 2027 г.;
- Общ устройствен план на община Свиленград, 2018 г.
- Екологична оценка на ОУП на община Свиленград, 2018 г.;
- Програма за опазване на околната среда в Община Свиленград 2014-2020 г.
- Общинска програма за управление на отпадъците на Община Свиленград, 2017-2020 г.
- Програми и стратегии по секторни отрасли и политики на Общината;
- Регистър на защитените територии и защитените зони в Община Свиленград
- Наредба № 21 за опазване на околната среда на територията на Община Свиленград, изм. с Решение 287/30.09.20 г.
- Наредба № 14 за условията и реда за изхвърляне, събиране, транспортиране, претоварване, оползотворяване и обезвреждане на битови, строителни и масово разпространени отпадъци на територията на Община Свиленград;
- Наредби на Община Свиленград.

Анализ на текущото състояние

Територия, населени места, релеф, полезни изкопаеми, климат и води

Географско местоположение

Община Свиленград е административно териториална единица по смисъла на Закона за административно териториалното устройство в Република България (ЗАТУРБ), част от област Хасково, и статистическа териториална единица от ниво LAU 2 (община) по Номенклатурата за статистически териториални единици (NUTS) на ЕС. Административен център на общината е град Свиленград. Съгласно Закона за регионалното развитие област Хасково, респективно община Свиленград, се включва към Южен Централен район.

Карта 1. Райони за планиране в Р България и Карта 2. Хасковска област

Източник: Agrozona.bg

Източник: Общинска администрация

Община Свиленград има стратегическо географско местоположение за страната и за ЕС. Общината е граничен район на България и ЕС с Гърция и Турция. Територията и е с площ 700,315 км², което представлява 0,6 % от територията на Република България. Община Свиленград влиза в състава на област Хасково, заедно с още 10 общини - Хасково, Димитровград, Любимец, Харманли, Маджарово, Симоновград, Ивайловград, Тополовград, Минерални бани и Стамболово. Областта е част от Южен централен регион от ниво 2, в който влизат и съседните области Пловдив, Пазарджик, Кърджали и Смолян.

С площта си от 700,315 км² заема 4-то място сред 11-те общини на областта, което съставлява 12,7% от територията на област Хасково. По брой на населението към 31.12.2019 г. общината наброява 20 423 души (НСИ, април 2023 г.). В административно отношение община Свиленград се състои от 24 населени места – 1 град и 23 села.

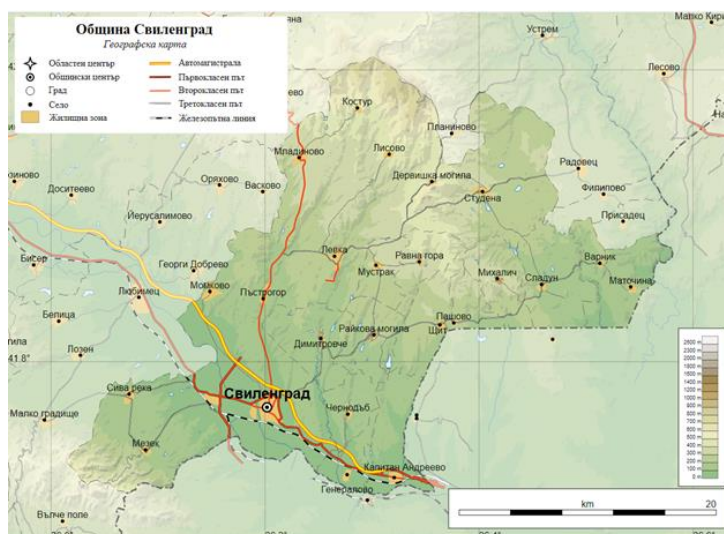
Геополитическото разположение на Свиленград се превръща във визитка на Община – на границата между Европа и Азия, Европейския съюз и Турция. Оттук произлиза водещата ѝ роля в бъдещото развитие на европейските транспортни коридори, свързващи Европа с Близкия и Далечния Изток - коридор №4 по посока на Истанбул и други важни транспортни артерии в близост като наскоро построената модерна магистрала Виа Егнация (Истанбул-Солун), както и удобния скоростен път до пристанище Александруполис и до магистралата Виа Егнация. През територията на гр. Свиленград минава железопътната линия София-Пловдив-Свиленград-Истанбул, свързваща България с европейската мрежа, както и железопътната връзка Свиленград –

Дикия Александрополис. Стратегическото географско положение е факторът с първостепенно значение за социално-икономическото развитие на общината посочен в ПИРО Свиленград 2021 – 2027 г.

Град Свиленград е разположен в долината на река Марица, образувана между Източните Родопи и Сакар планина, по двата бряга на реката и в непосредствена близост до точката, където се събират границите на България, Гърция и Турция. Землището на града има низинно – хълмист релеф. Надморската височина е в диапазона от 40 до 160 м. Градът отстои на около 70 км от областния център Хасково, 150 км от Пловдив - център на Южен Централен Район, 300 км от столицата София, 270 км от Истанбул и 170 км до пристанището в Александрополис. Разположен е на два км северно от гръцката и на 14 км северозападно от турската граница.

Карта 3. Географско положение и достъпност на град Свиленград

Източник: Уикипедия

През землището на града преминава „Евро – азиатски” инфраструктурен коридор № 10 – „Лондон – Калкута”. Днес районът се определя като контактна зона между два съседни Балкански региона и основна външна граница на ЕС - между „Изтока и Запада. Това определя особената роля на общината в бъдещото развитие на качествено ново сътрудничество във всички области с контактните зони с двете съседни страни и променения статут на страната, като филтър между Изтока и Запада. Освен автомобилния коридор през общината преминава и ж.п. линията, свързваща Западна и Централна

Европа през София – Пловдив – Димитровград – Свиленград, която тук се разклонява на две трасета – за Северна Гърция и за Истанбул и Близкия Изток.

Населени места

Съгласно Заповед № РД-02-14-2021/14 август 2012 г. (обн. ДВ, бр. 66, 28.08.2012 г., неофициален раздел) на МРРБ за категоризацията на населените места, Свиленград (НКВ28) е определен за 2-ра категория община. Град Свиленград е опорен център от трето ниво в мрежата от опорни центрове, предложена от Националната концепция за пространствено развитие.

Община Свиленград включва 24 населени места – 1 град (гр. Свиленград административен център на общината) и 23 села (Варник, Генералово, Дервишка могила, Димитровче, Капитан Андреево, Костур, Левка, Лисово, Маточина, Мезек, Михалич, Младиново, Момково, Мустрак, Пашово, Пъстрогор, Равна гора, Райкова могила, Сива река, Сладун, Студена, Чернодъб и Щит). Според петстепенната йерархичната система от градски центрове (*Национална концепция за пространствено развитие, 2013 – 2025 г.*), град Свиленград е от 4-то ниво – малки градове с микрорегионално значение.

Град Свиленград е центърът на общината, с население 19 627 души към 31.12.2019 г.; По данни на ГРАО три от селата са с население между 500 и 1000 души - Студена, Момково и Капитан Андреево; Четири села с население между 200 и 500 души - Левка, Мезек, Младиново и Райкова могила; Осем села с население между 100 и 200 души - Щит, Чернодъб, Генералово, Димитровче, Мустрак, Пъстрогор, Сива река и Сладун; Осем села – с население под 100 човека - Костур, Лисово, Дервишка могила, Варник, Маточина, Равна гора, Пашово и Михалич. Съгласно Националната стратегия за пространствено развитие 2013-2025 г. Общината попада в т.н. „територии със специфични характеристики – Гранични общини” и е определена като периферна. Попада в 3-то йерархично ниво (категоризация на центрoвете в България).

Таблица 1. Населени места на територията на община Свиленград

ЕКАТТЕ	Населено място	Площ на землището км ²	ЕКАТТЕ	Населено място	Площ на землището км ²
10152	Варник	8,255	48979	Момково	30,052
14708	Генералово	12,291	49446	Мустрак	14,594
20674	Дервишка могила	40,257	55645	Пашово	13,090

21078	Димитровче	28,330	59183	Пъстрогор	23,471
36110	Капитан Андреево	28,541	61131	Равна гора	16,859
39001	Костур	30,194	61844	Райкова могила	21,976
43205	Левка	42,017	65677	Свиленград	79,686
43877	Лисово	22,338	66370	Сива река	24,798
47468	Маточина	26,011	67146	Сладун	35,653
47737	Мезек	36,517	70055	Студена	69,536
48533	Михалич	21,975	81116	Чернодъб	16,553
48698	Младиново	31,270	84036	Щит	26,051

Източник: НСИ, ПИРО Свиленград 2021 – 2027 г.

Според “Национален план за развитие на земеделието и селските райони” по ПРСР, статут на селски общини имат всички общини, в които няма населено място с население над 30 000 души. Според тези критерии община Свиленград е извадена от списъка на селските общини и е включена към 52-те градски общини.

Релеф

Община Свиленград е разположена в югоизточната част на Хасковска област. В североизточния ѝ край са склоновете на Сакар планина, на югозапад са Източните Родопи. Централната част на община включва части от Горно-тракийската низина. Ландшафтът е много разнообразен - равнинен, хълмист и нископланински. Частите на Горнотракийската низина са характерни с обширни приречни ниски земи и високи подпочвени води, които благоприятстват интензивното използване на земеделските площи. Разклоненията на Сакар планина са сравнително ниски и с по-малък наклон, на запад Източно Родопския рид Гората е по-стръмен и залесен, а на северозапад е Хасковска хълмиста земя. Средната надморска височина варира от 70 м (гр. Свиленград) до 703 м (връх Шейновец – на границата с община Любимец). Скалната основа е много пъстра, срещат се южнобългарски гранити, кристалинни шисти, гнайси, мрамори, варовици, андезити и др., които имат важно участие в образуването и състава на почвите.

Климат

Климатично райониране и особености

Карта 4. Климатични райони в България

Източник: НИМХ - БАН

В климатично отношение територията попада в преходно-средиземноморска климатична област, Южнобългарска климатична подобласт, климатичен район на Източно-родопските речни долини, със забележимо влияние на мекия в температурно отношение приморски район на Егейско море. Община Свиленград се намира в континентално-средиземноморската климатична област, което определя и континентално-средиземноморският тип климат на общината. Най-характерните белези на този тип климат са топлото лято и меката зима (януарските температури са над 0°C), сравнително малката годишна температурна амплитуда, есенно-зимният максимум на валежите и липсата на ежегодно устойчива снежна покривка.

По данни от МТО станция – Свиленград регионът на общината се характеризира с голяма продължителност на слънчево греене - 2240-2249 часа с максимуми за месеците юли и август. Средната стойност на годишната температура на въздуха в общината варира в границите между $12,6^{\circ}\text{C}$ и $13,6^{\circ}\text{C}$. Средните юлски температури са между $22-24^{\circ}\text{C}$, а средните януарски температури за общината се колебаят от 0 до $1-2^{\circ}\text{C}$ над нулата.

Снежната покривка е слаба и краткотрайна с брой на дните със сняг 16-30.

Атмосферно налягане

Вътрешногодишният ход на атмосферното налягане се характеризира с един максимум през декември или януари, и един минимум през юли, т.е. той е обратен на този на температурата на въздуха. Стойностите му за месеците януари и декември са съответно 1020.78hPa и 1020.22hPa, а за месец юли 1011.41hPa. Средногодишно за страната при температура на въздуха 0°C атмосферното налягане е 1013hPa. Приведени

към морското равнище годишните стойности за всички станции в страната са между 1015 и 1018 hPa .

Ветрове

Орографските особености на региона влияят на посоката и скоростта на вятъра. Преобладават ветровете със северна компонента (NW, N, NE) – 43% от случаите, северна компонента (NW, W, SW) – 37,6% от случаите. Честотата на ветровете с южна компонента (SE, S, SW) – 30,7% се увеличава най – вече през месеците април и май. Повторяемост на случаите “тихо време” – 23,6%. Средномесечните стойности на скоростта на вятъра варира около средногодишната стойност – 1,6 м/сек. Най – ветровито е през пролетните месеци март и април – 2,0-2,1 м/сек., а най – тихо е през есенните месеци октомври и ноември (1,2 м/сек.). През студеното полугодие често духат югозападни и южни ветрове с фьонов ефект. Средномесечните стойности на скоростта на вятъра варира около средногодишната стойност – 1,6 м/сек.

Мъгли, Валежи и влажност на въздуха

Повторяемостта и продължителността на мъглите, което до голяма степен се определя от орографските условия, обуславя натрупването на атмосферните замърсители. По данни на МТО станция – Свиленград средногодишно 30,9 дни са с мъгла. Най – голям е броят на дните с мъгла – 6,0-6,5 през ноември и декември.

Средната относителна влажност на въздуха е 76,3%.

Регионът на Община Свиленград се характеризира със средногодишно количество на валежи 696,0 мм, с минимум през летните месеци. Разпределението на валежните количества през зимата е 178 мм, пролетта 145 мм, лятото 120 мм и есента 153 мм.

Почви и полезни изкопаеми

Община Свиленград попада в *Странджанско-Сакарската тектонска област* - Сакар планина. За долината на река Марица са характерни Плиоценски езерно-речни наслаги, представени от пясъчници. Поречието е изградено от Кватернерни речни тераси - пясъци и чакъли, а основните скали в района на Сакар планина се характеризират с наличието на южнобългарски гранити.

Почви

Според почвено-географското райониране на България (по Нинов, 1997), територията на община Свиленград се намира в *Средиземноморската почвена област* - в Източно-Родопско - Сакарска провинция и попада в Горнотракийската подобласт. На територията преобладават три вида почвена покривка: смолници в равнинните полски райони, канелените горски почви от планинските и хълмисти терени и алувиално-ливадните почви по долината на р. Марица и притоците ѝ.

Смолниците са богати на хумус и са известни още като черни глинести почви, като са разпространени най-много в средна и южна България. Смолниците се отличават с много добре изразен хумусен хоризонт (50-70 см) със сравнително богато съдържание на органично вещество (2,5 – 3,5%) хумус, сравнително хомогенен профил, който в дълбочина към 90–100 см прехождва в богато карбонатна подпочва. Тези почви натрупват значително количество продуктивна влага до 150-170 мм, поради което в сухи години имат по-благоприятен воден баланс от другите почви. Смолниците са подходящи за отглеждане на всички зърнени, житни, фуражни и окопни култури, като по-неподходящи са за тютюн и цвекло.

Канелените горски почви заемат предимно ниските хълмисти и предпланински райони и стигат обикновено до 700-800 м надморска височина. Срещат се на разнообразен релеф - слабо вълнообразен, хълмисто вълнообразен и полупланински. Преобладават на по-пресечените релефни форми, които осигуряват добър дренаж. Независимо от някои не твърде благоприятни техни свойства, общо взето тези почви се характеризират с високо плодородие, особено по-дълбоките. Тъй като обикновено са съчетани с топъл средиземноморски климат, те са подходящи за отглеждане на памук, тютюн, както и за много сортове лози - за червени трапезни вина, за дестилати и конячни материали, за гроздов концентрат, а ерозираните - за десертни вина и десертно грозде. От овощните видове могат да се отглеждат сливи и круши, а върху плитките и ерозираните богати на карбонати, и череша и вишни.

Алувиално-ливадните са вид речни почви, които заемат централната част на речните лъки и са над първата ниска заливна тераса (тераса на р. Марица и притоците ѝ). Алувиално–ливадните почви имат висока водопропускливост, средна водозадържаща способност и добра аерация. Хумусното съдържание е малко – варира от 0,8 до 2-3 %. Общият азот е в граници от 0,070 до 1,165 %, а общият фосфор –0,092 до 0,238 %.

Почвената реакция е предимно неутрална до слабо алкална (рН 6,7–8,0). При интензивна обработка, хумуса в тези почви бързо намалява. През лятото нивото на подпочвените води се понижава, корено-обитаемия слой силно се изсушава и влагата за много култури с продължителен вегетационен период е недостатъчна. Върху тези почви могат да се отглеждат всички основни зеленчукови култури, лозови сортове за бели трапезни вина, за дестилати и конячни материали, за сокове и за десертно грозде, редица овощни видове (ябълки, сливи, круши, дюли, касис), а при подпочвени води под 3-4 м и липса на карбонати и праскови и орехи. Участъците с близки подпочвени води може да се използват като ливади и пасища и ако има възможност да се дренират.

Полезни изкопаеми

В Хасковска област се намира част от Маришкия въглищен басейн, но към момента добивът на лигнитни въглища е приключил – закрити са старите рудници и такъв добив се извършва само от мини извън областта.

В последните години на областно ниво е прекратен и добивът на оловно-цинкови руди. С по-голямо значение в икономически аспект са източниците на нерудни изкопаеми. Районът около Хасково разполага с доказани големи запаси от: варовик, мраморизирани варовици, андезити, доломити, риолити и скалнооблицовъчни материали (гнайсошисти) и глини. На територията община Свиленград обекти за добив на подземни богатства.

Води

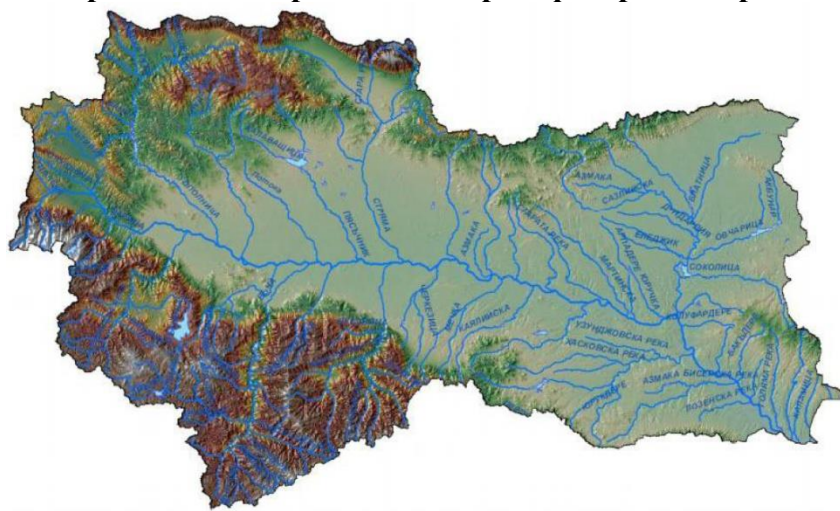
Територията на община Свиленград попада в Източно беломорската водосборна област.

Повърхностни води

Главен воден ресурс на територията на община Свиленград е река Марица. Тя е най-голямата река в страната и на Балканския полуостров след река Дунав и най-пълноводната река в България. Води началото си от Рила планина, от двете Маричини езера под връх Манчо. Всички останали реки в района са леви притоци на Марица, по-големите от които са: река Голяма (дължина 37,9 км и водосборна област 163 км²), река Селска (дължина 18,9 км и водосборна площ 101,3 км²), река Левченска (дължина 43,8 км и водосборна площ 143,8 км²) и река Каламица (дължина 23,2 км и водосборна площ

58,7 км²), които извират от Сакар планина. Поречието на Марица обхваща едни от най-плодородните земи на България. На територията на цялата област Хасково водният отток на Марица представлява 5,8 % от речния отток на страната без река Дунав. Хидрографската мрежа е сравнително слабо развита. Водните площи заемат около 17,63 км². Гъстотата на речната мрежа е 0,5 - 0,6 км/км².

Карта 5. Водосборен басейн и релеф на река Марица

Източник: ПУРБИБР 2010-2015 г.

Хидроложкият режим се формира в условията на значително средиземноморско влияние. Поради южното изложение на площите и проникване на средиземноморски топъл и влажен въздух по долината на Марица, снеговете през зимата бързо се стопяват, а през летния период реките губят вода поради инфилтрация и силно изпарение. Периодът на пълноводие протича от месец декември до месец юни. Средната дата на настъпване на маловодието е юли, а средната дата на неговото завършване е октомври. През периода на маловодие се оттича 1% от общия обем на оттока. Малките реки и дерета през периода на маловодие пресъхват в рамките на 70 - 100 дни. Затова в района има опасност от дълго засушаване и от наводнения.

На територията на община Свиленград е изградена мрежа от микроязовири, край всяко от населените места. Общината притежава 96 броя водоеми, от които 17 са отдадени под наем, а 4 на концесия.

Водосборният басейн на река Марица е известен като район с високо ниво на подземни води. Основното подхранване на подземните води е от река Марица и от инфилтрация на валежни води, и по-малко от деретата и води от подложката.

Подземни води

Общината е сравнително богата на подпочвени води. Подземните води имат важно значение за питейното водоснабдяване. Общината попада в Рило-Родопската хидрогеоложка област, Източнородопски райони Сакарската зона (най-югоизточната част от долното поречие на река Марица). В тектонско отношение представлява негативна структура с изток-западна посока, запълнена с плиоценски и кватернерни наслаги. Геоложката обстановка предопределя формирането в района на два от основни типове подземни води - пукнатинни (модулът на подземен отток в повечето случаи е ограничен и е под 0.1 l/s.km^2) и порови (Проводимостта на водоносния хоризонт се изменя от 875 до $1092 \text{ m}^2/\text{d}$).

На територията на община Свиленград са идентифицирани 5 подземни водни тела, оценката за които е, че не се намират в риск. Изложени са на точков натиск от антропогенни замърсяване – битово, промишлено и общински депа за отпадъци. Според РИОСВ – Хасково, общата оценка на химичното състояние на подземните водни тела на територията на общината е добра за 4 от тях и лоша за 1 от тях. Количественото състояние на всички ПВТ в общината е добро.

На територията на общината няма данни за учредени СОЗ за питейно-битово водоснабдяване.

Биоразнообразие

Биоразнообразието представлява богатството на всички живи форми. На територията на Хасковска област са установени 1950 вида растения от 122 семейства, 350 вида пеперуди, 21 вида риби, 10 вида земноводни, 26 вида влечуги, 273 вида птици и 59 вида бозайници. Преобладаващите елементи на флората са субмедитеранските и евро-азиатските, следвани от медитеранските. Ендемичният флорен елемент е представен от 85 балкански, 20 български и 7 родопски ендемични вида растения. Разпространени са 28 реликтни вида. За 25 вида единствените за страната находища са на територията на областта.

Община Свиленград попада в Сакаро-Дервентски биогеографски район към Балканската биогеографска провинция или според биогеографската хорологизация на Балканския полуостров е в Източнотракийския биогеографски район (Асенов А., Биогеография на България).

Флора

Широколистни **гори** на територията на община Свиленград са доминирани от преходносредиземноморски съобщества от космат (*Quercus pubescens*) и виргилиев (*Quercus virgiliana*) дъб. Срещат се също зимен дъб (*Quercus petraea*), цер (*Quercus cerris*), благун (*Quercus frainetto*), мъждрян (*Fraxinus ornus*). Най-често са силно деградирани и са от храсталачен тип като съществуват терени, заети от келяв габър (*Carpinus orientalis*).

Край горските територии се срещат: трънкосливка (*Prunus insititia*), дива круша (*Pyrus pyraster*), бадемовидна круша (*Pyrus amygdaliformis*) и редки храсти. Съществуват ограничени площи от култиварани култури, основно черен бор (*Pinus nigra*) и много ограничено акация (*Robinia pseudoacacia*). Храстите са представени от смрадлика (*Cotinus coggygria*), плюскач (*Coletea arborescens*), обикновен дрян (*Cornus mas*), обикновен глог (*Crataegus monogyna*).

Коренно различен характер има растителността по бреговете и островите на река Марица. Въпреки силната антропогенната натовареност са се съхранили много автохтонни елементи. Най-масово се развива бяла върба (*Salix alba*), което е характерно за поречията на всички реки в южната част на страната. Участие вземат още полски бряст (*Ulmus minor*), бяла топола (*Populus alba*), черна топола (*Populus nigra*), воден габър (*Ostrya carpinifolia*), влажностноизиният тип на летния /обикновен/ дъб (*Quercus robur*), бяла черница (*Morus alba*), полски ясен (*Fraxinus angustifolia*), бял бряст (*Ulmus laevis*), мекиш (*Acer tataricum*), полски клен (*Acer campestre*) и други елементи, характерни за бившите крайречни заливни гори. В миналото, преди река Марица да се индигира, обширни територии са били заливани при пълноводие.

В близост до водното течение, се развиват и увивни растения, остатъци от бившия лонгозен характер на заливните поречия - лианите бръшлян (*Hederahelix*), горска лоза (*Vitisvinifera*) и обикновен повет (*Clematisvitalba*). Върбите формират пионерни съобщества на освободените песъчливо-глинести коси и алувиални наноси, които

постоянно се променят в зависимост от динамиката на отлагане. Рядко в долните участъци на притоците на р. Марица се среща черна елша (*Alnus glutinosa*).

За община Свиленград са характерни откритите пространства – селскостопански земи и ливади, обрасли с ксеротермни тревни съобщества с преобладаване на белизма (*Dichanthium ischaemum*), луковична ливадина (*Poa bulbosa*) и др. По рядко се среща мезоксеротермна тревиста растителност като силно пластичния трескот (*Cynodon dactylon*). Петнисто се разполагат храсталаци от драка (*Paliurus spinachristi*), примесени със смин (*Jasminum fruticans*), в съчетание с ксеротермни тревни формации със средиземноморски елементи, напр. дамска челебитка (*Nigella damascene*).

В състава на **фитоценозите** в тази по-суха част на община Свиленград са установени следните по-характерни представители на висшата флора от тревисти растения, от семейства: Житни (*Poaceae*), Сложноцветни (*Asteraceae*), Бобови (*Fabaceae*), Розоцветни (*Rosaceae*), Кучешко лободови (*Chenopodiaceae*), Кремови (*Liliaceae*), Щирови (*Amaranthaceae*), Лободови (*Chenopodiaceae*), Сенникоцветни (*Apiaceae*), Тученицови (*Portulacaceae*), Лападови (*Polygonaceae*), Звънникови (*Hypericaceae*), Устноцветни (*Lamiaceae*), Живеничеви (*Scrophulariaceae*), Картофови (*Solanaceae*), Млечкови (*Euphorbiaceae*), Лютикови (*Ranunculaceae*), Макови (*Papaveraceae*), Копривови (*Urticaceae*), Карамфилови (*Caryophyllaceae*).

Агроценозите включват традиционни видове - пшеница, ечемик, слънчоглед, тютюн, лозя. Големите зеленчукови градини на територията на община Свиленград са ликвидирани, но се отглеждат пъпеши, лук, дини, домати, краставици, пипер. Ограничено се развива и овощарството.

Около обработваемите площи и в запустели урбанизирани терени се срещат много рудерални видове – див овес (*Avena fatua*), полски синап (*Sinapis arvensis*), великденче (*Veronica officinalis*), кокоше просо (*Echinochloa crus-galli*), паламида (*Cirsium arvense*), полска повитица (*Convolvulus arvensis*), разклонена боянка (*Erysimum diffusum*), дългоосилеста овсига (*Bromus sterilis*), луковична ливадина (*Poa bulbosa*), трескот (*Cynodon dactylon*), овчарска торбичка (*Capsella burs-pastoris*), лечебна комунига (*Mellilotus officinalis*), полска детелина (*Trifolium arvense*) и др.

Значително по-различен е характерът на тревните фитоценози около река Марица. Във водното течение се развиват типични хидрофити като класовидния

мириофилум (*Myriophyllum spicatum*), прешленестия мириофилум (*Myriophyllum verticillatum*), цанихелия (*Zannichellia palustris*), плаващ ръждавец (*Potamogeton natans*), гребеновиден ръждавец (*Potamogeton pectinatus*).

Някои от растителните видове се използват като **лечебни** и са включени в Закона за лечебните растения: коприва (*Urtica dioica*), бяло подъбиче (*Teucrium polium*), синя жлъчка (*Cichorium inthybus*), мащерка (*Thymus sp.*), жълт кантарион (*Hypericum perforatum*), медицинска комунига (*Melilothus officinalis*), срамливче (*Orlaja grandiflora*), бял равнец (*Achillea millefolium*), лайка (*Chamomilla recutita*), бял оман (*Inula helenium*), белезникав очеболец (*Potentilla neglecta*), сребрист очеболец (*Potentilla argentea*), бръшлян (*Hederahelix*).

Стопанско значение имат ресурсите от блатното кокиче (*Leucojum aestivum*), от сем. Кокичеви (*Amaryllidaceae*), предмет на опазване в Защитена местност „Лозенски път“.

В рамките на **защитените зони** са установени някои защитени видове растения, включени в приложенията на Закона за биологичното разнообразие, характерни за Сакар: *Minuartia bosniaca*, *Veronica krumovii*, *Oenanthe tenuifolia*, *Crucianella graeca*, *Aegilops speltoides*, *Saxifraga mollis*, *Echinophora sibthorpiana*, *Stachys serbica*, *Nigella orientalis*, тъмнолилава самогриска (*Scabiosa atropurpurea*), фривалдскиеве плюскавиче (*Silene frivaldskyana*), костова тлъстига (*Sedum kostovii*), синя айважива (*Alkanna tinctoria*), гребенест хипомаратрум (*Hippomarathrum cristatum*), балкански шпорец (*Delphinium balcanicum*), критски ветрогон (*Eryngium creticum*), одрински лопен (*Verbascum adrianopolitanum*), пурпурен лопен (*Verbascum purpureum*), обикновено лъжичниче (*Armeria rumelica*), игликова айважива (*Alkanna primuliflora*), гризебахова кутявка (*Moehringia grisebachii*), стрибърново подрумиче (*Anthemis stribnyi*).

Фауна

Безгръбначната фауна на територията на община Свиленград е най-богата.

От **ненасекомните видове** характерни за района са някои охлюви, червеи, множество кърлежи и паяци.

Във водите на река Марица в участъка на община Свиленград обитават 31 вида **риби** - немска есетра (*Acipenser sturio*), речна змиорка (*Anguilla anguilla*), маришка

бабушка (*Rutilus rutilus mariza Drenskyp*), червеноперка (*Scardinius erythrophtahlm*), распер (*Aspius aspiu*), маришка мряна (*Barbus tauricus cyclolepis*), уклея (*Alburnus alburnus*), маришки морунаж (*Vimba vimba melanops*), шаран (*Cyprinus carpio*), лин (*Tinca tinca*) и др. Едно от важните места за зимни струпвания на риба по р. Марица е при гр. Свиленград при 0.41 км, 200м преди и след стария мост.

В сравнение с предходните проучвания видовото разнообразие е намаляло. Това се дължи на антропогенно замърсяване, браконьерството, особено по време на размножителния сезон и промените в качествата на водата, характера на дъното и хранителната база в реката.

Сравнително богата е наличната **херпетофауна** на община Свиленград. Срещат се общо 28 вида от 14 семейства - 8 вида *земноводни* от 6 семейства и 20 вида *влечуги* от 8 семейства. От клас Земноводни се срещат: балкански (южен) гребенест тритон (*Triturus karelinii*), червенокоремна бумка (*Bombinabombina*), кафява (голяма) крастава жаба (*Bufo bufo*), дървесница (*Hyla arborea*). От клас Влечуги - обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), южна блатна костенурка (*Mauremyscaspica*), слепок (*Anguis fragilis*), кримски гущер (*Podarcis tauricus*), змиеок гущер (*Ophisops elegans*), тънък стрелец (*Platyseps najadum*), сива водна змия (*Natrix tessellata*) и др.

Птиците са най-добре представеният като разнообразие и изобилие на видовете клас **гръбначни животни** в района на община Свиленград поради разнообразните условия и наличието на екотонен ефект. Те биха могли да бъдат обособени в следните три основни групи:

- водолюбивы видове, свързани с река Марица, притоците ѝ и микроязовирите;
- предимно горски видове, обитаващи дървесната и храстова растителност, заела крайбрежието и петната от широколистни насаждения;
- синантропни видове;
- степни видове, обитаващи предимно, пасищата и обработваемите земи.

С малки изключения всички те са включени в Приложения 2 и 3 на Закона за биологичното разнообразие, а част от видовете, включени в Приложения № I и II от Директива 79/409ЕИО.

На територията на общината по-често се срещат *дребни* и по-рядко *едри бозайници*. 25 установени или вероятни вида бозайници от 12 семейства, включени в 6

разреда. Срещат се: белокоремна белозъбка (*Crocidura leucodon*), къртица (*Talpa europaea*), лалугер (*Spermophilus citellus*), горски сънливец (*Dryomys nitedula*), сив хомяк (*Cricetulus migratorius*), лисица (*Vulpes vulpes*), видра (*Lutra lutra*), язовец (*Meles meles*), невестулка (*Mustela nivalis*), дива свиня (*Sus scrofa*), див заек (*Lepus europaeus*), мустакат нощник (*Myotis mystacinus*), сив дългоух прилеп (*Plecotus auritus*), малко кафяво прилепче (*Pipistrellus pygmaeus*) и др.

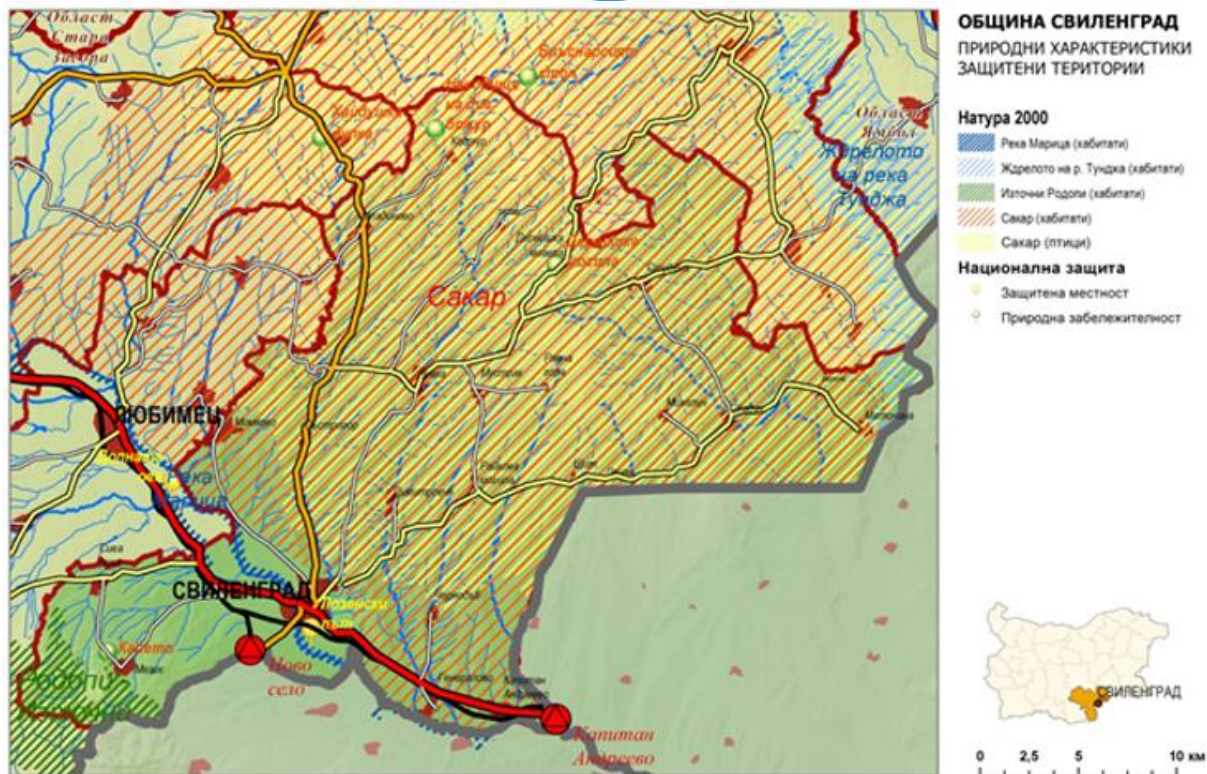
Защитени територии

НЕМ включва ЗЗ по Закона за биологичното разнообразие (ЗБР) и ЗТ по Закона за защитените територии (ЗЗТ). Общата площ на ЗТ и ЗЗ 612,22 км² или 87,42 % от площта на територията на община Свиленград. От тях 611,14 км² или 87,27 % са ЗЗ. Делът на ЗЗ в община Свиленград е в пъти по-голям от средният за страната – 35 %, което нарежда общината в групата на общините в България с най-висок дял на ЗЗ. От една страна, това е свидетелство, за изключително високото биоразнообразие на общината, от друга - изисква мерки за неговата защита и възможност за валоризация.

Двата вида ЗЗ в голямата си част се припокриват. По-голям е дялът на ЗЗ по Директивата за хабитатите - 610,95 км² или 87,24 %, срещу 501,77 км² или 71,65 % на ЗЗ по Директивата за птиците.

ЗТ заемат незначителен дял – едва 1,064 км² или 0,15 % от общинската територия. Този дял е много по-малък от средния дял за страната от 5,2 %. ЗТ в общината са 2 вида – защитени местности (ЗМ) и природни забележителности (ПЗ). ЗМ заемат по-голяма площ – 0,68 км² или 0,1 %, а площта на ПЗ е 0,384 км² или 0,05 % от общинската територия.

Карта 6. Защитени територии на територията на община Свиленград

Източник: ПИРО Свиленград 2021 – 2027 г.

Високият дял на природозащита в община Свиленград поставя и редица ограничения пред териториалното устройство на общината и ползването на нейните ресурси. В същото време, създава предпоставки за използване на високото биоразнообразие и включването му в устойчивото развитие на общината чрез неговата валоризация и използвана за развитие на екологичен туризъм.

Таблица 2. Площ на елементите на НЕМ и делът им в общинската територия

Елементи на НЕМ (ЗЗ и ЗТ)	Защитени зони (общо, в т. ч. препокриване)	ЗЗ Дир. замостообитанията 92/43/ЕЕС	ЗЗ Дир. птиците 2009/147/ЕЕС	ЗТ за (ЗМ и ПЗ)
km ²	%	km ²	%	km ²
612,22	87,42	611,14		87,27 610,95

Източник: РИОСВ - Хасково

В община Свиленград попадат части от следните ЗЗ:

- ЗЗ по Директивата за хабитатите - Ждрелото на река Тунджа, с код BG0000217;
- ЗЗ по Директивата за хабитатите - Река Марица, с код BG0000578;

- 33 по Директивата за хабитатите – Родопи Източни, с код BG0001032;
- 33 по Директивата за хабитатите – Сакар, с код BG0000212;
- 33 по Директивата за птиците – Сакар, с код BG0002021.

Защитените територии в община Свиленград са общо пет.

Таблица 3. ЗТ на територията на община Свиленград

ЗТ	Собственост и стопанисване	Територия в ха	Населени места	Защита на
ЗМ „Лозенски път“ (находище на блатно кокиче).	ССФ, Община Свиленград	31,99	част от землището на гр. Свиленград	находище на блатно кокиче.
ПЗ "Дервишка могила"	ДФФ, ДГС-Свиленград	33,0	част от землището на с. Дервишка могила	Скално образувание.
ПЗ "Находище на див божур"	ДФФ, ДГС-Свиленград	0,5	местността „Таушан баир“, с. Костур	Естествено находище на див божур
ПЗ "Калето"	ДФФ, ДГС-Свиленград	5,0	Планински рид Гората (Източни Родопи), с. Мезек; пешеходна и велопътека.	Средновековна крепост със запазени кули; маркирана
Защитена местност „Находище на Наделенолистно великденче“	Община Свиленград, ДГС-Свиленград	35,88	с. Щит.	опазване на Наделенолистно великденче (Veronica multifida L.)

Източник: Регистър на защитените зони и защитените територии в България

ЗМ „Лозенски път“ е едно от последните находища на блатно кокиче по поречието на река Марица. То е част от Националната екологична мрежа. Блатното кокиче е основна съставка на лекарствения препарат “Нивалин”, който се използва за лечение на детски паралич и други увреждания на централната и периферна нервна система. През последните години се наблюдава постепенното му самовъзпроизвеждане и подобряването на популацията на защитения вид в резултат на проект на общината финансиран по ОПОС 2007-2013 г. По проекта бе изградена система за устойчиво поддържане на оптимален воден режим с осигуряване на допълнителни водни количества от скатови води и др. Находището на целебното блатно кокиче край Свиленград е едно от най-големите в страната.

Основните рискове за биологичното разнообразие са свързани със загубата на местообитания в резултат на развитието на инфраструктурата, неустойчивото селско стопанство и експлоатацията на видовете от икономическо значение.

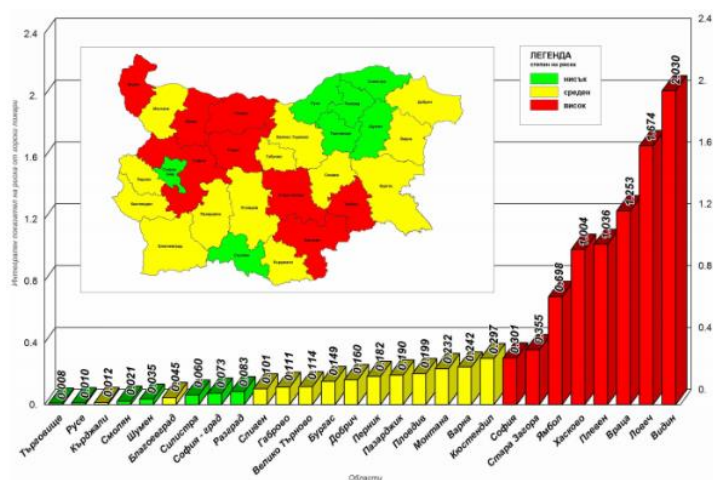

Рискове от природни бедствия и аварии

Рискове от пожари

През 2016 г. МЗХ е направило оценка и картографиране на риска от горски пожари на територията на страната. Община Хасково и община Свиленград попадат в една от зоните с най-висок риск. Това се дължи на високите температури и безводието през лятото и опасностите от неволно или умишлено запалване на пожари.

Карта 7. Графично рангово подреждане на областите по риска от горски пожари

Източник: МЗХ

В периода 2010–2018 г. в горските територии на област Хасково са регистрирани 307 горски пожара, опожарени са общо 1453,3 ха площ, което е 16,37 % от общо опожарената площ в страната за същия период. Средногодишният процент на опожаряване на горските територии в областта е 0,69 %, което е 3,29 пъти над средния за страната. Средногодишният размер на един пожар е 49,4 ха или 3,1 пъти над средния за страната.

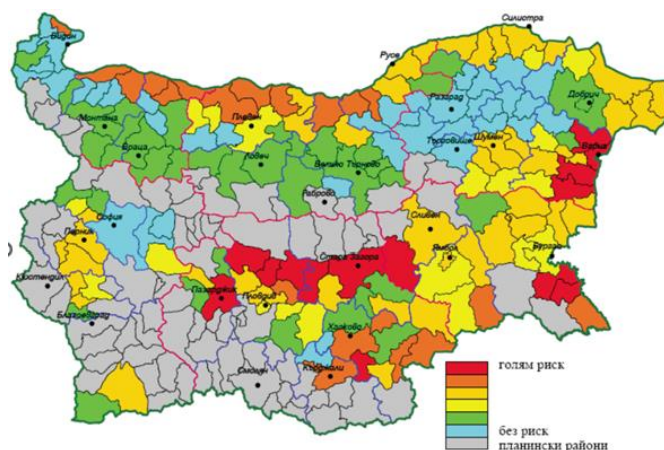
Не са редки случаите и на трансгранични пожари, което остро поставя въпроса за нуждата от добро и оперативно съвместимо сътрудничество с властите от съседните територии в Гърция и Турция.

Риск от засушаване

Прогнозите за бъдещите изменения на климата и в частност на валежите и температурата в България, разработени съгласно *Петия оценъчен доклад на*

Международния панел за изменение на климата (IPCC AR5) въз основа на базата данни от глобалната мрежа *WorldClim*, както и вземане в предвид релефа на страната, показват запазване или намаление на годишната сума на валежите и увеличаване на температурата в района на р. Марица. В същото време не се предвижда намаляване на поройните валежи. При реалистичния сценарий RCP 2,6 за 2050 г. не се очаква съществена промяна на годишната сума на валежите спрямо валежите при съвременния климат 1951-2010 г. В същото време се прогнозира увеличаване на температурата с 2-3°C спрямо тази за периода 1951- 2020 г.

Карта 8. Общини в България, с риск от почвено-атмосферно засушаване

Източник: БДИБР

За оценка на степента от бъдещо засушаване е най-добрия да се комбинират различни индикатори, в зависимост от нуждите на управлението, наличните данни и информация. Според комбинираният критерии за оценка на риска от засушавания, община Свиленград попада в зоната на умерен риск от засушавания.

Рискове от свлачища

По данни на МРРБ, на територията на община Свиленград има едно активно свлачище, което се намира на пътя I-8 Хасково - Свиленград от км 371+840 до км372+200. В обсега на разклона за с. Генералово и с. Капитан Андреево на пътя при км 371+680 се наблюдават добре издържани денивалирани коси на пътя пукнатини оформящи зона на пропадане с ширина около 7-8 м и амплитуда 0,3-0,5 м. с дължина 15-20. Деформациите са обхванали и прилежащите терени от двете страни на пътния насип. Пукнатините са

добре издържани и преминават през безразборно депонираните разнородни насипи дясно на пътя. Мощността им на места достига до 3-4 м. Те са предпоставка за допълнително натоварване на прилежащите терени, както и за акумулиране на повърхностни води в засегнатия участък. При евентуално разширяване на процеса са застрашени от прекъсване съществуващите електропроводи.

Установените неблагоприятни геодинамични процеси създават опасност за движението по трасето на разглеждания пътен участък и застрашават безопасността и живота на хората. Необходимо е предприемането на мерки за трайно възстановяване и укрепване на свлачищния участък от път I-8.

Риск от наводнения

Карта 9. Обхвата на териториите с малка, средна и голяма вероятност от наводнения в ИБР

Източник: ИТСП на ЮЦР

Свиленград е едно от населените места в страната, които са застрашени от заливане града и изградена инфраструктура. Честотата на наводнения в южните части от басейна на р. Марица, в които попада Свиленград са оценени като много високи с най-голямата степен. Строителството на диги и стесняването на напречния профил на реката

вследствие на канализирането запазват площите зад дигите от наводняване. В същото време, се увеличават значително скоростта на течението, обемът и върхът на високата вълна за разположените по-надолу участъци. Дългите години без наводнения доведоха до недооценяване на мерките за намаляване ефекта от заливане и недостатъчна поддръжка на дигите.

В Проект на План за управление на риска от наводнения 2022-2027 за Източнобеломорски район за басейново управление за територията на Свиленград към са предвидени следните мерки:

- Временно наводняване на земеделски площи чрез изграждане на надлъжни хидротехнически съоръжения или изпомпване за контрол на водните количества или нива, с коментар: Задържане на водни обеми в заливната равнина нагоре по течението от Свиленград;
- Отстраняване на тиня, наноси и на запушвания на речните легла, с коментар: Увеличена проводимостта през Свиленград;
- Разглобяеми защитни съоръжения с постоянни фундаменти, с коментар: Разглобяеми защитни съоръжения през Свиленград за увеличаване нивото на защита;
- Съвременни методи за подобряване на устойчивостта на жилищна и нежилищна собственост срещу наводнения, с коментар: Мерки за подобряване на устойчивостта на имоти, които попадат на територията на заливните равнини извън Свиленград

Мерките за Свиленград за водозадържане в гореразположени водосбори или надграждане на защитни съоръжения са варианти, като и двете ще бъдат комбинирани с отстраняване на наноси и растителност от речното корито в рамките града. Възможно е трите мерки да се комбинират. Мерките за устойчивост на собствеността ще бъдат приложени при по-изолираните зони с риск от наводнения. В допълнение, мярка „Изграждане на нови защитни стени или диги, включително подвижни контролни органи, ако е необходимо“ в южната част на Свиленград, чието изпълнение е започнало през първия цикъл, ще продължи, за да бъде завършена.

При засушаване се увеличава степента на изпаряемост, при което води до висока интензивност на дъждовете. Тенденциите към увеличаване на летните дни с температура над 25°C нараства в периода 2021-2050 г., спрямо периода на съвременния климат 1961 –

1990 г. Тази тенденция на затопляне предполага увеличаване на броя на поройните дъждове в РЗПРН р. Марица – граница – основен фактор за риска от наводнение.

Икономика

Ключова предпоставка за развитие на устойчива конкурентоспособна икономика е капацитетът ѝ да се адаптира бързо към промените в заобикалящата я среда и да се справя с предизвикателствата, възникващи в резултат на външни за нея сили и процеси. Осигуряването на предпоставки за развитие на конкурентноспособна икономика е ключова сфера за управление на централно и местно ниво. След години на постепенно подобрене на икономическите показатели в периода, свиването на дейността на предприятия настъпва рязко и в голям мащаб в следствие на кризата, породена от COVID-19, с което се сложи край на добрите постижения в икономическото развитие в последните няколко години. През последните години община Свиленград динамично се развива в сферата на услугите, която беше най-силно засегната от кризата. Голям брой от фирмите в хазартния бизнес, хотелиерството и ресторантьорството трябваше да прекратят своята дейност. Най-тежко са засегнати туристическо-развлекателният бранш, както и свързаните с него транспорт и логистика, които са структуроопределящи за местната икономика.

Най-големият външноикономически партньор, който оказва влияние на икономическото състояние на страната и отделните райони и общини е Европейският съюз. В резултат от кризата на COVID 19 Европа чувствително изостава в сравнение със САЩ и Китай. Спадът, който претърпя икономиката на ЕС в периода 2020 – 2023 г. е по-голям от този в САЩ и Китай. Негативната тенденция продължава и през 2023 г. Сериозно влияние върху влошаването на икономическото състояние в ЕС оказва и войната на Русия срещу Украйна и наложените икономически санкции на агресора. Брекзит и отделянето на Обединеното кралство от ЕС също оказва негативно влияние, както върху Великобритания, така и върху ЕС. Вътрешният пазар в ЕС се сви и стана по-малко привлекателен за чужди инвеститори. Конфликтите в райони около Европа и мигрантското нашествие, също оказват негативно влияние. Европейският юг постепенно изпада в криза, последван и от Севера. Най-силната икономика в ЕС – Германия, започва да цикли на място. Според прогнози на международни и германски аналитични центрове, през 2023 г., икономическото производство на Германия тази година остава

приблизително на същото ниво като миналата година (-0,1%), очаква се негативната тенденция да продължи и през 2024 г. и да се отрази не само на Германия, но и на всички страни от ЕС, които имат активни икономически отношения със страната.

През 2023 г. износът ни към Германия е намалял по данни на НСИ от 4 400.2 млн. лв. на 4 100.0 през 2023 г. (-6.8). Вносът се е увеличил от 3 494.9 млн. лв. на 4 007.8 млн. лв. (14.7). Търговското салдо е намаляло от 905.3 млн. лв. на 92.2 млн. лв.

Очаква се през 2023 г. и 2024 г. основното предизвикателство пред страните от Еврозоната да бъде продължаващото свиване на стопанската активност и забавяне на инвестициите и потреблението. Това неминуемо ще се отрази и на икономиката на България.

Състояние на местната икономика

Община Свиленград принадлежи към общините със смесен тип икономика. Транспортно-географското ѝ положение предполага значително участие на чуждестранен капитал в икономическите дейности. Водещ е секторът на услугите, които привлича трудов ресурс от съседните общини. Местната власт предоставя подходящи терени, изгражда и подобрява базисната инфраструктура.

Икономиката на община Свиленград се крепи предимно на близостта до границата и митницата. От голямо значение за развитието на общината е „Свободна безмитна зона“ АД, тъй като е ситуирана оптимално за развитие на складове, производствено-опакowъчен и транспортен бизнес. развитието на общинската индустриална зона също продължава да заема стратегическо място за общината, с което се цели постигане на диверсификация и растеж на местната икономика. Активни са усилията за подготовка на проекти, инициативи и разработки както от страна на общинското ръководство, така и от страна на отделните граждани, сдружения и предприемачи.

Въпреки че област Хасково е сред териториите с най-малко чуждестранни инвестиции, община Свиленград се характеризира със сравнително високи икономически показатели в сравнение с другите общини в областта. Размерът на ПЧИ с натрупване, претеглени спрямо населението, тоест ПЧИ на човек от населението за 2018 г. е 1101 евро, като по този показател община Свиленград се нарежда непосредствено

след община Хасково (1331 евро). В Димитровград преките чуждестранни инвестиции с натрупване са 707 евро, а в Харманли - 389 евро.

Заплатите в областта остават едни от най-ниските в страната. Средната годишна работна заплата на наетите лица по трудово и служебно правоотношение в община Свиленград остава по-ниска от средната за страната и областта, като спрямо 2014 г. се повишава с 26,3 % (28,3 % за страна и 27,8% за областта).

Общинската икономика е представена от всички икономически дейности, съгласно класификацията на НСИ за нефинансови предприятия с изключение на добивната промишленост.

Общият брой на регистрираните към 31.12.2018 г. нефинансови предприятия, осъществяващи дейност в община Свиленград, са 1 355, или 11,4 % от предприятията в областта. Наблюдава се увеличение в техния брой с 5,8 процентни пункта спрямо 2014 г., когато са 1 276. По брой на предприятията община Свиленград се нарежда на трето място в областта, непосредствено след община Хасково (5 273) и община Димитровград (2 667).

С най-голям дял предприятия (43%) е сектор „Търговия; Ремонт на автомобили и мотоциклети“, като спрямо 2014 г. броят на фирмите, упражняващи тази дейност, се увеличава с 1,8 %. Относителният дял на броя фирми в този сектор спрямо 2014 г. намалява, а оперативните приходи спрямо 2014 г. се увеличават с 6,6% и достигат 124 631 лв. На второ място по брой на предприятията с 11 % са фирмите, занимаващи се с „Транспорт, складиране и пощи“ (броят се е увеличил с 10% спрямо 2014 г. и през 2018 г. достига 149). На трето място е сектор „Хотелиерство и ресторантьорство“ - 10% от общия брой предприятия. През 2018 г. е регистрирано известно увеличение на компаниите (8 повече) в сектора спрямо 2014 г.

Преобладаващият брой (93,4 %) предприятия на територията на общината през 2018 г. са микро (численост на персонала до 9 души), които създават 35,1 % от произведената продукция в общината, а броят на работещите в тях представлява 43,9 % от всички заети по трудово и служебно правоотношение на територията.

Фигура 2. Структура на общинската икономика според броя предприятия, 2018 г.

Източник: ПИРО Свиленград 2021 – 2027 г., по данни на НСИ

В общината има и предпоставки за развитие на хранително-вкусова индустрия на базата на местни суровини и коопериране със съседни държави в рамките на трансграничното сътрудничество. Туризмът е сравнително нов отрасъл в стопанския комплекс на общината. Богатото наследство от архитектурно-исторически паметници е благоприятен фактор за развитието на туризма в общината. За развитието на селското стопанство на територията на общината съществуват изключително добри почвено-климатични условия и чистота на земята и природата.

Състояние на основните икономически сектори

Селско стопанство

Основни фактори за развитието на земеделието са мекият климат, равнинният и хълмист релеф, плодородната почва, наличието на подземни води и екологичната чистота на района. Земеделските територии заемат повече от две трети от територията на общината. Община Свиленград е на първо място в област Хасково по площи, предназначени за селското стопанство. Населението има опит и производствени

традиции в отглеждането на пшеница, ечемик, слънчоглед, лозарството и овощарството, и отчасти на млечното животновъдство.

По данни на ОДЗ „Хасково“ за баланса и начина на трайно ползване на земеделските земи, на територията на община Свиленград с най-голям дял в селскостопанския фонд са нивите – 253 128 дка (44,6 % от ИЗП), мери и пасища – 108 159 дка (19 % от ИЗП), залесена територия 62 608 дка (11 %), лозя – 23 394 дка (4,1 %), дърво-производствени площи - 20 588 дка (3,6 %) и др. Селскостопанските пътища и прокари заемат около 4.5 %. Община Свиленград разполага с 8 560 бр. земеделски земи с обща площ 94 763 дка. От тях 2 496 са ниви, 2 526 бр. са трайни насаждения и 1 775 бр. са пасища и мери.

В секторно отношение по площи и култури, превес в общината има **растениевъдството**. На първо място сред отглежданите култури са **зърнените**: пшеницата заема 5 614.67 ха, ечемикът – 1 137.65 ха, твърдата пшеница - 317.52 ха, тритикале - 218.89 ха. Следват **техническите и маслодайни култури**: рапица - 787.15, слънчоглед - 221.85. Прави впечатление увеличената площ на винените сортове **лозя** - 1 057.64 ха и десертните - 77.58 ха. Нарастват сериозно и площите за производството на **плодове и зеленчуци** – пъпешите са представени на 290.36 ха, зелен грах - 72.18 ха, грах - 87.62 ха, сливи - 51.86 ха и ябълки - 27.06 ха, домати - 13.19 ха. Бурно увеличение има площта за отглеждане на **черупчести плодове**: орехи - 292.78 ха и бадеми - 262.40 ха, което вероятно е във връзка с развиващото се биологично производство на тези култури в района. **Етерично-маслените и лекарствени растения** също бележат ръст - 251.12 ха. На територията на малки площи се гледат още краставици, вкл. и оранжерийни, пипер, ягоди, малини, праскови и кайсии, вишни и череши, дини, тикви и картофи, фий.

В община Свиленград са регистрирани 43 фирми, които се занимават с отглеждане на лозя и производство на вино, като някои от тях имат по няколко различни парцела в различни села на общината - с. Мезек, с. Сива река, с. Райкова могила, в селата Маточина и Сладун, Генералово и Чернодъб, Димитровче, Левка, Маточина, Райкова могила, Сива река и Студена. Някои от производителите са в процес на сертифициране на биологични лозя, засега има само един производител на биологично вино.

Съществено предизвикателство пред развитието на растениевъдството е състоянието на хидромелиоративна инфраструктура (инженерни системи за напояване, отводняване и защита от вредното въздействие на водите), остава в критично физическо

състояние и влошена функционалност, което води до значителни загуби на поливна вода и по-високата ѝ цена. Наблюдава се неефективното използване на водния ресурс, което е съществена пречка пред интензивното развитие на отрасъла и пред устойчивото управление на водите в този отрасъл

Пасищата и мерите са 4 409.06 ха, което е предпоставка за развитие на **животновъдството**. Животновъдството в общината е по-слабо развито. По данни на БАБХ, за 2018 г. регистрираните на територията на община Свиленград животни са: 11 358 овце, 4 103 говеда и биволи (едър рогат добитък), 2 736 кози, птици - 240 (отчитат се само регистрираните животни, но не и тези за лично ползване), 95 пчелина с 4 597 пчелни семейства.. Пчеларството се разраства с бързи темпове на територията на община Свиленград и е равномерно представено във всички населени места от общината.

Въпреки добрите предпоставки за създаване на къси вериги земеделска продукция/преработка, хранително-вкусовата промишленост на територията е сравнително слабо представена.

Земеделието на територията на общината има монокултурен характер. Отглеждат се предимно зърнени култури, тенденция, характерна за цялата страна. В алтернативни нишови земеделски сектори има условия за биологично производство - плодове и зеленчуци, екзотични плодове и билки, етерично-маслени растения, черупчести плодове, пчеларство и др. Сравнително добре се развива биологично производство на десертно грозде и висококачествени сортове за червени и бели вина.

В района на община Свиленград има много добри условия за биологично производство на лозарството, винарството и пчеларството. Биологичното производство се стреми към по-къси вериги на доставка – преработка или пазари на място. Затова трябва да се насърчава създаването на пазари и директни продажби направо на потребителите чрез маркетингови инструменти и електронни платформи.

На територията на община Свиленград за 2018/2019, по данни на регистъра на МЗХГ има 99 сертифицирани производители на биологична продукция, което е 25 % от биологичните производители в област Хасково. По-голямата част от тях са в сектора на растениевъдството. Животновъдството е представено единствено от биологичните пчелари. Най-много са производителите на черупчести плодове – 48 стопанства, т.е.

около половината отглеждат по биологичен начин орехи и бадеми, като голяма част ги комбинират и с други култури, което е характерно за биологичното производство.

От плодовете в община Свиленград най-разпространени са сливите. Регистрирани са 11 производители, които отглеждат големи количества (до 10 тона). Четирима регистрирани фермери отглеждат пъпеша. Както вече беше отбелязано, на територията на общината са съсредоточени производителите на биологичен лук и арпаджик – 12 производители, които пращат на пазара доста сериозни количества (между 15 и 25 т. годишно). Био зеленчуците са представени от краставици – седем производители с по няколко тона, грах – трима производители, бамя, домати и картофи. Предимно около село Левка са разположени производителите на билката бял трън (т.нар. магарешки бодил) – седем стопанства. Билката е мощно природно средство за детоксикация и подпомагане дейността на черния дроб.

Горско стопанство

Горското стопанство в община Свиленград разполага с горски фонд от 13 293,1 ха, от които 4 019,1 ха са заети от гори: иглолистни – 644,8 ха; широколистни високостеблени – 364,1 ха; за реконструкция – 279,8 ха; издънкови за превръщане – 1 770,7 ха; нискостеблени – 359,7 ха. Залесената площ е 3 657,4 ха, което представлява 91 % от общата горска площ. Дървопроизводителната площ е 3 802,1 ха - 94,6 % от площта, а непроизводителната - 217 ха – 5,4 % от общата площ. Собствеността върху горите и земите, освен общинските е разпределена както следва:

- държавни земи и гори – 13456,6 ха;
- частни земи и гори – 1365,5 ха;
- гори и земи на религиозни организации – 9 ха;
- гори и земи – временно стопанисвани от общината – 1110,9 ха.

Горският фонд на Община Свиленград е 3 218 ха. Най-компактни са горите в землищата на селата Сладун, Студена, Лисово, Момково. Общината има приет Горскостопански план с период на действие 2015-2025 г., който указва дейностите по добив и залесяване през периода. От горите общинска собственост 2 155,1 ха е дървопроизводителна площ. По функции, общинската горска собственост се разпределя в две групи: група гори и земи с дървопроизводителни и средообразуващи функции – 2

483,4 ха, в т.ч. -2 278,2 ха – залесени; група защитни и рекреационни гори и земи - 424,8 ха, в т.ч.. 383,8 ха - залесени.

Горският фонд се стопанисва от ДГС „Свиленград“, което развива дейността си на територията на общините Свиленград и Любимец. ДГС Свиленград стопанисва горски фонд - държавна собственост 20 026,3 ха. Върху тях са разположени насаждения от благуна, космат дъб, зимен дъб, цер, червен дъб, мъждрян, габър, липа, акация, топола, кедър, бял и черен бор,. Средногодишното залесяване на стопанството е 108 ха. Създават се предимно култури от дъб, топола, акация, бор, атласки кедър. По приходи от добив на дървесина в горското стопанство община Свиленград е на трето място в областта след общините Хасково и Тополовград.

Отрасълът „Селско, горско и рибно стопанство“ се очертава като един от перспективните за развитие на територията на община Свиленград. През 2018 г. в него са регистрирани 100 стопански субекта, произведената продукция е на стойност 14 712 млн. лв., нетните приходи са 14 943 млн. , а заетите – 100 лица. Секторът е на трето място в общината по инвестиции в ДМА – 27 243 млн. лв.

Важен фактор за бъдещото развитието на сектора на територията на общината е прилагането на подхода ВОМР. МИГ „Свиленград Ареал“, регистрирана през 2010 г., представлява публично-частно партньорство с участието на местната власт в лицето на Община Свиленград, местния бизнес и гражданския сектор. Сдружението има за цел да:

- подпомага устойчиво конкурентноспособно развитие на територията на община Свиленград, чрез планиране и управление на стратегия за местно развитие;
- развива и утвърждава европейски практики и подходи за териториално интегрирано развитие на селските райони;
- работи за повишаване на качеството на живот на територията на община Свиленград и др.

МИГ постига тези цели чрез изпълнение на СВОМР. Към пролетта на 2019 г. са одобрени 44 проектни предложения, сключени са общо 15 договора, от които 3 проекта по Програмата за развитие на селските райони, 2 – Иновации и конкурентоспособност, 7 – Развитие на човешките ресурси и 3 – Наука и образование и интелигентен растеж.

Изводи за сектор земеделие

Земеделския сектор се развива небалансирано между различните подсектори на територията на Общината, като не се отчитат предимствата на почвено-климатично отношение. Общинското земеделие разчита предимно на финансовата подкрепа на европейските фондове. По този начин селското стопанство не оправдава очакванията, които му се възлагат по отношение на производството на качествени храни, ограничаването на процеса на обезлюдяване в селата и осигуряването на заетост (основна или допълнителна) на населението.

Земеделските производители трябва да се насочат към биологичното производство на висококачествени храни и продукти с висока добавена стойност, както и подобряване на маркетинга и реализация на пазара.

Добра перспектива за сектора е обвързване на реализацията на селскостопанската продукция и нейната преработки, с развитието на селския туризъм на основата за производството на качествени храни и напитки, нови преживявания и докосване до селото, включително с дегустация на местни продукти и участие на туристите в производствения процес. Важна роля в бъдеще може да изиграе трансгранично сътрудничество.

Необходимо е да се привлекат инвестиции за ускоряване на модернизацията, технологично обновяване на малките и средни стопанства, посредством внедряване на енерго ефективни и иновативни технологии, и подобряване на хидромелиоративна инфраструктура.

Цифровизацията на общинския агросектор ще оптимизира процеса на производство, увеличаване на доходите и добивите на земеделските стопани, постигане на устойчива био-индустрия и, поддържане на безопасност на храните. Всичко това ще доведе до повишаване на конкурентоспособността и търсене на местна продукция на единния Европейски пазар. Това е възможно чрез прилагането на нови технологии използващи изкуствен интелект, електронни платформи и приложения. Прогресът и достъпността на новите сензори, свързани чрез Интернет на Нещата (Internet of things - IoT), прецизната и свързана в Интернет механизация с геолокация, Blockchain дистрибутирани компютърни платформи (Blockchain), системи за изкуствен интелект, обработващи големи масиви от данни (BigData) в реално време, сателитни системи, дронове, повсеместен достъп до информация – това са новите инструменти на прогреса в аграрния бизнес. Едно от ключовите предизвикателства е да помогне на местните

стопанства да посрещнат новите икономически, екологични и социални предизвикателства. Има силна необходимост от полагането на значителни усилия, за да се запознаят и обучат земеделските стопани със същността и ползите от цифровите технологии, включително възможностите на дигиталния маркетинг. Много земеделски стопани на територията на общината разполагат с навигационно оборудване, но това е едва първата крачка към прецизното земеделие.

Промисленост

Въпреки политическите и икономическите промени, община Свиленград успява да съхрани традиционни за територията производства и да развие непромишлени сектори, предимно туризъм и транспорт. Изчезването на големите предприятия или модифицирането им в малки, с различен производствен профил, разкъсване на връзките между тях и изгубването на експортни позиции имат силно негативни социално-икономически последици.

Отрасловата структура на промишлеността днес се формира от производството на текстил и текстилни изделия, трикотаж, металолееене, производство на малки машини и оборудване, дървообработване, производство на целулоза, хартия, хартиени изделия и полиграфически продукти. На територията на общината има и предпоставки за развитие на ХВП, на базата на местни суровини и коопериране със съседни държави в рамките на трансграничното сътрудничество.

Като цяло промишлеността на територията на община Свиленград е в процес на преодоляване на доскорошната криза, но тенденциите към нарастване на обема инвестиции все още е несигурен. Липсата на свежи инвестиции във фирмите не позволява технологичното им обновление. липса на съвременно оборудване, което води и до неконкурентоспособност при привличането на местни и чужди инвеститори. Икономическият ръст е незначителен.

Преработващата промишленост е с богати традиции. Днес тя продължава да е структуроопределящ сектор в местната икономика на община Свиленград, но значението и делът на сектора значително намалява и е изместен от сектора на услугите. Текущото състояние на преработващата промишленост се нуждае от редица инвестиции за неговото пълноценно реабилитиране и функциониране, така че да се оптимизират условията за затваряне на производствения цикъл в селското и горско

стопанство. Финансовите показатели на предприятията от преработващата промишленост нарастват и тя продължават да бъде важен катализатор за функционирането на местната икономика.

Основни стопански субекти в сферата на преработващата промишленост през последните няколко години са в сферата на:

- *металообработване и машиностроене* – производство на метална дограма за строителството; производството на водопроводна месингова арматура; механизми за дивани и мека мебел; предприятие за производство на полирани детайли за парпети от неръждаема стомана; предприятие за производство на автомобилни части и аксесоари за пикап,
- *производството на текстил и тъкачеството* - производство на мъжки ризи и дамски блузи, и конфекция;
- *дървообработването* – производство на дограма, конструкции и детайли от дървен материал за строителството; разкрояване, рендосване и импрегниране на дървен материал; фирми за производство на мебели
- *ХВП и преработваща промишленост* - производство на над 90 вида месни продукти; производство на тестени изделия – макарони, фиде, юфка и др.; производство на вина и др.

Въпреки благоприятните условия *ХВП* е слабо развита. Най-много предприятия (21 фирми) се занимават с преработка на хляб и тестени изделия, но повечето от тях са много малки. По-големите са цех за производство на тестени изделия – макарони, фиде, юфка и др., производител на брашно и мелничарски продукти и фирма за производство и дистрибуция на замразени тестени изделия. Производството на месни продукти е представено от 6 фирми, по-големите от които един месокомбинат за производство на над 90 вида месни продукти и един месокомбинат за производство на колбаси. С производство на безалкохолни напитки, минерални и други бутилирани води се занимават 2 фирми, няколко са и производителите на вино. В различни други сфери има множество малки преработватели – на плодове и зеленчуци (сушени, замразени, консервирани), сушене на билки и подправки, производство на продукти от ядки и т.н.

Строителството, заема съществен дял в общата произведена продукция на територията на община Свиленград, но през последните години бележи спад в основните

икономически показатели и се превръща в допълващ отрасъл. През предходния програмен период значително се увеличават инвестициите в ДМА (60% спрямо 2014 г.), но се наблюдава спад в нетните приходи от продажби (63% спрямо 2014 г.).

Индустриалните зони на територията на Свиленград играят ключова роля за развитието на сектора. *Индустриална зона – Свиленград* - „Индустриални терени и складове“ е собственост на „Национална компания индустриални зони“ ЕАД („ИТС“ ЕАД), дружество към МИ. Зоната се изгражда от 2007 г. по проект по програма ФАР “Развитие на индустриалните зони” и от 2013 г. е действаща. В края на 2018 г. „ИТС“ ЕАД придоби терен в Индустриален парк София – Божурище, а през 2019 г. се слива с индустриалната зона „Варна – Запад“. Индустриалната зона дава възможност на общината да провежда целенасочена икономическа политика към диверсифициране на местната икономическа база за производства и услуги с по-висока принадлежна стойност.

Сектор „Услуги“

В този сектор са включени икономическите дейности, пряко задоволяващи потребностите на хората и свързани с нарастването на националното богатство и жизнения стандарт на населението.

В последните 10 години секторът на услугите се утвърждава като водещ в местната икономика. Броят на предприятията в сектор „Услуги“ в Община Свиленград през 2018 г. е 1 139, или 84,1 % от общия брой нефинансови предприятия в общината. През 2018 г. сектор „Услуги“ е произвел 86 % от общо произведената продукция в икономиката на община Свиленград и ве го са заети сектора 77% от общия брой на заетите в общината. През последния програмен период се наблюдава подобряване на ефективността на сектора, който увеличава своя дял в местната икономика с 8,3 %, произведената продукция е увеличена с 35%, а броят на заетите е по-висок с 20%. Наблюдава се и значителна инвестиционна активност и повишаване инвестициите в ДМА с 57,9%. Значителният ръст в икономическите показатели се дължи на бума в туристическо-развлекателния бранш. Относителният дял на произведената продукция на икономическите дейности „Хотелиерство и ресторантьорство“ и „Култура, спорт и развлечения“ е 71,6 % от размера и в сектора на услугите и продължава да нараства.

Таблица 4. Основни показатели на сектор услуги за 2018 г.

Сектор „Услуги“	Брой фирми	Произведена продукция	Заети лица	ДМА
-----------------	------------	-----------------------	------------	-----

Общо за сектор „Услуги“	1 139	442 968	4 257	135 635
Транспорт, складиране и пощи	149	80 902	723	11 329
Търговия	569	22 886	1286	22 772
Хотелиерство и ресторантьорство	130	10 199	536	35 008
Създаване и разпространение на информация и творчески продукти далекосъобщения	13	1 221	-	-
Операции с недвижими имоти	49	4 825	87	15 355
Професионални дейности и научни изследвания	58	2 383	90	35 008
Административни и спомагателни дейности	29	2 686	187	2 116
Образование	-	-	-	-
Хуманно здравеопазване и социална работа	26	8 104	241	2 441
Култура, спорт и развлечения	26	306 834	918	11 170
Други дейности	90	2 928	189	436

Източник: ПИРО Свиленград 2021 – 2027 г., по данни на НСИ

Фигура 3. Процентно съотношение на броя на заетите в сектор „Услуги“ за 2018 г.

Източник: ПИРО Свиленград 2021 – 2027 г., по данни на НСИ

Водещите икономически дейности в сферата на услугите на територията на община Свиленград са „Транспорт, складиране и пощи“, „Търговия и ремонт на автомобили и мотоциклети“, „Хотелиерство и ресторантьорство“ и „Култура, спорт и развлечения“, където влиза и хазартният бизнес.

Структуроопределящо значение за местната икономика имат **транспортът и логистиката**. Развитието на отрасъла е стимулирано от преминаването през територията на общината на паневропейските транспортни коридори 4, 9 и 10, свързващи Европа и Азия чрез магистрала „Марица“ и първокласния път Е-80, както и регионалния коридор – връзка на Свиленград с Бургас през Странджа-Сакар. През територията на община Свиленград преминават още Републикански път I-8, свързващ Капитан Андреево – Капъкуле на границата с Турция с вътрешността на страната, Републикански път II-80, свързващ „Марица“ с пункта Капитан Петко войвода – Орменион на границата с Гърция, Републикански път II-55, свързващ Свиленград със Северна България през Прохода на републиката, Републикански път III-505, свързващ Свиленград с Хасково през Източните Родопи, и Републикански път III-5509 до село Варник. Територията на общината е разположена на границата с Гърция и Турция, което предполага и чуждестранния инвестиционен интерес.

Позициите на отрасъла се запазват през годините, а финансовите му показатели се увеличават непрекъснато. Броят регистрираните фирми е 149. В град Свиленград функционират множество частни фирми за таксиметрови услуги, пътнически превози, вътрешна и международна спедиция, които планират да разширят в следващия период своята дейност.

През предходният програмен период делът на търговията се увеличава в общите стойности на ключови финансови показатели за местната икономика. Една от причините за това е направената мащабна инвестиция през 2017 г. на стойност 5 млн. лв., с която се открива голям търговски комплекс с международна автогара в гр. Свиленград. (най-големият хипермаркет в Хасковска област, както и един от най-големите в Южна България). Назначени са 150 души персонал, което прави инвеститора най-големия работодател в Свиленград. Оборудването отговаря на всички световни стандарти.

Таблица 5. Регистър на разрешителни за извършване на таксиметров превоз на пътници в Община Свиленград

№ на разреш. и холограм.. стикер	Превозвач	ЕИК:	Марка	Автомобил модел	рег. №	Водач/ водачи
001	ЕТ "Анг. Ангелов"	836062264	Шкода	„Фабия“	X6172KA	К. Милчев
002	ЕТ "Анг. Ангелов"	836062264	Сузуки	„Балено“	EB6292BB	Ат. Пехливанов
003	ЕТ "Анг. Ангелов"	836062264	Хюндай	„ИЗО“	X7808KP	К. Милчев
004	ЕТ "Анг. Ангелов"	836062264	Дачия	„Логан“	X1685BT	Ил. Илчев
005	ЕТ "Анг. Ангелов"	836062264	Шкода	„Октавия“	X1431KP	Г. Пънделиев
006	ЕТ "Анг. Ангелов"	836062264	Шкода	„Октавия“	X5820KM	Ан. Ангелов Д. Димитров
007	ЕТ "С. Ст. Петкова"	203496094	Шкода	„Фабия“	X3562KM	Ст. Иванов
008	ЕТ "С. Ст. Петкова"	203496094	Ситроен	„Ц4 Пикасо“	X4280KT	Ст. Иванов
009	„Везни 2016“ЕООД	203934653	Опел	„Астра Спорттуриер“	PB3995HA	М. Иванов
010	„Ангел Киров“ЕООД	126736302	Хюндай	„ИЗО“	X9452KA	Д. Господинов
011	„Ангел Киров“ЕООД	126736302	Опел	„Астра“	X0576BT	Т. Христова
012	„Ангел Киров“ЕООД	126736302	Шевролет	„Авео“	X7851BH	П. Йорданов
013	„Елеганс Комфорт 1“ООД	203920431	Киа	„Сийд“	X0390KB	Д. Дяков Ив. Колев
014	„Елеганс Комфорт 1“ООД	203920431	Дачия	„Логан“	X5711KC	Ст. Николов
015	„Елеганс Комфорт 1“ООД	203920431	Шкода	„Фабия“	X8474BA	Ан. Тодоров
016	„Елеганс Комфорт 1“ООД	203920431	Шевролет	„Авео“	X0954BP	Б. Перчемлиев
017	„Елеганс Комфорт 1“ООД	203920431	Дачия	„Сандеро“	X2041BT	Н. Атанасов
018	„Елеганс Комфорт 1“ООД	203920431	Хюндай	„ИЗО“	X8845KP	Юл. Георгиев
019	„Дилвани“ ЕООД	204881456	Шкода	„Октавия“	X8041KT	Д. Делчев
020	ЕТ "Християн Кожухаров-Кабале"	126561319	Сеат	Толедо	X7136KC	Хр. Кожухаров
021	„Елеганс Комфорт 1“ООД	203920431	Шкода	„Рapid“	CB8747CT	Р. Радев
022	ЕТ "ЛДН-Здр. Петров"	126531496	Шкода	„Октавия“	X0098KX	Ив. Илиев
023	ЕТ "ЛДН-Здр. Петров"	126531496	Дачия	„Логан“	X5344KK	П. Николов
024	ЕТ "ЛДН-Здр. Петров"	126531496	Шкода	„Октавия“	X5760KC	Н. Тодоров
025	ЕТ "ЛДН-Здр. Петров"	126531496	Шевролет	„Круз“	X0993KK	Здр. Петров
026	ЕТ "Мейджър-Кр. Димитров"	126110615	Шевролет	„Авео“	X1494KK	Красноцвет Димитров
027	ЕТ "Костадин Караначев"	126699811	Шевролет	„Авео“	X7375KC	Румен Караначев
028	„КриСим Ауто“ООД	126724392	Пежо	„206“	X4583BP	Ил. Манолов Ст. Манолов
029	„Ивак 77“ЕООД	205270382	Шкода	„Фабия“	X9111KC	Пл. Керпиев
030	„Ивак 77“ЕООД	205270382	Дачия	„Сандеро“	X2487KC	П. Драганов
031	„Перфект Миг 1“ООД	204554102	Шкода	„Октавия“	X0818KM	Н. Петков К. Вълков Г. Михалев Ан. Ангелов
032	„Перфект Миг 1“ООД	204554102	Шкода	„Октавия“	X3938KB	Н. Петков К. Вълков Г. Михалев Ан. Ангелов
033	„Перфект Миг“ ООД	203354320	Киа	„Сийд“	X1127BT	Сп. Ангелов
034	„КриСим Ауто“ ООД	126724392	Рено	„Клио“	X2711BT	Св. Димитров
035	„ЕРС Такси“ ЕООД	200899948	Дачия	„Логан“	X1985KK	Ат. Чобанов
036	„ЕРС Такси“ ЕООД	200899948	Пежо	„301“	X8994KM	Б. Игнатов Хр. Здравков Г. Георгиев
037	„Бени-72“ЕООД	206381510	Опел	„Мерива“	X4025KK	Хр. Деспов
038	„Фрут АМ“ЕООД	201927553	Опел	„Мерива“	E5203MH	Г. Генов

Общинска администрация Свиленград, 12.01.2022 г.

Освен търговията, с голям потенциал за развитие в община Свиленград е и **туризмът**. Община Свиленград притежава необходимите предпоставки за развитие на туризъм, природни и културни ценности и уникалната възможност да ги превърне в отправна точка за печеливш бизнес. Туризмът е важен елемент от местната икономика и предприемането на правилни стъпки за неговото развитие ще благоприятства за интензивното развитие на икономиката и благоденствието на населението. Общински съвет, Общинска администрация (ОБА) и Консултативен съвет по туризъм, провеждат една последователна политика за превръщане на община Свиленград в привлекателна туристическа дестинация, основана на богатото културно наследство на района и неговите природни дадености.

На територията на община Свиленград, основно в административния център, отрасълът *„Хотелиерство и ресторантьорство“* се развива с бързи темпове, предимно в частния сектор. Градът изобилства от привлекателни места, посещавани от клиенти най-вече от България, Гърция и Турция. Като дял от икономиката отрасълът не е сред водещите – за 2018 г. (130 броя предприятия с 536 заети, 11 722 хил. лв. нетни приходи от продажба и 10 199 хил. лв. произведена продукция). Ако обаче се прибави и *„Култура, развлечения и спорт“*, в който се отчитат и приходите от казината, през 2018 г. (26 броя предприятия със 306 834 хил. лв. произведена продукция, 303 897 хил. лв. нетни приходи и 918 заети), туризмът става водещ за икономиката на територията.

Отчитайки стратегическото географско местоположение на общината, развитието на туризма следва да бъде свързано и с оползотворяване на възможностите за обслужване на транзитния пътничко-поток. За утвърждаването на територията на община Свиленград като атрактивна туристическа дестинация е нужно и предлагането на допълнителни туристически услуги с цел разнообразяване на престоя на посетителите и задържане на транзитно преминаващия пътничкопоток.

По данни на Общинска администрация - Свиленград настанителната база на туризма в община Свиленград през 2019 г. е съставена от 70 места за настаняване с общ капацитет от 1 206 легла, като спрямо 2014 г. капацитетът се разширява с 43,8%. Средната заетост на легловата база към 2019 г. е 24 %. Характерно за общината е наличието на голям брой малки настанителни обекти, въпреки че в периода 2014 -2020 г. се наблюдава уедряване на средния капацитет.

Таблица 6. Категория на настанителната база към 2019 г.

Категория на настанителната база	Брой на местата за настаняване	Категория
1* една звезда	54	Клас А- 3 бр.; Клас Б -51 бр. общо; стаи за гости (36 бр.), семеен хотел (3 бр.), къща за гости (11 бр.), бунгала (1 бр.).
2* две звезди	11	Клас А - 4 хотела.
3* три звезди	2	Клас Б – 1 семеен хотел и 1 къща за гости.
4* четири звезди	2	Клас А
5* пет звезди	1	Клас А

Източник: Общинска администрация

През 2018 г. на територията на общината е открит единствения в региона петзвезден хотел с казино, който подsigурява работа за 300 работни места. Хотелът разполага със СПА център с олимпийски размери, нощен бар и казино. Хотелът е част от международна верига хотели и казина, която е една от водещите в света по размер на инвестиции.

Пред 2023 г. на територията на общината са регистрирани 87 туристически обекта, които разполагат с 1029 легла. Основният дял от обектите са в град Свиленград и отчасти в с. Мезек. В останалата част от общината има само една Къща за гости с шест легла.

Таблица 7. Места за наставане в община Свиленград

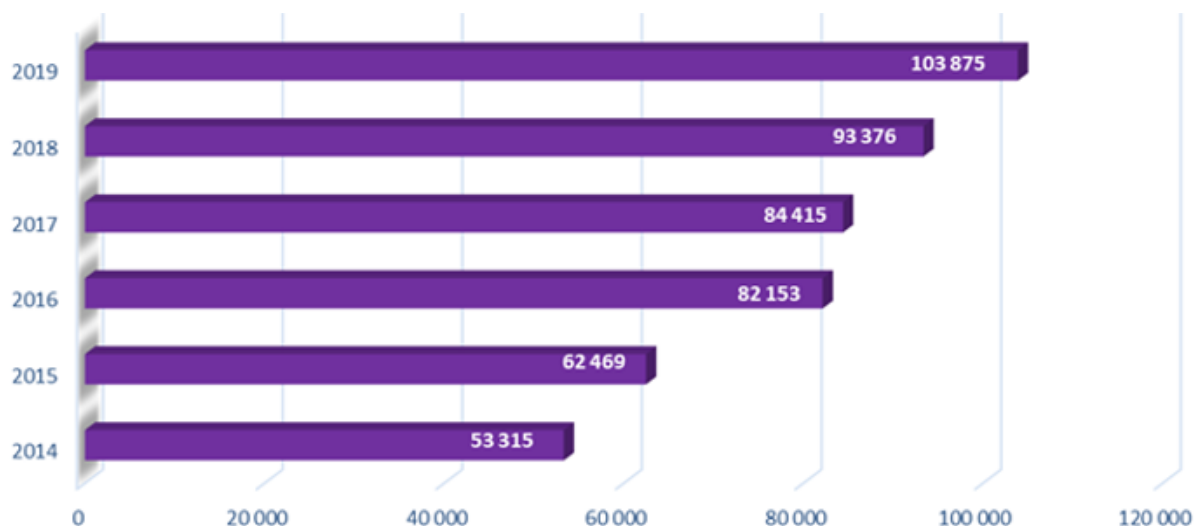
Вид обект	Категория (брой звезди)						Общо обекти	Местоположение	Бр. легла/Нас. място
	5*	4*	3*	2*	1*	без*			
Хотел	1	1	3	-	2		7	Свиленград - 7 бр.	438
Семеен хотел	-	-	-	3	4		7	Свиленград - 6 бр.	141
Хостел	-	-	-	1	1		2	Свиленград - 2 бр.	24
Пансион	-	-	-	1	-		1	Свиленград - 1 бр.	20
Къща за гости			1	2	16		19	Общо	230
								Свиленград - 12 бр.	204
								с. Мезек – 6 бр.	20
								с. Левка – 1 бр.	6
Стаи за гости					1	21	22	Свиленград - 25 бр.	103
Апартамент за гости	-	-	-	-	-	29	29	Свиленград - 29 бр.	72
Общо община Свиленград	1	1	4	7	24	50	87		1029

Източник: Адориа Консулт ЕООД, по данни от Национален туристически регистър, (Юли 2023 г.)

През 2019 г. реализираните нощувки са 103 875 бр., като спрямо 2014 г. реализираните нощувки нарастват с 48,7 %.

Фигура 4. Реализирани нощувки в периода 2014-2019 (брой)

Източник: ПИРО Свиленград, по данни на НСИ

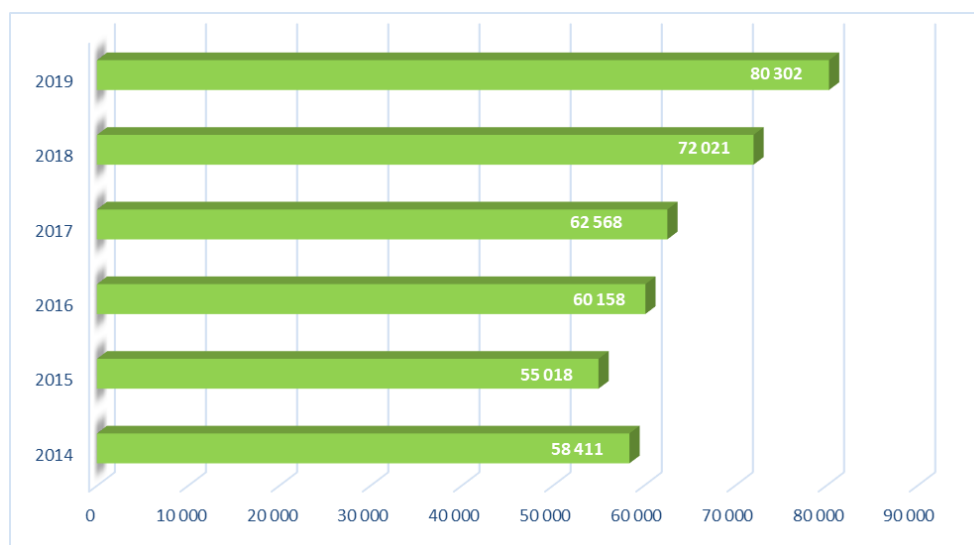
Продължава изцяло да преобладава уикенд туризма. Средният престой за българи е 3 дни, а за чужденци 1,7 дни. Към 2019 г. броят на пренощуващите лица е 48 086, като 68,5% са чужденци. Спрямо 2014 г. броят на чужденците нараства с 74,2%, докато този на българите остава сравнително постоянен.

Фигура 5. Пренощували лица - българи и чужденци, в периода 2014-2019 г.

Източник: ПИРО Свиленград, по данни на Общинска администрация

Фигура 6. Приходи от нощувки за община Свиленград в периода 2014-2019 (лв.)

Източник: ПИРО Свиленград, по данни на Общинска администрация

Наблюдава се и съществен ръст в приходите от нощувки. По данни на общинска администрация приходите от нощувки през 2019 г. са 80 302,15 лв., като спрямо 2014 г. нарастват с 27,3 %, а средногодишния ръст в периода 2014-2019 г. е 7 %.

Важна роля за развитието на туризма играят и заведения за хранене и развлечения. На територията на общината функционира разнообразна база за задоволяване на нуждата от храна и развлечения на туристите. Тя е представена от различен тип заведения (общо 63), с различна категория, включително и от 4 и 5 категория. Почти без изключение заведенията са разположени в общинския център Свиленград.

В момента на територията на община Свиленград се развива **масов туризъм**, съчетан с развлекателния бранш. Общината има потенциал за развиване на алтернативен туризъм - културно-исторически, селски, ловен, лозаро-винарски, приключенски и еко туризъм, разчитайки както на вътрешни, така и на външни туристи.

Големи възможности пред община Свиленград се крият в развитието на **познавателен и екотуризм**, имайки предвид богатото културно-историческо наследство (осем паметника с национално значение) и природните дадености в свиленградския регион.

Таблица 8. Заведения за хранене и развлечения, в община Свиленград

Вид	Брой	Категория					Капацитет Бр. места	Особеност (бр.)
		1*	2*	3*	4*	5*		
Ресторант	13	4	7	1	-	1	1740	Класически ресторант - 11; Ресторант – пицария – 2.
Заведения за бързо обслужване	13	11	2	-	-	-	210	Снекбар – 2;
							189	Бистро – 4;
							127	Фаст-фууд – 2;
							143	Барбекю – 3;
							50	Бързо хранене – 1.
Общо 719								
Заведение за хранене и развлечения	1	-	1	-	-	-	148	Класически ресторант – 1 бр.
Питейни заведения	15	9	6	-	-	-	790	Кафе-аперитив - 13
							50	Пивница – 1
							30	Игрална зала - 1
Общо 870								
Бар	18	5	7	2	1	3	188	Бар Фоайе – 4
							25	Игрална зала – 1
							230	Нощен бар – 2
							50	Клуб – 1
							334	Бар клуб - 4
							136	Лоби бар – 2
							69	Кафе бар – 2
							94	Бар Казино - 2
Общо 1126								
Кафе-сладкарници	3	1	2	-	-	-	67	Кафе-сладкарница – 2
							50	Кафе клуб – 1
Общо 117								
Общо	63	30	25	3	1	4	4832	

Източник: Адориа Консулт ЕООД, по данни от Национален туристически регистър, (Юли 2023 г.)

Културното наследство на територията е разнообразно, обхващащо паметници с историческо, археологично и архитектурно значение, изпъстрено от автентичен фолклор и отличителни кулинарни традиции. Сред емблематичните символи за територията са Мостът Мустафа паша от 1529 г., Средновековната крепост при с. Мезек, Средновековната кула край с. Маточина, Тракийската куполна гробница край с. Мезек, Скалните църкви в селата Михалич и Маточина и др. В същото време обвързването на културно историческите паметници в общината в няколко регионални туристически маршрути и създаването на интегрирани туристически продукти на тази основа би увеличил значително потенциала на територията за развитие на културен туризъм.

Създаването на екотуристическа дестинация Източните Родопи и Сакар планина като екотуристическа дестинация играе важна роля за развитие на екологичния туризъм на територията на община Свиленград. Сакар присъства като задължителна спирка за любителите орнитолози от Източните Родопи към черноморското крайбрежие, където

могат да наблюдават царския орел. Царският орел е един от защитените видове птици у нас и е включен в Червената книга на България. Това създава уникална възможност за развитие на орнитоложки туризъм.

Все по-голям интерес за познавателния и **религиозния туризъм** представляват скалните църкви край селата Маточина и Михалич. Други алтернативни форми на туризъм, перспективни за територията на община Свиленград са **приключенски, селски, фестивален, спортен и хоби туризъм, конгресен** и др. Селският туризъм не е развит, макар, че за него има добри предпоставки.

Изключително перспективно пред развитието на територията се явява и развитието на **лозаро-винарският туризъм**. На територията на община Свиленград са засадени над 23 949 дка лозя, повечето от които с винени сортове. Изключително благоприятните почвено-климатични условия обуславят изграждането на пълен лозаро-винарски кръг от отглеждане на качествено грозде и производството на вино. Младите лозови насаждения се разрастват и променят пейзажа на община Свиленград. През 2007 г. е открита *Винарска изба Катаржина Естейт*, която е разположена на площ от 24 248 м². За кратко време винарната се превръща в най-успешният винен бранд в България и предпочитано място за посещение от туристи и гости на общината. Лозаро-винарският туризъм включва обаче освен консумирането на вино, така и запознаване с традициите на винопроизводството, като по този начин показва на туристите богатството и уникалността на вината във всеки един отделен винарски район. Ето защо винен туризъм не би могло да се развива само на територията на една община. За целта е необходимо да се изготвят туристически маршрути, които да включват обиколка на няколко изби в района. За тази цел следва да се обединят усилията на съседните общини и предприемачи.

Утвърден като традиционен за общината още от 1988 г. е и **ловният туризъм**. За популацията на дивеча се грижат две ловно-рибарски дружества. Ловната площ на общината е 65 887,6 ха. Община Свиленград попада в *миграционния път на прелетните птици "Виа Понтика"*, поради което ловът на африканска гургулица е особено успешен. През последните години районът се утвърди като един от най-добрите в страната за този вид туризъм и броят на ловците, предимно от Гърция и Италия, непрекъснато нараства.

Изводи:

Използването на уникалното предимство на стратегическото местоположение на Свиленград, утвърждава общината като център на трансгранично сътрудничество, изграждане на модерни комуникационно-информационни възли за комплексни услуги с бизнесцентрове, туристически центрове и пазарни зони с презентативна функция за региона, атрактивни места за нощувки и прехрана, и места за забавления. Това са предпоставките в периода 2020-2027 г. община Свиленград да се превърне все повече в устойчиво развиваща се част от националната територия и в привлекателна широко отворена врата на България към света.

- Община Свиленград се характеризира със сравнително високи икономически показатели, които бележат положително развитие.
- Обемът на произведената продукция и на нетните приходи от продажби непрекъснато нарастват, но с бавни темпове;
- Инвестиционната активност в ДМА остава колеблива;
- Преобладават Микро предприятията (93% микро, 6% малки и едва 1% средни предприятия. Постепенно се увеличи броят на стопанските единици, но иновациите са ограничени;
- Водещи позиции в структурата на местната икономика има секторът на услугите, следван от индустрията и аграрния сектор;
- Индустриална зона Свиленградиграе ключова роля в развитието на промишлеността;
- Общината разполага с голям потенциал за развитие е биологичното земеделие.

Население и демографски процеси

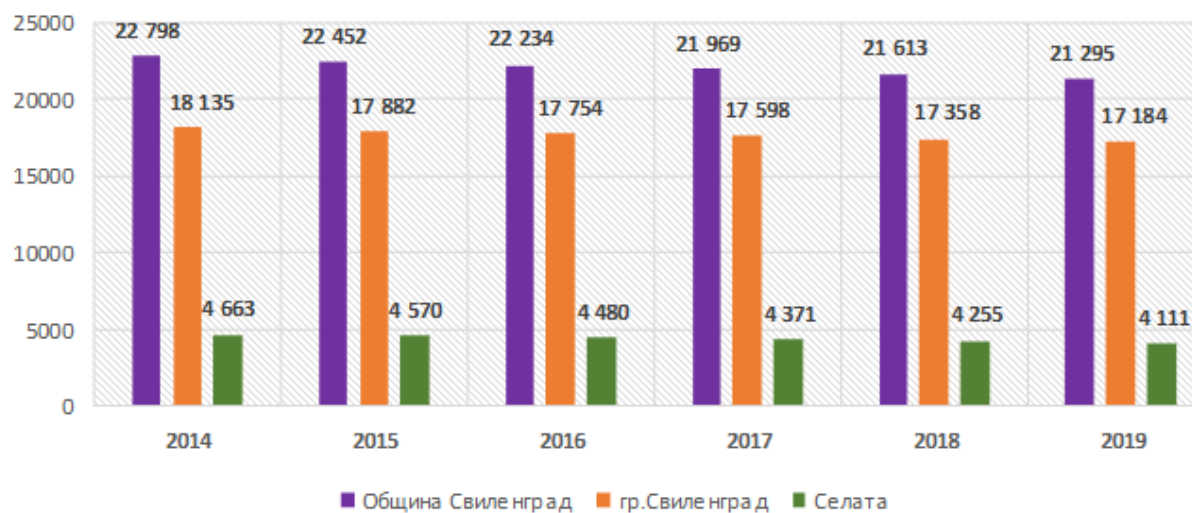
Население и демографски процеси

Броят на населението в общината се определя от естественото демографско възпроизводство, урбанизационните и административно-териториални промени, така и от темповете на социално-икономическо развитие. Населението на община Свиленград по данни на Общинската администрация към 31.12.2014 г. е 22 155 души и се увелича през 2023 г. 23 783) (+1 628). По данни на НСИ населението на общината намалява - 20 423 д. Според анализа в ПИРО 2021 – 2027 г., в периода 2014-2019 броят на населението в общината намалява, което съответства на тенденциите в страната, ЮЦР и областта. Общината заема четвърто място по брой на населението сред останалите общини в област, след общините Хасково, Димитровград и Харманли. Динамиката на

населението показва трайна тенденция на намаляване във всички населени места на общината.

Фигура 7. Динамика на населението в община Свиленград в периода 2014-2019 г.

Източник: ПИРО Свиленград 2021 – 2027 г., по данни от НСИ

Данните на НСИ показват, че тенденцията на намаляване на населението се засилва и се дължи на отрицателния естествен и механичен прираст.

Таблица 9. Население по населени места и пол в община Свиленград

Населено място	2014 г.			2016 г.			2018 г.			2020 г.			2022 г.		
	Общо	Мъже	Жени	Общо	Общо	Общо	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
гр. Свиленград	18498	9086	9412	19610	19610	19610	19263	9468	9795	19610	9656	9954	19917	9812	10105
с. Студена	416	202	214	435	435	435	427	210	217	435	215	220	437	216	221
с. Момково	465	231	234	481	481	481	474	236	238	481	240	241	487	245	242
с. Капитан Андреево	634	322	312	659	659	659	649	329	320	659	334	325	665	338	327
с. Левка	442	226	216	457	457	457	449	230	219	457	234	223	463	238	225
с. Мезек	166	94	72	167	167	167	167	94	73	167	94	73	169	96	73
с. Младиново	236	114	122	254	254	254	346	218	128	254	124	130	262	127	135
с. Райкова могила	213	90	123	236	236	236	232	96	136	236	98	138	242	103	139
с. Щит	70	32	38	71	71	71	71	33	38	71	33	38	71	33	38
с. Чернодъб	122	62	60	129	129	129	125	65	60	129	67	62	132	69	63
с. Генералово	110	50	60	112	112	112	111	50	61	112	51	61	114	51	63
с. Димитровче	152	76	76	155	155	155	155	79	76	155	79	76	158	79	79
с. Пъстрогор	104	60	44	106	106	106	106	60	46	106	60	46	107	60	47
с. Мустрак	188	98	90	200	200	200	196	104	92	200	106	94	204	107	97
с. Сива река	108	57	51	113	113	113	111	58	53	113	58	55	114	59	55
с. Сладун	109	55	54	115	115	115	114	59	55	115	59	56	115	59	56
с. Костур	14	7	7	14	14	14	14	7	7	14	7	7	14	7	7
с. Лисово	10	7	3	10	10	10	10	7	3	10	7	3	10	7	3
с. Дервишка могила	13	7	6	13	13	13	13	7	6	13	7	6	13	7	6
с. Варник	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1
с. Маточина	7	4	3	9	9	9	9	5	4	9	5	4	9	5	4
с. Равна гора	29	16	13	29	29	29	29	16	13	29	16	13	30	17	13
с. Пашово	7	4	3	8	8	8	7	4	3	8	5	3	8	5	3
с. Михалич	41	20	21	41	41	41	41	20	21	41	20	21	41	20	21
Община Свиленград общо	22155	10290	11235	23425	23425	23425	23120	11455	11665	23425	11575	11850	23783	11760	12023

Източник: Общинска администрация, м. юли 2023 г.

Таблица 10. Население по местоживее и пол

Район	Всичко		Общо		Жени		Всичко		В градовете		Жени		Всичко		В селата		Жени	
	Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%
Об. Хасково	207 439	100.00	100 166	48.29	107 273	51.71	149 759	100.00	71 440	47.70	78 319	52.30	57 680	100.00	28 726	49.80	28 954	50.20
Свиленград	20 423	100.00	10 052	49.22	10 371	50.78	16 583	100.00	8 061	47.61	8 522	51.39	3 840	100.00	1 991	51.85	1 849	48.15

Източник: НСИ, към 31.12.2022 г.

Таблица 11. Живородени брачни и извънбрачни

Район	Общо		Общо		Бр.		Общо		В градовете		Извънбрачни		Общо		В селата		Извънбрачни	
	Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%
Област Хасково	1 627	100.00	540	33.19	1 087	66.81	1 147	100.00	414	36.10	733	63.90	480	100.00	126	26.25	354	73.75
Общ. Свиленград	150	100.00	44	29.33	106	70.67	121	100.00	39	32.23	82	67.77	29	100.00	5	17.24	24	82.76

Източник: НСИ, 2022 г.

Таблица 12. Коефициент на раждаемост през 2022 г. (‰)

Статистически райони Области	Общо	Град	Село
Общо за страната	8.8	8.8	8.5
Южен централен СР	8.7	9.0	8.1
Област Хасково	7.8	7.6	8.3

Източник: НСИ, 04.05.2023

Таблица 13. Умирения през 2022 г.

Статистически райони Области/общини	Общо	Мъже	Жени
Област Хасково	4 237	2 228	2 009
Община Свиленград	393	209	184

Източник: НСИ, 28.04.2023

Таблица 14. Механично движение на населението, по области, общини и пол*

Район	общо		Заселени		Жени		общо		Изселени		Жени		Механичен прираст		
	Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%	общо	Мъже	Жени
Област Хасково	4 607	100.00	2 245	48.73	2 362	51.27	4 922	100.00	2 248	45.67	2 674	54.33	-315	-3	-312
Об. Свиленград	360	100.00	169	46.94	191	53.06	359	100.00	163	45.40	196	54.60	1	6	-5

НСИ, 2022 г.

Бележка: От 2007 година механичното движение на населението включва не само вътрешната миграция, а и движението на лицата към и от страната 28.04.2023

Таблица 15. Средногодишно население през 2022 г., по области, общини и местоживеене

Статистически райони Области/общини	Средногодишно население					
	Общо		В градовете		В селата	
	Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%
Област Хасково	208 902	100.00	150 936	72.25	57 966	27.75
Община Свиленград	20 544	100.00	16 650	81.05	3 894	18.95

НСИ, 28.04.2023

Таблица 16. Естествено движение на населението

Район	Всичко		Живородени		Момчета		Всичко		Умрели		Жени		Естествен прираст		
	Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%	Всичко	Мъже	Жени
Общо за страната	56 596	100.00	28 923	51.10	27 673	48.90	118 814	100.00	61 656	51.89	57 158	48.11	-62 218	-32 733	-29 485
Област Хасково	1 627	100.00	841	51.69	786	48.31	4 237	100.00	2 228	52.58	2 009	47.42	-2 610	-1 387	-1 223
Общ. Свиленград	150	100.00	79	52.67	71	47.33	393	100.00	209	53.18	184	46.82	-243	-130	-113

Източник: НСИ, 28.04.2023

Таблица 17. Население под, във и надтрудоспособна възраст

Области Общини Възрастови категории	Всичко		Общо		Жени		Всичко		В т.ч. в градовете		Жени	
	Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%
Свиленград	20 423	100.00	10 052	49.22	10 371	50.78	16 583	100.00	8 061	48.61	8 522	51.39
Под трудоспособна възраст	3 076	100.00	1 583	51.46	1 493	48.53	2 625	100.00	1 346	51.28	1 279	48.72
В трудоспособна възраст	12 022	100.00	6 423	53.43	5 599	46.57	10 094	100.00	5 238	51.89	4 856	48.11

Над трудоспособна възраст	5 325	100.00	2 046	38.42	3 279	61.58	3 864	100.00	1 477	38.22	2 387	61.78
---------------------------	-------	--------	-------	-------	-------	-------	-------	--------	-------	-------	-------	-------

Източник: НСИ, 31.12.2022 г.

Бележка: *За 2022 г. тези граници са от 16 до навършването на 61 години и 10 месеца за жените и 64 години и 5 месеца за мъжете.

Таблица 18. Детски градини, деца, педагогически персонал, места и групи в детските градини през учебната 2022/2023 година

Общини	Самостоятелни детски градини (брой)	Общо (брой)	Деца в т.ч. момичета	Места (брой)	Педагогически персонал* Общо (брой)	в т.ч. детски учители (брой)	Детски групи (брой)
Община Свиленград	5	730	360	836	64	61	32

Източник: НСИ, 26.04.2023

Бележки: * Вкл. директори без групи, музикални ръководители и педагози.

Таблица 19. Училища, паралелки, учители, учаци и завършили в общообразователни и специални училища през учебната 2021/2022³ година по области и общини¹ (Брой)

Район	У-ща	У-ли ²	I - IV клас паралелки	учащи общо	в т.ч. жени	паралелки	V - VII клас учащи общо	в т.ч. жени	завършили основно образование	паралелки	VIII - XII клас учащи общо	в т.ч. жени	завършили средно образование
Обл. Хасково	67	1 733	400	7 743	3 767	297	6 438	3 173	1 944	156	3 866	2 133	739
Общ. Свиленград	5	187	40	792	372	27	624	316	211	15	339	171	57

НСИ, 29.04.2022

Бележки:

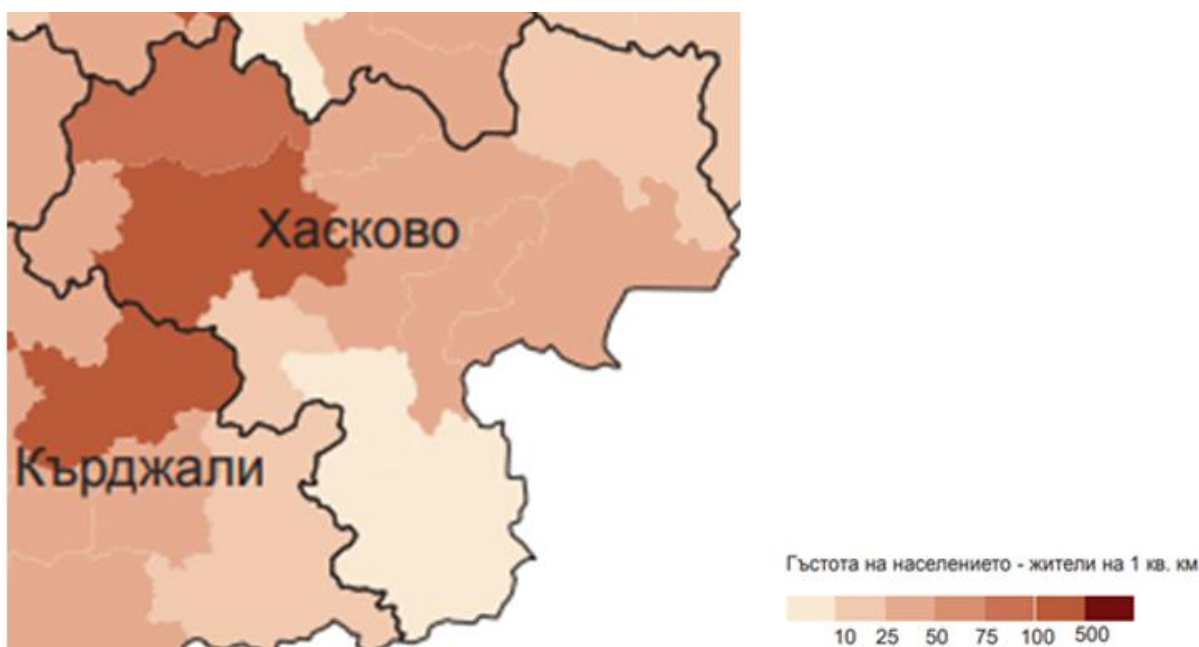
1. Без директорите и заместник-директорите с преподавателска заетост.
2. Включително учители в Центрове за подкрепа на личностно развитие, Центрове за специална образователна подкрепа и Центрове за подкрепа на общообразователното образование
3. Прекъсване на динамичния ред поради промяна на източника на данни и датата на наблюдение.

Отрицателния естествен и механичен прираст при намаляване на общия брой на населението в общината ще доведат до обезлюдяване на определени села. По данни на НСИ се очаква населението в област Хасково към 2030 г. да намалее с 10 %.

Гъстотата на населението в община Свиленград към 31.12.2019 г. е 30,4 д/км², т.е. общината е слабо населена спрямо средната гъстота за област Хасково - 41 д/км², ЮЦР – 63,2 д/км² и тази за страната 62,6 д/км².

Карта 10. Гъстота на населението на 1 км² в област Хасково през 2019 г.

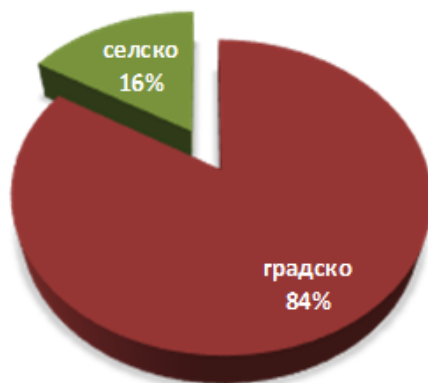
Източник: ПИРО Свиленград 2021 – 2027 г., по данни на НСИ

Степента на урбанизация (градско население) е 84%, при средна стойност за страната 73,5%, като общината се нарежда в групата на общините с по-силна урбанизираност. Общината се характеризира с неравномерно териториално разпределение на населението. Основната част от населението е съсредоточено в гр. Свиленград и няколко по-големи села разположени по основните пътища – с. Капитан Андреево, с. Момково, с. Студена и с. Левка. Населението в селата намалява с изпреварващи темпове, спрямо град Свиленград. Най-малките селища са разположени покрай турската

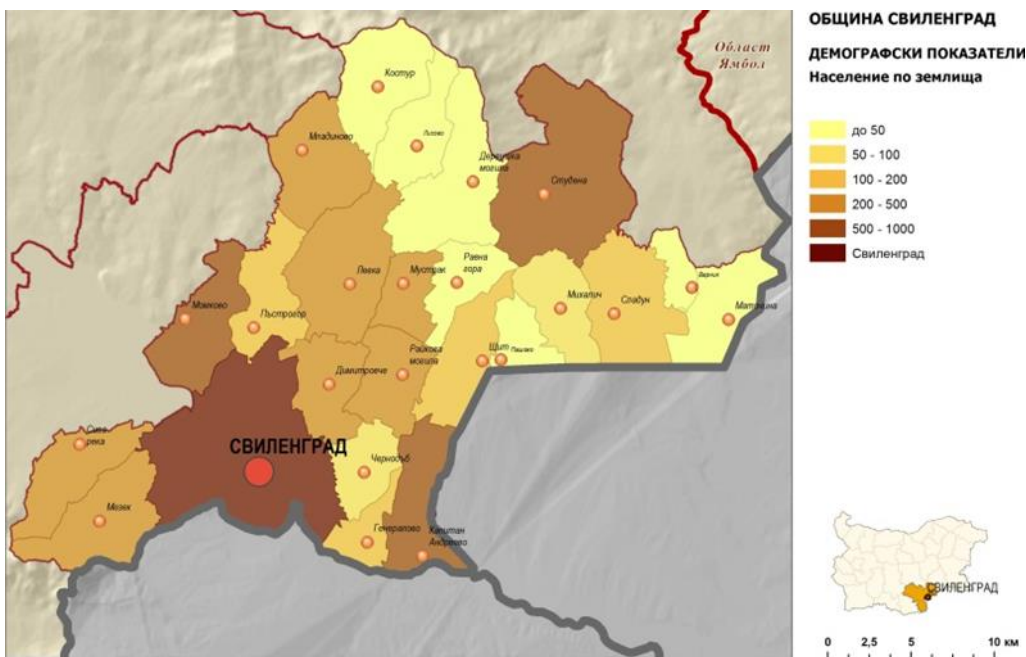
граница и селата на север, които са изолирани от общинския и регионалните центрове, което е допринесло за тяхната изолация през последните десетилетия.

Фигура 8. Процентно изражение на градско и селско население в община

Източник: ПИРО Свиленград 2021 – 2027 г.

Карта 11. Население по населени места в община Свиленград

Източник: ПИРО Свиленград 2021 – 2027 г., по данни на ГРАО

Тенденцията от последните години на намаляване на населението в общината е резултат на ниска раждаемост, висок отрицателен естествен прираст, миграционни и емиграционни процеси. Основна причина за миграцията е липсата на професионална реализация на територията за високообразованото население, което е особено остро изразено сред младите хора.

Намалението на населението в общината в резултат на отрицателния естествен прираст се дължи на запазващите се високи нива на смъртност, за което показателни са и високите отрицателни стойности на коефициента на естествен прираст (-6,8‰ за 2019 г.). През 2022 г. на територията на общината са родени 150 деца. На 30 % от тях родителите им имат сключен брак. 81 % от децата са родени в гр. Свиленград, а останалите 19 % в селата от общината. В сравнение с броя на родените деца, през 2022 г. в общината са умрели 393 души, което е 2.6 пъти повече умрели, отколкото родени деца. Отрицателният прираст през 2022 г. в общината е по-висок (-11.8 ‰) отколкото в страната (-9.6 ‰) и по-нисък от този в област Хасково (12.5 ‰).

Наблюдава се тенденция за намаляване на отрицателен механичен прираст. През предишния програмен период (2014 – 2020 г.) миграцията значително се увеличава от 134 повече изселени от заселилите се, до 1 през 2022 г.

Мотивите за външната и вътрешната миграция през последните години продължават да се свързват с осигуряване на трудова заетост, с по-високи доходи и по-висок жизнен стандарт, като тази мотивация се допълва и от стремежа за образователна и професионална реализация. В голяма степен напускащите общината са млади хора, които след получаване на образование не се завръщат в родните места поради липса на възможности за професионална реализация.

По данни на НСИ към 31.12.2022 г. на територията на общината живеят 10 052 мъже и 10 371 жени, като на 1 000 мъже се падат 1 031 жени, което е с малко повече от предходния период 2014 – 2020 (1028 жени на 1000 мъже).

Наблюдава се тенденция към застаряване на населението, която е сходна с отчетената в страната и областта. Наблюдаваните тенденции намират силно проявление в малките населени места, чиито спад на населението е по-високо от средното за обособената

територия. Тази тенденция се съчетава с влошаване на възрастовата структура, намаляване на фертилния контингент и загуба на активно младо население. В резултат на наблюдаваните характеристики, инвестиционната активност в по-малките населени места е незначителна, доходите на населението са по-ниски, а нивата на безработици по-високи.

През 2022 г. по данни на НСИ населението под трудоспособна възраст (под 16 годни) са 3 076 души – 15 % от жителите на общината (51.46 момчета и 48.53, момичета), като в града живеят 2 625 деца (85 %), а в селата 451 деца (15 %). В трудоспособна възраст (за 2022 г. тези граници са от 16 до навършването на 61 години и 10 месеца за жените и 64 години и 5 месеца за мъжете) са общо 12 022 д. – 59 % от населението на общината (53.43 мъже и 46.57 жени), 10 094 д. (84 %), от които живеят в града и 1 928 д. (16 %) в селата от общината. Над трудоспособна възраст са 5 325 д., 26 % от населението на общината (38.4 % мъже и 61.6 % жени), от които в града живеят 3 864 (72.6 %) и 1 461 (27.4 %) в селата.

Наблюдава се устойчива тенденция на намаляване на относителния дял на подтрудоспособното население и населението в трудоспособна възраст, и увеличаване дела на населението в над-трудоспособна възраст. Населението в трудоспособна възраст намалява с изпреварващи темпове, което води до увеличаване на относителния дял на над-трудоспособното население. Спрямо 2014 г. темпът на изменение на възрастовите групи в, под и надтрудоспособна възраст е отрицателен. Ясно се наблюдава тенденция на влошаване на възрастовата структура на населението, което рефлектира върху пазара на труда и икономическия растеж. Коефициентът на възрастова зависимост се влошава, като в същото време се доближава до стойностите за страната, но е значително по-благоприятен спрямо коефициента на възрастова зависимост за област Хасково.

Липсват данни за етническата структура на населението от последното преброяване на населението на НСИ през 2021 г. На доброволния въпрос за самоопределяне по етническа принадлежност от предишното преброяване (2011 г.) в община Свиленград са отговорили общо 21217 души, или 92 % от анкетираните. Най-многобройната етническа общност в община Свиленград е българската. Към нея се причисляват 19 069 души или 89.9 % от отговорилите на доброволния въпрос. Ромският етнос е втори по численост за община Свиленград, като към него са се самоопределили 8 %. Турският етнос в общината наброява

едва 316 души от самоопределилите се, като относителния дял на тази етническа група е 1.5 %, значително по-нисък от тази за областта (12.5%).

Заетост, безработица и доходи на населението

В периода 2014 – 2020 г. се наблюдава постепенно подобрение на пазара на труда. Кризата породена от COVID-19 слага край на тази тенденция на пазара на труда на национално, областно и общинско ниво.

По данни на НСИ икономически активното население на територията на община Свиленград съставлява повече от половината от общия брой на населението. Това е индикатор за пълноценното оползотворяване на трудовия потенциал на населението и се явява значима предпоставка за социално-икономическото развитие на общината. След 2014 г. значително се повишена броят на наетите и заетите в нефинансовите предприятия на територията на общината. Относителна мярка за степента на участие на населението в пазара на труда е коефициентът на икономическа активност, изчислен като отношение на броя на икономически активните лица към населението във възрастовата група 15 – 64 навършени години. Към края на 2019 г. коефициентът на икономическа активност на област Хасково е 71,1%, а на заетост за област Хасково (70,9%).

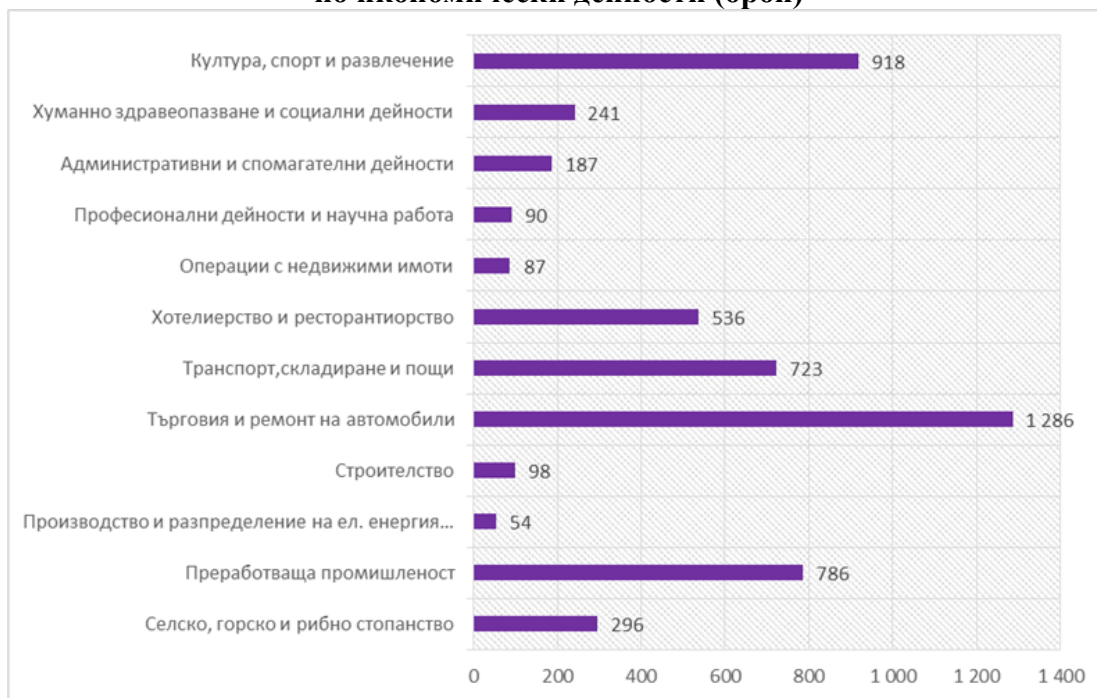
По данни на НСИ към 2019 г., най-голям е броят на заетите в сферата на услугите - 21,3% от заетите са съсредоточени в дейностите “Търговия и ремонт на автомобили“, 13 % са заети в дейностите по „Транспорт, складиране и пощи“, а заетите в хотелиерството са 9,6 %. 14,2 % са заетите в преработващата промишленост като се увеличават. Заетите в сферата на хуманното здравеопазване и социалните дейности са 4,3 % от общия брой на заетите.

Местният пазар на труда на територията на община Свиленград не е дотам диверсифициран и остава силно зависим от развитието на сектора на услугите, където са заети 48,9 % от заетите в нефинансовите предприятия. Община Свиленград се характеризира с един от най-ниските коефициенти на трайна безработица - за цялата област – 0,6 %. След 2020 г. ударът от последвалата криза на пазара на труда в следствие на епидемията от COVID 19 се усеща изключително силно на местния пазар на труда. Най-

тежко от кризата са засегнати туристическо-развлекателният бранш, както и свързаните с него транспорт, логистика, културни и спортни активности.

Фигура 9. Заетите в нефинансовите предприятия по икономически дейности (брой)

Източник: ПИРО Свиленград 2021 – 2027 г., по данни на НСИ

Групите в неравностойно положение на пазара на труда са безработни лица с по-ниска конкурентоспособност на трудовия пазар, някои от които са: жени, младежи, продължително безработни, лица с трайно намалена работоспособност, лица без образование и квалификация и др. Липсват данните за развитието на пазара на труда в Община Свиленград, т.к. ДБТ „Свиленград“ обслужва три общини - Свиленград, Любимец и Ивайловград, които са твърде различни.

Възрастовата структура продължава да оказва влияние при търсенето и предлагането на работната сила на пазара на труда. С изразена неблагоприятна позиция на пазара на труда в общината са все още младежите до 29 г., особено които нямат трудов опит, както и младежи с намалена работоспособност и ниска степен на образование.

Най-силно засегната от безработицата е групата на хората над 50 години. Това е групата с ограничени шансове за намиране на работа поради слабата им мобилност, по-трудната им адаптивност, неблагоприятната образователна и квалификационна структура, както и поради неблагоприятната нагласа на работодателите към тях.

По-висок е дялът на регистрираните безработни жени над този на мъжете.

Друга група в неравностойно положение на пазара на труда са лицата с продължителност на регистрацията като безработни над 1 година.

Структурата на безработните в община Свиленград по степен на образование е негативна. Най-голям е относителния дял на регистрираните безработни без квалификация (33%), с основно и по-ниско образование (25%), като относителният им дял се увеличава. Тенденцията за нарастване на високия относителен дял на безработните лица без квалификация прави тази група една от рисковите на пазара на труда.

По данни на ДБТ-Свиленград преобладаващ е броят на безработните без образование от ромски произход, което е сериозен проблем при намирането на работа. Липсва и заинтересованост сред работодателите за наемане на регистрирани граждани от ромски произход. Липсата на образование и квалификация силно затруднява достъпа на тази група до пазара на труда, като безработните от тази група са склонни да приемат работа без оглед на заплащане и условия на труд. Възможностите за работа са ограничени до програмите за заетост, сезонна работа в селското стопанство и строителството и неквалифициран труд.

Разпределението на безработните лица по професионален признак показва, че най-многобройна и с най-голям относителен дял – 53,9 % е групата на лицата без специалност и квалификация. Малкото възможности за трудова реализация на тази категория безработни лица е субсидираната заетост, която в повечето случаи се оказва временно решение. За лицата, които никога не са работили е необходимо да се създадат условия за приобщаване към трудова дейност и получаване на трудови навици.

Образователната структура на регистрираните безработни в Дирекция „Бюрото по труда“ показва следната тенденцията - най-малък е относителния дял на безработните с

висше образование – 9,2 %, следвани от лицата със средно образование - 42,3% и основно и начално образование – 8,5 %.

Образование на територията на община Свиленград

Данните за страната от последното преброяване на населението през 2021 г. показват, че 25.6 от населението е с висше образование. В сравнение с предходното преброяване (2011 г.) относителният дял на лицата с висше образование се увеличава с 5.9 %. Значителни са различията в образователната структура на лицата по местоживееене. Относителният дял на лицата с висше образование в градовете е 31.2%, а в селата е 10.2%. В регионален аспект най-висок е относителният дял на висшистите в област София (столица) - 43.6 %, следвана от областите Варна (30.7 %) и Пловдив (25.2 %), а най-нисък е в областите Кърджали (14.0 %), Търговище (15.5 %) и Разград (15.7 %).

Към 2021 г. 2 695.8 хил. лица са със завършена най-висока степен на средно образование. От тях 33.6 % са завършили общообразователни (гимназиални) програми, а 66.4 % - професионални програми, включващи придобиването на втора или трета степен на професионална квалификация, или еквивалентните в миналото техникуми и средни политехнически училища (СПТУ). Професионалното средно образование е по-разпространено при мъжете (57.2%) отколкото при жените (42.8%). В регионален аспект най-нисък е делът на лицата с начално и по-ниско образование в областите Габрово (7.4 %), Перник (8.0 %) и София (столица) (8.1 %), а най-висок е в областите Сливен (20.4 %), Кърджали (14.6 %) и Силистра (14.3%).

По данни на НСИ, през 2021 г. неграмотното население на 9 и повече навършени години е 1.3 %. Делът на неграмотното население е по-висок в селата (2.3 %) отколкото в градовете (0.9 %). Най-висок е относителният дял на неграмотните в областите Сливен (5.0 %), Кърджали и Ямбол с по 2.6 %, а най-нисък е в област София (столица) - 0.4 %.

Липсват подробни данни от последното преброяване за образователната структура на населението по общини и области. По данни от преброяването на населението през 2011 г., образователната структура на населението на община Свиленград е значително по-неблагоприятна за развитието на територията в сравнение с образователната структура за

страната, но е конкурентна от гледна точка на обезпеченост с квалифицирани човешки ресурси в областта.

Относителният дял на неграмотните лица в община Свиленград е 1.5 %, като основна част от това население е от ромски произход. Основен проблем в образователната структура на общината остава ниското образователно равнище на населението от малцинствените групи. Докато при самоопределилите се като българи на 7 и повече навършени години 62.1% са с високо образование (17.3 % с висше и 44.8 % със средно), то при населението от ромската етническа група няма представител със завършено висше образование, едва 3.1 % са със завършено средно, 53,8% са с начално и незавършено начално образование, 11% никога не са посещавали училище.

Увеличаването на неграмотността и влошаването на образователната структура особено сред младите има неблагоприятно въздействие върху бъдещото демографско развитие на територията на община Свиленград, тъй като неграмотността в редица случаи се съпровожда със социални рискове – безработица, бедност, липса или недостатъчни грижи за здравето и образованието на децата, и понякога отклоняващо се поведение.

Образователната структура на населението в община Свиленград е добре спрямо тази в областта, но е значително по-неблагоприятна от общата за страната, където относителния дял на висшистите и населението със средно образование е по-висок с 4 %, а този на населението с основно и по-ниско образование е значително по-висок. Налице е тенденция към нарастване на образователното равнище, но отново и само за града, където са съсредоточени 94,2 % от висшистите. В селата преобладава дялът на населението с основно и по-ниско образование (66,8 %).

Продължава и тенденция на ежегодното отпадане на млади хора от училище без завършен 8 клас. Преобладаващата част от тях са предимно с ромски произход, учащи в основно училище в селата. Това предопределя по-ниския образователен и квалификационен статус на общността в дългосрочен план, а оттук – и по-големия дял на безработните и изпадналите от пазара на труда роми и през следващите десетилетия.

Фигура 10. Образователна структура на населението (в %)

Източник: НСИ, преброяване 2011 г.

Структурата на образованието на територията на общината е представена от предучилищно обучение, общо образование във всичките му степени и средно професионално образование. В общината и в цялата област Хасково няма висши учебни заведения. Повечето от учебните заведения са разположени в общинския център град Свиленград – всички детски заведения, 4 от 5-те общообразователни училища и професионалното училище за селско стопанство и икономика.

Образователната система в общината дава възможност за получаване на основно и средно общо образование. Община Свиленград има добре развита образователна структура. В общината има 5 общински учебни заведения - СУ „Д-р Петър Берон”, Първо основно училище „Иван Вазов”, ПГССИ „Христо Ботев”, НУ ”Христо Попмарков”, ОУ „Христо Ботев” с. Левка, ОУ „Любен Каравелов”. ОУ „Христо Ботев“ в с. Левка е средищно училище и в него се обучават ученици от 9-12 села, сред които има ученици от ромски и турски етнически произход.

По данни на НСИ към м. април 2023 г. на територията на община Свиленград има 5 самостоятелни детски градини, с капацитет 836 деца. Всички детски градини концентрирани в общинския център (ЦДГ "Радост", ЦДГ "Слънце", ЦДГ „Детелина“, ЦДГ „Снежанка“ и ОДЗ "Зорница"). Детските градини се посещават от 730 деца, в 32 детски групи. За децата се грижат 64 д. педагогически персонал, от които 61 детски учители.

В село Левка е единственото средищно училище извън административния център и в него се обучават ученици от 9-12 села, сред които преобладаващата част са от ромски и турски етнически произход. Две от училищата в града също са със статут на средищни училища. В тях се обучават ученици от населените места, които са без действащи учебни заведения, като за пътуващите ученици е осигурен безплатен транспорт. Концентрацията на образователната инфраструктура в общинския център се дължи както на демографския фактор, така и на икономическите изисквания за финансовата издръжка на детските и учебните заведения чрез делегираните им бюджети.

По данни на НСИ към м. април 2023 г. на територията на община Свиленград има 5 общински учебни заведения, като училището в с. Левка е средищно. Училищата са както следва:

- НУ "Христо Попмарков", гр. Свиленград (I-IV клас);
- Първо ОУ „Иван Вазов“, гр. Свиленград (от I до VII клас включително в два етапа: *начален* – от I до IV клас; *прогимназиален* – от V до VII клас включително);
- ОУ „Любен Каравелов“, гр. Свиленград (от I до VII клас включително в два етапа: *начален* – от I до IV клас; *прогимназиален* – от V до VII клас включително);
- ОУ „Христо Ботев“, с. Левка, общ. Свиленградот I до VII клас включително в два етапа: *начален* – от I до IV клас; *прогимназиален* – от V до VII клас включително);
- СУ „Д-р Петър Берон“, гр. Свиленград;
- Професионална гимназия по селско стопанство и икономика (ПГССИ) „Христо Ботев“, гр. Свиленград;

От I до IV клас през учебната 2021 – 2022 г. училищата се посещавани от 792 ученика, организирани в 40 паралелки. От V до VII клас училищата се посещавани от 624 ученика, организирани в 27 паралелки. Основно образование са завършили 211. Средно образование са завършили 57 души. От VIII до XII клас средните училища се посещават от 339 ученика, организирани в 15 паралелки.

В периода 2014-2020 г. броят на учащите намалява с 9,3 %, а този на учителите се увеличава с 9,5 %. Съотношението ученик/преподавател през учебната 2019/2020 г. е 11:1, при съотношение 14:1 за 2013/2014 учебна година. Оптималното съотношение на брой

ученици в училището към реален брой учители е 14:1 (на всеки 14 ученици един учителски щат). В 80-85 % от училищата в страната съотношението е в нормални граници (14:1 до 12:1).

Инфраструктурата на общото образование в общината (сгради, брой класни стаи, учебни кабинети и др.) е с капацитет, отговарящ на броя на децата. Както по отношение на предучилищната, така и на училищната инфраструктура необходимите мерки за оптимизация трябва да бъдат насочени към ремонт, реконструкция, въвеждане на нови ИКТ в образованието, обновяване и ефикасно управление на материално-техническата база, въвеждане на мерки за енергийна ефективност и подобряване на достъпа на деца със специални образователни потребности, включително чрез създаване на подкрепяща архитектурна среда. Особено в училищното образование следва да бъдат предприети целенасочени действия за предоставяне на подобро условия за детско-юношеска двигателна активност и спорт посредством подобряване на спортната инфраструктура в училищата на територията на община Свиленград.

Образователните резултати не само в община Свиленград, но и в област Хасково са едни от най-ниските в страната. По-висок дял на слабите оценки се наблюдава само в областите Кърджали, Силистра и Ямбол. Ниските постижения са съпроводени с по-нисък нетен коефициент на записване на ученици в основното образование – 84,7% за областта при средно 87,4% за страната.

Селищна мрежа

Община Свиленград се състои от 24 населени места, от които един град- общинския център град Свиленград и 23 села (Варник, Генералово, Дервишка могила, Димитровче, Капитан Андреево, Костур, Левка, Лисово, Маточина, Мезек, Михалич, Младиново, Момково, Мустрак, Пашово, Пъстрогор, Равна гора, Райкова могила, Сива река, Сладун, Студена, Чернодъб, Щит). Населени места са разпределени относително равномерно в територията на общината. В същото време населението с неравномерно разпределено на територията. Основната част от населението е съсредоточено в гр. Свиленград и няколко по-големи села разположени по основните пътища – с. Капитан Андреево, с. Момково, с. Студена и с. Левка. Най-малките селища са разположени покрай турската граница и селата

на север и североизток. Безспорно за това е допринесло най-много изолацията на граничните села в продължение на почти половин век.

Най-голямо между селата е Капитан Андреево с 634 население, следват три села с население между 400 и 499 д. (Момково - 465 д., Левка - 442 д., Студена - 416 д.). Има две села между 200 и 299 д. (Младиново – 236 д. и Райкова могила – 213 д.). Следва група от 8 села е между 100 и 199 д. (Мустрак - 188 д., с. Мезек – 166 д., Димитровче - 152 д., Чернодъб - 122 д., Генералово - 110 д., Сладун - 109 д., Сива река - 108 д. и Пъстрогор - 104 д.). В групата от 1 до 99 д. попадат 9 села (Щит - 70 д., Михалич - 41 д., Равна гора - 29 д., Костур - 14 д., Дервишка могила- 13 д., Лисово - 10 д., Маточина - 7 д., Пашово - 7 д. и Варник - 1 ч.). Последните 2 групи села от 1 до 199 д. са със затихващи функции. Реално в общината има 4 основни села - Капитан Андреево, Момково, Левка и Студена. Село Капитан Андреево е разположено на АМ „Марица“ близо до ГКПП „Капитан Андреево - Капъкуле“. Близо до него е и с. Генералово. Селата Мезек и Сива река се намират изолирани в югозападната част на общината. Останалите села се намират в северната и североизточната част на общината, като не малка част са отдалечени от общинския център, и се намират в тупиково положение.

Градоустройство и „зелена система“

Жилищните сгради в Общината са изградени основно преди 50-60 години - около 54% от общия им брой, като 33% са над 50 години. Останалите жилищни сгради са построени в периода след 1980 г., като една незначителна част са построени след 2000 г.

За част от жилищните сгради са изпълнени енергоспестяващи мерки, като средствата са осигурени от Националната програма за енергийна ефективност или по Оперативна програма "Региони в растеж" 2014 – 2020 г. Обследване за енергийна ефективност на жилищни сгради и изпълнени енергоспестяващи мерки са изпълнени в 18 многофамилни жилищни сгради. През 2023 г. Община Свиленград е подала 20 нови проекта за осъществяване на мерки за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради на обща стойност 12 402 644 лева, по обявената процедура BG – RRP - 4.023 – Подкрепа за устойчиво енергийно обновяване на жилищния сграден фонд – етап I, с финансиране по линия на Механизма за възстановяване и устойчивост.

Градоустройството на селата от общината е с характерно ниско строителство и териториално развитие следващо условията на центъра и групирани около градския център и исторически създадени се махали в миналото, при разширяването на които са се образували селата. В селата има естествено развита „зелена система“, която не е съзнателно изградена.

Сградния фонд в градовете на България е $2/3$, а този в селата $1/3$. Същото е съотношението и в област Хасково. В градовете от ЮЦР жилищата в градовете са с около 3 % по-ниско отколкото в страната и Хасковска област. Преобладават едноетажни и двуетажни сгради. Многофамилните жилищни сгради преобладават в големите градски центрове. В България се падат по $41.8 \text{ м}^2 / 1 \text{ ч.}$ в градовете и по $56.2 \text{ м}^2 / 1 \text{ ч.}$ в селата. В Хасковска област в градовете площта е съответно $56.2 \text{ м}^2 / \text{ч.}$ и в селата – по $54.4 \text{ м}^2 / \text{ч.}$

Основната част от жилищния фонд е частна собственост на физически лица (97 %).

Данните за жилищна задоволеност показват, че на 1000 жители се падат 467 жилища. Едно жилище се обитава от 2,1 души. Средна полезна площ на едно жилище 83 м^2 .

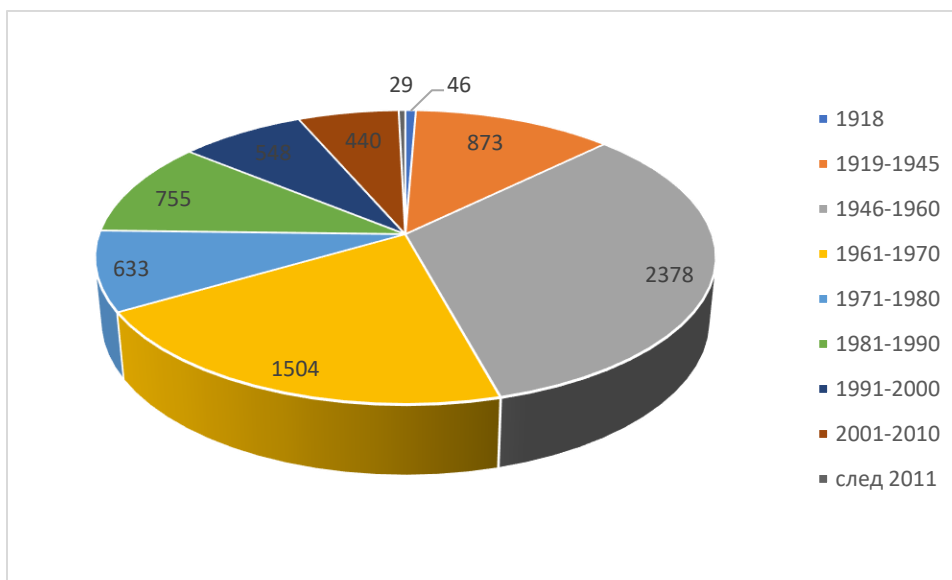
Липсват данни от последното преброяване за сградния фонд на територията на община Свиленград. На територията на общината има изградени 7 206 жилищни сгради и 10 506 жилища. Значителен брой от жилищата са необитаеми. През 2015 г. Жилищният фонд в община Свиленград се състои от 10 506 бр. жилища. От тях 7 231 бр. жилища (68.8 %) се намират в гр. Свиленград и 3 275 бр. жилища (31.2 %) в селата от общината. В община Свиленград се падат по $38.7 \text{ м}^2 / 1 \text{ ч.}$ полезна площ и $30.9 \text{ м}^2 / 1 \text{ ч.}$ жилищна площ. В гр. Свиленград площта е по-малка, отколкото е средна за общината - $34.98 \text{ м}^2 / 1 \text{ ч.}$ полезна площ и $27.79 \text{ м}^2 / 1 \text{ ч.}$ жилищна площ. В селата е значително по-голяма - $53.1 \text{ м}^2 / 1 \text{ ч.}$ полезна площ и $42.9 \text{ м}^2 / 1 \text{ ч.}$ жилищна площ. Разликата в площта се дължи на факта, че има по-висока смъртност, по-ниска раждаемост и по-голяма механична миграция в селата. Анализът на конструкциите на жилищата в гр. Свиленград показва, че жилищният фонд се състои основно от тухлени сгради с бетонна плоча (53.7 %), панели (21.9 %), тухли с гредоред (13.2 %), друг тип конструкции (5.9 %) и стоманобетонни конструкции (5.3 %). В селата от общината преобладават сгради с конструкция от тухлени с гредоред (47.2 %), друг тип

конструкция (33.7 %), тухли с бетонна плоча (16.9 %), панели (1.8 %) и стоманобетонна конструкция (0.4 %).

23.3 % (2233 бр.) от сградния фонд е напълно благоустроен, основната част е в градовете – 28.3 % (2045 бр.), докато в селата е само 5.7 % (188 бр.). В 72.6 % от сградния фонд липсва централно отопление. В 4.4 % (457 бр.) от жилищата има само ел. ток и водопровод, а в 1.6 % (165 бр.) има само ел. ток. Без благоустрояване са 0.2 % от жилищата (22 бр.). В града жилищата са значително под-добре благоустроени, отколкото в селата от общината.

Фигура 11. Период на построяване на сградния фонд в община Свиленград

Източник: Адориа Консулт ЕООД

Таблица 20. Възрастова структура на сградния фонд в община Свиленград

Периоди на построяване	Жилищни сгради (общо)					
	Община		Град		Села	
	Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%
До 1918 г.	46	100.0	34	73.9	12	26.1
1919 - 1945 г.	873	100.0	382	43.8	491	56.2

1946 - 1960 г.	2378	100.0	716	30.1	1662	69.9
1961 - 1970 г.	1504	100.0	754	50.1	750	49.9
1971 - 1980 г.	633	100.0	546	86.3	87	13.7
1981 - 1990 г.	755	100.0	678	89.8	77	10.2
1991 - 2000 г.	548	100.0	488	89.1	60	10.9
2001 – 2010 г.	440	100.0	367	83.4	73	16.6
От началото на 2011 г.	29	100.0	28	96.6	1	3.4

Източник: Адориа Консулт ЕООД, поданни на НСИ

Фигура 12. Сгради според вида на строителния материал

Източник: ПИРО Свиленград 2021 – 2027 г.

Голяма част от жилищния фонд особено в селата е доста стара, в тежко състояние и изоставена. Основната част от сградния фонд на територията на община Свиленград е изградена в периодите 1946 – 1960 г. – 33 % (2378 бр.) и 1961 - 1970 г. - 20.9 % (1504 бр.). Не малка част от сградния фонд е изградена в периодите 1919 - 1945 г. – 19.1 % (873 бр.).

След 1970 г. са изградени 33.4 % както следва: от 1971 до 1980 г. — 8.8 % (633 бр.), от 1981 до 1990 г. – 10.5 % (755 бр.), от 1991 до 2000 г. – 7.6 % (548 бр.), от 2001 до 2010 г. – 6.1 % (440 бр.), от началото на 2011 г. – 0.4 % (29 бр.). 0.6 % сградния фонд е изграден до 1918 г. Основната част от сградния фонд в селата от общината е изграден до 1970 г.

В община Свиленград най-голям дял заемат тухлените с бетонна плоча и тухлените жилища с гредоред – 6 936 жилища /това се явява 66% от жилищата на цялата територия на общината/. Тази характеристика се отнася и за всяко населено място от общината. Най-малко жилища на територията на общината са стоманобетонните – едва 100.

Община Свиленград разполага със сграден фонд 58 общински административни сгради, с общо разгъната застроена площ 83 653 м². За периода до 2014 – 2020 г. са извършени енергоспестяващи мерки в 8 общински сгради.

Таблица 21. Жилища по броя на стаите

Район	Общо Жилища по броя на стаите		едно-стайни		дву-стайни		Жилища по броя на стаите три-стайни		четири-стайни		пет-стайни		шест и повече стаи	
	Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%
България	4 001 873	100.0	358 626	9.0	1 312 524	32.8	1 333 539	33.3	624 365	15.6	197 288	4.9	175 531	4.4
В градовете	2 672 679	100.0	296 037	11.1	1 009 421	37.8	873 738	32.7	334 201	12.5	84 096	3.1	75 186	2.8
В селата	1 329 194	100.0	62 589	4.7	303 103	22.8	459 801	34.6	290 164	21.8	113 192	8.5	100 345	7.6
ЮЦР	726 963	100.0	50 106	6.9	211 416	29.1	245 309	33.7	131 849	18.1	40 844	5.6	47 439	6.5
В градовете	458 601	100.0	38 808	8.5	153 157	33.4	160 191	35.0	70 719	15.4	17 773	3.9	17 953	3.9
В селата	268 362	100.0	11 298	4.2	58 259	21.7	85 118	31.7	61 130	22.8	23 071	8.6	29 486	11.00
Област Хасково	123 815	100.0	8 308	6.7	34 117	27.6	44 075	35.6	21 669	17.5	7 865	6.4	7 781	6.3
В градовете	82 654	100.0	7 236	8.8	27 658	33.5	28 319	34.3	11 957	14.5	3 923	4.8	3 561	4.3
В селата	41 161	100.0	1 072	2.6	6 459	15.7	15 756	38.3	9 712	23.6	3 942	9.6	4 220	10.3

Източник: НСИ към 31.12.2021 г., обработка Адория Консулт ЕООД

Таблица 22. Полезна площ на жилищата (м²)

Район	Общо						Полезна площ Жилищна ¹						Спомагателна					
	В градовете			В селата			В градовете			В селата			В градовете			В селата		
	Общо	Нас.	Жил. Пл. на 1 ч.	Общо	Нас.	Жил. Пл. на 1 ч.	Общо	Нас.	Жил. Пл. на 1 ч.	Общо	Население	Жил. Пл. на 1 ч.	Общо	Нас.	Жил. Пл. на 1 ч.	Общо	Население	Жил. Пл. на 1 ч.
България	198 571 219	4 746 710	41.8	95 649 270	1 701 000	56.2	168 439 898	4 746 710	35.9	81 676 975	1 701 000	48.8	30 131 321	4 746 710	4.2	13 972 295	1 701 000	8.2
Обл. Хасково	6 391 321	149 759	42.7	3 138 546	57 680	54.4	5 498 985	149 759	36.7	2 648 001	57 680	45.9	892 336	149 759	6.0	490 545	57 680	8.5

Източник: НСИ към 31.12.2021 г., обработка Адория Консулт ЕООД

Таблица 23. Жилищния фонд на община Свиленград

Населени места	Население ¹	Полезна площ ²		Пл. на кухни	Полезна пл. на 1 ч. от нас.	Жил. пл. на 1 ч. от нас.	Сред. полезна пл. на 1 жил.
		Общо	Жил. Спомагат.				
Общ. Свиленград	22155	868402	693007	120049	55346	38,67	82,65
В градовете	18498	625641	497032	83823	44786	34,98	86,52
В селата	3657	242761	195975	36226	10560	53,12	74,12
с. Варник	1	418	325	76	17	209,00	59,71
с. Генералово	110	7947	5369	1378	1200	56,76	65,67
с. Дервишка могила	13	2069	1388	579	102	108,89	89,954
с. Димитровче	152	7628	5867	1173	588	32,32	76,28
с. Капитан Андреево	634	30312	24987	4088	1237	36,47	77,32
с. Костур	14	2607	2179	231	197	79,00	72,41
с. Левка	442	25686	21362	3846	478	58,64	69,42
с. Лисово	10	1222	1055	163	4	203,66	61,1
с. Маточина	7	2101	1596	392	113	91,34	65,65
с. Мезек	166	14572	12324	1887	361	61,22	66,84
с. Михалич	41	3589	2972	386	231	79,75	62,96
с. Младиново	236	15846	12636	2989	221	49,98	72,35
с. Момково	465	28682	23006	4218	1458	48,36	82,41
с. Мустрак	188	8486	6674	1442	370	38,92	61,94
с. Пашово	7	590	515	72	3	53,63	45,38
с. Пъстрогор	104	9690	7979	1174	537	61,71	75,11
с. Равна гора	29	853	713	131	9	29,41	56,86
с. Райкова могила	213	12845	9587	2714	544	57,08	76,45
гр. Свиленград	18498	625641	497032	83823	44786	34,98	86,52
с. Сива река	108	17008	14548	1509	951	88,12	85,04
с. Сладун	109	7450	6346	979	125	52,83	68,98
с. Студена	416	31111	24813	4966	1332	63,23	85,94
с. Чернодъб	122	5769	4383	957	429	69,50	64,82
с. Щит	70	6280	5351	876	53	62,8	56,57

Източник: НСИ и Общинска администрация

1. По данни на НСИ за 2015 г.; 2. По данни на НСИ г. за 2014 г.

Таблица 24. Конструкции на жилищния фонд на община Свиленград

Населени места	Население	Жилища общо		Панели		Стоманобетон		Конструкция Тухлени с бетонна плоча		Тухлени с гредоред		Други	
		брой	%	брой	%	брой	%	брой	%	брой	%	брой	%
Общ. Свиленград	22155	10506	100.0	1645	15.7	396	3.8	4435	42.2	2501	23.8	1529	14.6
В градовете	18498	7231	100.0	1585	21.9	386	5.3	3880	53.7	954	13.2	426	5.9
В селата	3657	3275	100.0	60	1.8	10	0.4	555	16.9	1547	47.2	1103	33.7
с. Варник	1	7	100.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	7	100.0
с. Генералово	110	121	100.0	4	3.3	0	0.0	14	11.6	41	33.9	62	51.2
с. Дервишка могила	13	23	100.0	0	0.0	0	0.0	2	15.4	13	56.5	8	34.8
с. Димитровче	152	100	100.0	0	0.0	0	0.0	5	5.0	37	37.0	58	58.8
с. Капитан Андреево	634	392	100.0	17	4.3	4	1.0	59	15.01	266	67.9	46	11.7
с. Костур	14	36	100.0	0	0.0	0	0.0	4	11.1	4	11.1	28	77.8
с. Левка	442	370	100.0	5	1.4	1	0.3	14	3.4	343	92.7	7	1.9
с. Лисово	10	20	100.0	0	0.0	1	5.0	2	10.0	16	80.0	1	5.0
с. Маточина	7	32	100.0	0	0.0	0	0.0	1	3.1	2	6.3	29	90.6
с. Мезек	166	218	100.0	2	0.9	1	0.5	52	23.9	24	11.0	139	63.8
с. Михалич	41	57	100.0	0	0.0	0	0.0	5	8.8	1	1.8	51	89.5
с. Младиново	236	219	100.0	0	0.0	2	0.9	38	77.4	103	47.0	76	34.7
с. Момково	465	348	100.0	8	2.3	0	0.0	68	19.5	248	71.3	24	6.9
с. Мустрак	188	137	100.0	0	0.0	0	0.0	9	6.6	3	2.2	125	91.2
с. Пашово	7	13	100.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	2	15.4	11	84.6
с. Пъстрогор	104	129	100.0	0	0.0	0	0.0	17	13.2	68	52.7	44	34.1
с. Равна гора	29	15	100.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	6.7	14	93.3
с. Райкова могила	213	168	100.0	0	0.0	0	0.0	20	11.9	116	69.0	32	19.01
гр. Свиленград	18498	7231	100.0	1585	21.9	386	5.3	3880	53.7	954	13.2	426	5.9
с. Сива река	108	200	100.0	0	0.0	0	0.0	27	13.5	37	18.5	136	68.0
с. Сладун	109	108	100.0	5	4.6	0	0.0	39	36.1	21	19.4	43	39.8
с. Студена	416	362	100.0	19	5.2	0	0.0	172	47.5	148	40.9	23	6.4
с. Чернодъб	122	89	100.0	0	0.0	1	1.1	4	4.5	33	37.1	51	57.3
с. Щит	70	111	100.0	0	0.0	0	0.0	3	2.7	20	18.0	88	79.3

Източник: НСИ, 2015 г.

Таблица 25. Период на построяване на сградния фонд в община Свиленград

Населени места	Жилищни сгради общо	Периоди на построяване (години)								От началото на 2011
		До 1918	1919 - 1945	1946 - 1960	1961 - 1970	1971 - 1980	1981 - 1990	1991 - 2000	2001 - 2010	
Общ. Свиленград	7206	46	873	2378	1504	633	755	548	440	29
В градовете	3993	34	382	716	754	546	678	488	367	28
В селата	3213	12	491	1662	750	87	77	60	73	1
с. Варник	7	0	3	4	0	0	0	0	0	0
с. Генералово	118	0	41	53	9	4	3	3	5	0
с. Дервишка могила	23	0	1	16	6	0	0	0	0	0
с. Димитровче	100	0	10	63	27	0	0	0	0	0
с. Капитан Андреево	367	0	72	134	117	9	17	8	10	0
с. Костур	36	0	25	4	0	1	1	14	4	0
с. Левка	367	0	13	286	58	4	3	2	1	0
с. Лисово	20	0	4	11	0	1	1	2	0	1
с. Маточина	32	0	4	13	15	0	0	0	0	0
с. Мезек	218	6	78	71	22	4	4	7	26	0
с. Михалич	57	1	8	29	19	0	0	0	0	0
с. Младиново	215	0	40	128	38	4	1	2	2	0
с. Момково	334	2	30	184	92	6	7	8	5	0
с. Мустрак	137	1	7	101	24	0	2	1	1	0
с. Пашово	13	0	9	0	1	0	2	0	1	0
с. Пъстрогор	129	0	10	82	18	0	1	8	10	0
с. Равна гора	15	0	2	10	3	0	0	0	0	0
с. Райкова могила	178	0	13	111	28	13	7	5	1	0
гр. Свиленград	3993	34	382	716	754	546	678	488	367	28
с. Сива река	196	0	36	115	29	2	5	5	4	0
с. Сладун	106	0	12	29	52	10	2	1	0	0
с. Студена	345	0	16	110	167	27	19	5	1	0
с. Чернодъб	89	0	41	32	12	0	1	2	1	0
с. Щит	111	2	16	76	13	2	1	0	1	0

Източник: НСИ, 2015 г.

Зелената система в общината се състои от 84 ха паркове и градини. От тях 71 ха са парковете и градините в град Свиленград и 13 ха в селата от община. Диспропорцията е съществена, но не отразява съществено, т.к. селата се намират в близост до природни ландшафти.

Състояние на инфраструктурата в общината - транспортна свързаност и достъпност и териториална интегрираност

Пътна мрежа и достъпност на територията

Транспортната инфраструктура на територията на община Свиленград е подчинена на преминаващия през нея Европейски транспортен коридор ЕК №4, формиран от автомобилно и ж.п. трасе, които осъществяват най-важната връзка на Европа с Близкия Изток и Азия. Този коридор в района на общината е трасето на автомагистрала „Марица“, която е част от Паневропейски транспортен коридор 4 - Трансевропейската автомагистрала "Север-Юг" и от Европейски път Е-80. АМ „Марица“ свързва АМ „Тракия“ с Република Турция при ГКПП Капитан Андреево. През автомагистралата преминава и пътният трафик за Гърция при пътен възел Ново село. Дължината на автомагистралата през територията на община Свиленграде около 30 км. Отстоянието на общината от столицата е 280 км. Разстоянието до областния център Хасково е 74 км. Разстоянието до Одрин е 36 км., а до Ормений, Р. Гърция е 16 км.

С пускането на АМ „Марица“ се увеличава пропускателната способност на трасето, свързващо София и границата с Р. Турция, и Р. Гърция. Разтоварва се движението по първокласните и второкласните пътища в цялата област Хасково, по които досега преминаваше тежкотоварният и туристическият трафик от и към южните ни съседки. Транзитното движение се изнася извън населените места, което води до намаляване на времето за придвижване и опазване на околната среда, чрез цялостно редуциране на вредните емисии, замърсяването на въздуха и нивото на шум.

Успоредно на ЕК №10 клон С по коридор №4, но от южната страна на река Марица, преминава и първокласният път, по който още от гр. Любимец, се отклонява трафика за Гърция чрез контактен пункт Капитан Петко войвода. Общата дължина на тази отсечка е 36,8 км. Състоянието и на двата пътя е добро, като настилка и поддържане, но по своите характеристики - пропускателна способност и габарити, не отговаря на функциите им. По тези два пътя (събират се в гр. Любимец), общината осъществява връзките си с вътрешността на страната - към областния център гр. Хасково, София и Пловдив.

Връзката със северните части на България се осъществява от второкласен път II-55 Свиленград- Нова Загора- Велико Търново, а от него чрез II-76 - през Тополовград и за Бургас. В перспектива се предвижда тази връзка да се реализира и чрез реконструкция и доизграждане на база на трасето на пътя IV-55039 “Свиленград – Левка – Радовец- Лесово“ (връзка с новия ГКПП при Лесово) и Бургас. През село Сива река, по третокласен път директно от Свиленград, се осъществява връзката с Ивайловград – Кърджали- Смолян.

Географското положение на общината благоприятства за транспортната ѝ свързаност и достъпност. Пътната инфраструктура е сравнително добре изградена, като общината се обслужва предимно от републиканската пътна мрежа. Общинската пътна мрежа има допълващ характер по отношение на транспортното обслужване, тъй като по-голямата част от населените места са в обхвата на републиканската пътна мрежа. Състоянието на първокласните пътища е добро, а това на третокласните - задоволително.

В периода 2020 – 2021 г. е извършен ремонт на 7 км участък от АМ „Марица“ в района на Свиленград от 94-ти до 101- ви км. Обновяването на отсечка е част от ремонт на участъци от АМ „Марица“, в експлоатация повече от 30 години. През 2021 – 2022 г. са ремонтирани още две отсечки от автомагистралата - едната с дължина 1,8 км в платното за София - от 101-ви до 103-ти км, а другата е 3,6 км в двете платна (от 103-ви до км 107-ми км). Планирано е да бъдат обновени общо 12,5 км в посока София и 3,6 км в посока ГКПП „Капитан Андреево“.

През лятото на 2020 г., с цел облекчаване на струпването от тежкотоварни автомобили, е открит частен паркинг за тежкотоварни камиони непосредствено до ГКПП

Капитан Андреево. Разположен на площ от 105 декара край АМ „Марица“ той може да побере 600 тира.

Общинската пътна мрежа допълва транспортното обслужване в общината, осигурявайки пътни връзки между пътища от РПМ и достъп до някои от населените места. Общата дължина на общинска пътна мрежа е 289.18 км, от които дължината на общинските пътища е 89.80 км и 199.38 км улична мрежа.

Таблица 26. РПМ на територията на община Свиленград

Път №	Наименование	Дължина (км)
A4	АМ „Марица“	23.715
I-8	„Граница Югославия- Калотина- Драгоман – София- Ихтиман- Костенец- Белово- Пазарджик- Пловдив – Поповица- Хасково- Харманли- Любимец- Свиленград-Кап. Андреево- граница Турция“	22.570
II-55	„Дебелец- Килифарево- Гурково- Долно Паничарово- Нова Загора- Млекарево- Новоселец-Радецки- ТЕЦ II – Полски Градец – Мъдрец – Главан – Младиново - Свиленград“	3.000
II -80	„(Любимец- Свиленград)- граница Гърция“	3.490
III -505	„(Хасково- Конуш)- Манастир- Малеве- Корен- Голям извор – Тънково – Върбово – Орешец – М.Градище- Сива река – (Любимец - Свиленград)“	8.910
III-761	„Княжево- Устрем- Радовец- Маточина- граница Турция“	7.300
III -5507	„(Младиново-Свиленград)- Левка- Студена- Радовец“	24.100
III -5509	„Свиленград- Райкова могила – Щит – Пашово - Сладун – Варник - Маточина“	36.840
III -7612	„Устрем- Планиново- Дервишка могила – (Левка - Студена)“	7.790
Общо		137.715

Източник: ОУП на Община Свиленград

Гъстота на общинската пътна мрежа е ниска. Това се обуславя от факта, че голямата част от населените места в общината се обслужват от републиканската пътна мрежа. Основната част от пътната мрежа е локализирана в югозападната част на територията. Гъстотата ѝ в тази част надхвърля почти три пъти средната за общината. Като цяло, тя е със сравнително по-високо качество относно изграждане и съпътстващо обслужване.

Магистралата и първокласните пътища са в много добро състояние. Състоянието на първокласните пътища на територията на общината е добро. Частично липсва 15 % от сигнализация и маркировка. Преобладаващото състояние на третокласните пътища е

задоволително. По-голямата част от настилките на общинската пътна мрежа са в добро/много добро/ техническо състояние. От основен ремонт се нуждае спешно път НКV3140 / III - 5507, п.к. II - 55 - Левка/ - Лисово. В района на с. Сива река има мост и пътен участък със засилено преминаване на тежкотоварни камиони, които са в лошо състояние и трябва да се вземат мерки за реконструкция. Състоянието на четвъртокласните пътища е лошо. Въпреки доброто състояние, пътната мрежа на територията до известна степен не отговаря на националните и европейските критерии и изисквания за сигурност, по габаритите и за допустимо натоварване.

Съпътстващата инфраструктура към основната пътна мрежа не е изградена и е крайно недостатъчна, твърде бедна и ограничена като възможност за предоставяне на редица транспортни услуги (главно свързани с културата на движението, атрактивността при пътуването и спазване на минималните санитарно-хигиенни изисквания).

Таблица 27. Състояние на общинската пътна инфраструктура

№ на пътя	Наименование на пътя	Дължина (км)	От км до км	Състояние на пътя
НКV1082	/III – 809, Любимец – Йерусалимово/ - Георги Добрево – граница общ. (Любимец - Свиленград) - Момково – Свиленград / II – 55/	12.200	7.000-19.200	добро
НКV1144	/III - 5509, Свиленград – Щит / Райкова могила – Мустрак - / III-5507/	6.800	0.000-6.800	лошо
НКV1145	/ III – 550, Щит – Варник / Сладун – Студена – Дервишка могила / III – 7612/	14.200	0.000-14.200	лошо
НКV1149	/ Сива река – Мезек – кв. Ново село - / I – 8/	13.900	0.000-13.900	добро
НКV1151	/НКV1149, Сива река - Мезек/ - Тракийска куполна гробница с. Мезек	1.500	0.000-1.500	добро
НКV2142	/ III - 5509, Свиленград – Райкова могила/ - Димитровче	0.800	0.000-0.800	задоволително
НКV2146	/НКV1144, Райкова могила – Мустрак/ Мустрак - Равна гора	3.500	0.000-3.500	задоволително
НКV2147	/ I – 8, Свиленград – Капитан Андреево/ - Генералово	1.200	0.000-1.200	добро
НКV2148	/ I – 8, Свиленград – Капитан Андреево/ - Чернодъб	3.900	0.000-3.900	добро
НКV2152	/ II – 55, Главан – Младиново/ Младиново – Костур	7.000	0.000-7.000	задоволително
НКV3140	/ III – 5507, п.к. II – 55 – Левка/ - Лисово	10.300	0.000-10.300	лошо
НКV3141	/ III – 5509, Свиленград – Райкова могила/ - Левка /III – 5507/	12.000	0.000-12.000	задоволително
НКV3143	/ III – 5509, Щит – Сладун/ - Михалич	3.000	0.000-3.000	лошо

Обща дължина

90.300

Източник: Общинска администрация

Състоянието на банкети по общинските пътища са в добро състояние. Около 5 % са липсващите банкети. Основни видове несъответствия е трудната им проходимост в определени участъци.

Състоянието на сигнализацията и маркировката по общински пътища е много добро. Общо състояние на ограничителни системи по общинските пътища са в добро състояние и се поддържат в експлоатационна годност и периодически се извършват проверка от страна на длъжностните лица. Процентен дял на липсващи ограничителни системи е 5 %. Уличната мрежа и кръстовищата на селищната система в Община Свиленград са регулирани с необходимите пътни знаци и маркировка.

На територията на общината няма изградени подлези. Изградени надлези един на входа на с. Генералово и един в с. Момково.

В Община Свиленград има изградени велоалеи с дължина 7 км, които са в добро състояние.

В община Свиленград е обезпечена с автобусен и железопътен транспорт, които максимално задоволяват обществения интерес.

Железопътен транспорт

Железопътният транспорт на територията на община Свиленград Арел е представен с 45 километров участък от ж.п. линията “Калотина - София - Пловдив-Свиленград”. Жп линията е категоризирана в европейската мрежа от магистрални линии и мрежата за комбинирани превози с международно значение (Е-70С). Класификация на жп линията, съгласно Нормативната уредба на ДП „НК ЖИ” по товаронапряжение е V-ти клас.

Габаритът на натоварване съгласно Инструкция за натоварване и превозване на негабаритни и тежки товари е „ГС”. Техническото състояние на релсо-траверсовата скара е добро и гарантира заложените в графика за движение на влаковете скорости.

По проект „Реконструкция и електрификация на железопътната линия Пловдив - Свиленград по коридори IV и IX“ по ОП „Транспорт“ е реконструирана отсечката Първомай-Свиленград. С реализирането на проекта се повишава скоростта по железопътната линия до 160 км/ч за пътнически влакове, 200 км/ч за влакове с наклонящи се кошове и 120 км/ч за товарни влакове. В рамките на проекта се обновяват всички жп гари от община Димитровград до община Свиленград. Изграждат се контактна мрежа, тягови подстанции, системи за сигнализация, телекомуникации и радиоуправление. След откриването на изцяло реконструираната жп линия Пловдив -Свиленград - турска граница е пусната експресна композиция, с която се стига за 4 часа до София. През май 2016-та жп отсечката Димитровград – Симеоновград, Любимец – гръцка граница е официално открита. Извършена е реконструкция и частично удвояване на приблизително 160 км железен път, изграждане на контактна мрежа, тягови подстанции, системи за сигнализация, телекомуникации и радиоуправление, съоръжения, които да позволяват бъдещо удвояване. Националната компания "Железопътна инфраструктура" стартира открита процедура за изработване на устройствени планове и технически проект за удвояване на жп линията Крумово – Свиленград – държавна граница с Турция ” от км163- гара Крумово до км 315- граница с Турция.

Линията е електрифицирана в участъка Любимец - Свиленград - държавна граница с Република Турция и държавна граница с република Гърция. На територията са разположени: тягова подстанция Свиленград, секционен пост „Граница“ и подрайон/електроразпределителен Свиленград. Дължината на контактната мрежа е 34035 метра.

Средно-денонощната интензивност на железопътния поток за 2015 г. е: В участъка Любимец - Свиленград - 9 бр. пътнически влака и 13 бр. товарни влака за денонощие.

В участъка Свиленград - граница с Република Турция - 2 бр. пътнически влака и 9 бр. товарни влака за денонощие.

Гъстотата на ж.п. мрежата е 63,8 км/ 1000 км². Значително по-висока от средната за област Хасково 22,5 км/1000 кв. км и за страната- 38,8 км/1000 км². Степента на натоварване

е над 60 %, а възможната скорост на движение е до 90 км/ч. На територията на общината функционират 2 гари и 1 спирка, които обслужват изключително международния товарен обмен.

Автобусен (обществен) транспорт

В общината има осигурен автобусен транспорт за превоз на пътници. Автобусните линии от Общинската транспортна схема осигуряват връзки между отделните селища в общината, както и със съседните общини.

От град Свиленград има удобни ежедневни връзки към градовете Хасково, Пловдив, София.

Таблица 28. Автобусна линия София – Свиленград - Маршрутно разписание № 26201

Разстояние (км)	Час, минути			Маршрут	Час, минути		
	Пристига	Стои	Тръгва		Пристига	Стои	Тръгва
	18:38	2	15:15	София – Централна АГ	10:00		
256.6	18:58	1	18:40	АГ Харманли	6:35	2	6:37
19.3	19:11	1	18:59	АГ Любимец	6:16	1	6:17
12.9	19:15		19:12	Свиленград – „Кап. П. войвода“	6:03	1	6:04
2.1				АГ Свиленград			6:00

Източник: Общинска администрация, юли 2023 г.

В публичния регистър на Дирекция „Автомобилни превози“ на интернет страницата на ИААА е публикуван списък на категоризираните автогари, като на територията на община Свиленград има две такива с различна категоризация – Автогора „Бойдеви“- първа категория, с адрес: гр. Свиленград, ул. „Сан Стефано“ №1а и Автогара „Свиленград“, ул. „Цар Симеон Велики“, категоризирана втора категория. Промяната на обслужващата автогара на територията на гр. Свиленград е обвързана с промяна на утвърдените маршрутни разписания и изготвяне на проект за промяната им.

Общата дължина линията София – Свиленград е 289.9 км. Общото време на движение е 4:00 часа при средна скорост на движение 73 км. Възложител на автобуната линия е община Свиленград.

Таблица 29. Субсидиран пробег в изостанали планински и гранични райони за 2023 г.

№	Автобусна линия	Населени места по маршрути	Брой жители	Планински или граничен район	20023 г. Транспортни връзки (бр.)	Пробег (хил. км)
1	Свиленград – Маточина				730	59 860
		Димитровче	235	Граничен		
		Райкова могила	265	граничен		
		Щит	103	граничен		
		Пашово	10	граничен		
		Михалич	44	граничен		
		Сладун	124	граничен		
		Варник	6	граничен		
		Маточина	19	граничен		
2	Свиленград – Равна гора				730	34 310
		Димитровче	235	граничен		
		Райкова могила	265	граничен		
		Мустрак	197	граничен		
		Равна гора	34	граничен		
3	Свиленград – Студена				730	45 990
		Пъстрогор	144	граничен		
		Мустрак	197	граничен		
		Дервиш могила	20	граничен		
		Студена	409	граничен		
		Левка	433	граничен		
4	Свиленград - Лисово				730	37 960
		Пъстрогор	149	граничен		
		Лисово	6	граничен		
5	Свиленград - Костур				730	38836
		Пъстрогор	144	граничен		
		Младиново	315	граничен		
		Костур	28	граничен		
Общо					3 650	224 074

Източник: Общинска администрация, Юли 2023 г.

В съответствие с Наредба за условията и реда за предоставяне на средства за компенсиране на намалените приходи от прилагането на цени за обществени пътнически превози по автомобилния транспорт, предвидени в нормативните актове за определени категории пътници, за субсидиране на обществени пътнически превози по нерентабилни автобусни линии във вътрешноградския транспорт и транспорта в планински и други райони и за издаване на превозни документи за извършване на превозите (Приета с ПМС № 163 от 29.03.2015 г., о, последно изменение и доп., бр. 18 от 4.03.2022 г.) на територията на

община Свиленград се извършва субсидиран от РБ пътнически превоз от общинския център до населени места от общината, които попадат в категорията „граничен район“.

Таблица 30. Областна транспортна схема на област Хасково - Извадка

№	Линия	Час на тръгване	Спирки по маршрута	Час на тръгване	Квота на община	Изпълнява се	Дата на утвърждаване
9.1	Хасково - Свиленград	7.00 7.42	АГ Хасково -Харманли - АГ Свиленград	9.56 9.10	Хасково	делнични дни	18.07.2022 г.
9.2		8.40 9.20 9.42	АГ Хасково - Харманли АГ Любимец - АГ Свиленград	6.48 6.24 6.00	Свиленград	Ежедневно	25.08.2020 г.
9.3		11.00 11.40 12.00	АГ Хасково - Харманли - АГ Любимец - АГ Свиленград	8.18 7.54 7.30	Свиленград	Ежедневно	25.08.2020 г.
9.4		11.30 12.12 12.37	АГ Хасково – Харманли - АГ Любимец - АГ Свиленград	8.53 8.24 8.00	Свиленград	Ежедневно	25.08.2020 г.
9.5		13.40 14.20 14.42	АГ Хасково - Харманли - АГ Любимец - АГ Свиленград	12.18 11.54 11.30	Свиленград	Ежедневно	25.08.2020 г.
9.6		15.00 15.48 16.23	АГ Хасково – Харманли - АГ Любимец - АГ Свиленград	18.27 17.56 17.30	Свиленград	Ежедневно	25.08.2020 г.
9.7		16.00 16.48 17.13	АГ Хасково – Харманли - АГ Любимец - АГ Свиленград	14.53 14.24 14.00	Свиленград	Ежедневно	25.08.2020 г.
9.8		17.50 18.30 18.48	АГ Хасково - Харманли - АГ Любимец - АГ Свиленград	16.48 16.24 16.00	Свиленград	Ежедневно	25.08.2020 г.
30	Свиленград - Харманли	8.10 8.35 -	АГ Свиленград - АГ Любимец	- 17.46 17.20	Харманли	Ежедневно	25.08.2020 г.
31.1	Студена - Радовец	7.58 -	АС Студена - АС Радовец	- 8.13	Свиленград	Ежедневно	25.08.2020 г.
31.2		14.15 -	АС Студена - АС Радовец	- 14.30	Свиленград	Ежедневно	18.05.2020 г.

Източник: Областна администрация Хасково

Субсидираният превоз по автобусните линии на община Свиленград се извършва от „Бойдеви“ ЕООД, по договор с община Свиленград от 18.09.2018 г., със срок до 10.10.2023 г.

Автобусна връзка със столица, областният център Хасково и др. регионални и общински центрове се осъществява чрез автобусни линии по разписанието на областната транспортна схема на област Хасково.

Град Свиленград

Улична мрежа

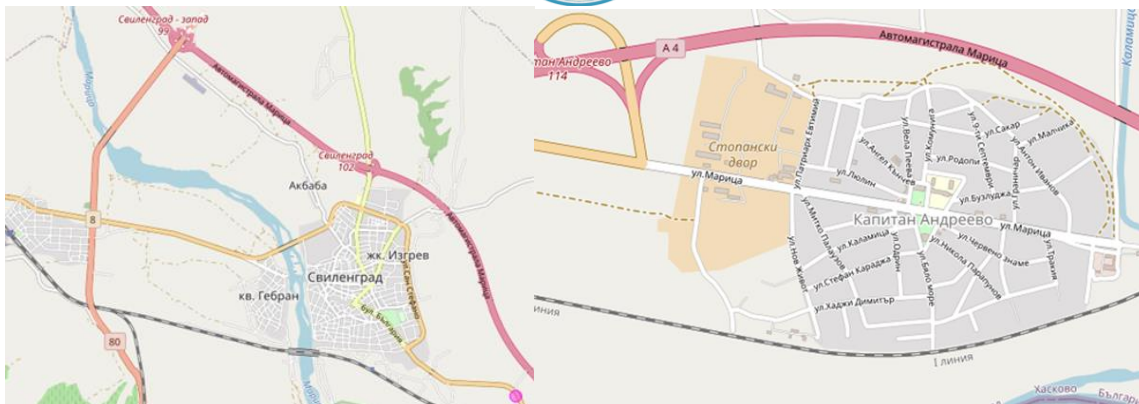
Уличната мрежа на територията на общината е 199.38 км. Общо състояние е добро. Процентен дял от улиците със сериозни деформации е 5 %. Основни видове деформации по уличната мрежа са единични мрежови пукнатини. От ремонт се нуждае уличната мрежа на територията на селата. По уличната мрежа на селищната система има различни видове деформации.

Около 75 % от улиците на територията на гр. Свиленград са асфалтирани. Състоянието е добро. На територията на уличната мрежа в гр. Свиленград има единични пукнатини. Състоянието на сигнализацията и маркировката на уличната мрежа в града е добро. Основните проблеми свързани със състоянието на сигнализацията и маркировката е частична липса на маркировка, около 40 %. Ежегодно се опреснява маркировката, подменят се стари и деформирани пътни знаци и указателни табели.

Асфалтово покритие е разрушено от тежкотоварните МПС в посока административната сграда на Митница „Свиленград“. Предстои завършване на подмяна на водопроводната мрежа на ул. „Васил Левски“ в участъка от кръстовището ѝ с ул. „Сан Стефано“ до ул. „Ген. Скобелев“ и прасфалтиране на посочения участък.

Влизането в града от автомагистралата става от два пункта. Основният е от път втори клас Е85 в посока Гърция, през кв. „Капитан Петко Войвода“. Второто е директното влизане от втората развръзка през производствената зона (пътя за с. Пъстрогор). На първото влизане има изграден пътен възел тип „детелина“, който осигурява директна безконфликтна връзка, а второто е чрез вливане на трасе на ниво под магистралата.

Карти 12. и 13. Свиленград

Източник: ПИРО Свиленград 2021 – 2027 г.

Урбанизираната територия на град Свиленград е условно и физически разделена на две части от р. Марица. Връзката между двете части на града се осъществява от съществуващ мост по бул. „България“. В бъдеще според новия ОУП на Свиленград е предвидено изграждане на нов мост на р. Марица и цялостно оформяне на околоръстен пръстен около града. В териториално отношение гр. Свиленград е разделен на Централна градска част и следните квартали - „Изгрев“, „Простор“, „Юг“, „Младост“, „Гебран“ и „Капитан Петко Войвода“.

Около града е изграден околоръстен път.

Уличната мрежа на гр. Свиленград се състои от първостепенни и второстепенни улици. Първостепенната улична мрежа на гр. Свиленград се състои изключително от четвърти клас улици, които са разнообразни като габарити.

Главната улична мрежа включва следните улици:

- бул. "България";
- ул. "Хан Аспарух";
- ул. "Тен. Гурко";
- ул. "Цар Симеон Велики";
- ул. "Ген. Скобелев";
- ул. "Княз Борис I";
- ул. „Д-р Стр. Дочков“;

- ул. "Хр. Ботев";
- ул. "Елин Пелин"
- ул. "Крайречна";
- ул. "Ст. Стамболов";
- ул. "Волгоград"
- ул. "Хр. Шишманов" пресичането ѝ с ул. "Елин Пелин";
- ул. "В. Левски" от бул. "България" до пресичането ѝ с ул. "Ст. Стамболов";
- ул. "23-ти септември" (цялата);
- ул. "Р. Милков";
- ул. "Пирин";
- ул. "Ас. Илиев";
- ул. "Прогрес";
- ул. "Сан Стефано";
- ул. „Траничар“;
- ул. "Хр. Топракчиев".

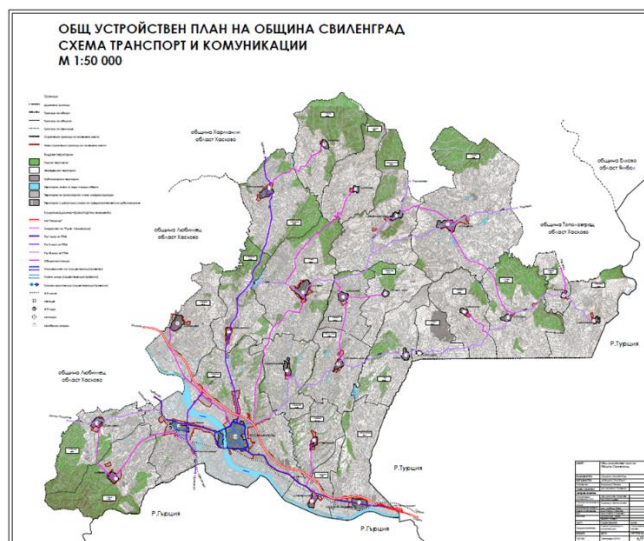
Второстепенната улична мрежа включва всички останали улици на града.

Републикански път I-8 (от границата с Р Сърбия при ГКПП „Калотина - Градина“ до ГКПП „Капитан Андреево –Капъкуле“) минава през централната част на града. Голяма част от транзитното движение преминава от тук, включително тежкотоварни ППС. До голяма степен проблемът с транзитът е построен с изграждането на АМ „Марица“. Основен носител на външния транзит са ул. „Асен Златаров“ в кв. „Капитан Петко войвода“, ул. „Г. Райчев“ в Свиленград до кръгово кръстовище с ул. „Д-р Стр. Дочков“ и ул. „Сан Стефано“. Бул. „България“ след кръгово кръстовище с ул. „Сан Стефано“ в посока границата с Турция поема транзитното движение в посока югоизток. Вътрешното транзитно движение се осъществява по улиците „Д-р Стр. Дочков“, „Ген. Скобелев“, „2-ри септември“, „Княз Борис Първи“, „В. Левски“, „Елин Пелин“, „3-ти март“, малък участък от „Г. Кирков“, ул. „Цар Симеон Велики“ и бул. „България“.

Съгласно НАРЕДБА № 3 а организацията и безопасността на движението и безопасността на водачите на превозни средства и пешеходците в община Свиленград, изменена с Решение №1201/29.07.2015 г. на ОбС - Свиленград, Решение №166/25.05.2016 г., Решение №210/29.06.2016 г., Решение №211/29.06.2016 г., Решение №326/28.09.2016 г., изменена с Решение №473/29.03.2017 г., територията на гр. Свиленград се разделя на зони както следва:

Карта 14. Схема на транспорт и комуникации на гр. Свиленград

Източник: Общ устройствен план

- Зона „А“, представляваща пешеходна зона с граници: пл."14-ти Март", бул. „България“ до кръстовището с ул. "Цар Симеон Велики";
- Зона „Б“, затворена между улиците: ул. „Хр. Шишманов“, ул. „Елин Пелин“, ул. „Др. Цанков“, ул. „Г. Кирков“, ул. „Хр. Ботев“, ул. „3-ти Март“, ул. „Крайречна“, бул. „България“, ул. „В. Левски“, ул. „Княз Борис I“ и ул. „Хр. Топракчиев“;
- Зона „В“, включва всички останали улици на територията на града.

ОУП на община Свиленград предвижда за периода до 2030 г. устройство на различните видове територии, които да допринесат за повишаване на качеството на средата и на живот в общината. Предвижда се териториалното развитие на град Свиленград и

основните функционални системи по главните комуникационни оси на компакния град, на двата квартала, както и на територии свързани с магистрала Марица и двете направления към ГКПП за Турция и Гърция. Предвижда се разширение на жилищната територия в кв. „Петко Войвода“, източна посока на компакния град и южната част на кв. „Гебран“. Предлаганите нови жилищни терени ще се усвояват като жилищни територии с малка височина на застрояване. Също така, в територията на града се предвижда обособени производствено –складови терени, както и разширяване на производствено-складовите територии в зоните на града край АМ „Марица“, в посока ГКПП „Капитан Петко войвода - Орменион“ и в северно направление по пътя за с. Пъстрогор.

Паркиране и престой, скорост на движение

В гр. Свиленград към момента има 24 броя общински паркинги и обособено паркиране по уличната мрежа.

В кв. „Капитан Петко войвода" няма регламентирани паркоместа. До автобусната спирка „ЖП гара" има голямо пространство, което се ползва като паркинг, но не е регламентирано с пътни знаци като такова.

В кв. „Гебран" има съществуващи паркоместа - пред ресторант „Старият мост" с 11 паркоместа на ул. „Волгоград" и до стадион - предвидено място за паркинг на 17 бр. автомобили и 3 бр. автобуси. В квартала има и един частен паркинг - срещу ресторант „Старият мост", който е с капацитет около 70 бр. паркоместа.

Таблица 31. Жилища по броя на стаите

Район	Общо Жилища по броя на стаите		едно-стайни		дву-стайни		Жилища по броя на стаите три-стайни		четири-стайни		пет-стайни		шест и повече стаи	
	Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%
България	4 001 873	100.0	358 626	9.0	1 312 524	32.8	1 333 539	33.3	624 365	15.6	197 288	4.9	175 531	4.4
В градовете	2 672 679	100.0	296 037	11.1	1 009 421	37.8	873 738	32.7	334 201	12.5	84 096	3.1	75 186	2.8
В селата	1 329 194	100.0	62 589	4.7	303 103	22.8	459 801	34.6	290 164	21.8	113 192	8.5	100 345	7.6
ЮЦР	726 963	100.0	50 106	6.9	211 416	29.1	245 309	33.7	131 849	18.1	40 844	5.6	47 439	6.5
В градовете	458 601	100.0	38 808	8.5	153 157	33.4	160 191	35.0	70 719	15.4	17 773	3.9	17 953	3.9
В селата	268 362	100.0	11 298	4.2	58 259	21.7	85 118	31.7	61 130	22.8	23 071	8.6	29 486	11.00
Област Хасково	123 815	100.0	8 308	6.7	34 117	27.6	44 075	35.6	21 669	17.5	7 865	6.4	7 781	6.3
В градовете	82 654	100.0	7 236	8.8	27 658	33.5	28 319	34.3	11 957	14.5	3 923	4.8	3 561	4.3
В селата	41 161	100.0	1 072	2.6	6 459	15.7	15 756	38.3	9 712	23.6	3 942	9.6	4 220	10.3

Източник: НСИ към 31.12.2021 г., обработка Адория Консулт ЕООД

Таблица 32. Полезна площ на жилищата (м²)

Район	Общо						Полезна площ Жилищна ¹						Спомагателна					
	В градовете			В селата			В градовете			В селата			В градовете			В селата		
	Общо	Нас.	Жил. Пл. на 1 ч.	Общо	Нас.	Жил. Пл. на 1 ч.	Общо	Нас.	Жил. Пл. на 1 ч.	Общо	Население	Жил. Пл. на 1 ч.	Общо	Нас.	Жил. Пл. на 1 ч.	Общо	Население	Жил. Пл. на 1 ч.
България	198 571 219	4 746 710	41.8	95 649 270	1 701 000	56.2	168 439 898	4 746 710	35.9	81 676 975	1 701 000	48.8	30 131 321	4 746 710	4.2	13 972 295	1 701 000	8.2
Обл. Хасково	6 391 321	149 759	42.7	3 138 546	57 680	54.4	5 498 985	149 759	36.7	2 648 001	57 680	45.9	892 336	149 759	6.0	490 545	57 680	8.5

Източник: НСИ към 31.12.2021 г., обработка Адория Консулт ЕООД

Таблица 33. Жилищния фонд на община Свиленград

Населени места	Население ¹	Полезна площ ²			Пл. на кухни	Полезна пл. на 1 ч. от нас.	Жил. пл. на 1 ч. от нас.	Сред. полезна пл. на 1 жил.
		Общо	Жил.	Спомагат.				
Общ. Свиленград	22155	868402	693007	120049	55346	38,67	30,86	82,65
В градовете	18498	625641	497032	83823	44786	34,98	27,79	86,52
В селата	3657	242761	195975	36226	10560	53,12	42,88	74,12
с. Варник	1	418	325	76	17	209,00	162,50	59,71
с. Генералово	110	7947	5369	1378	1200	56,76	38,35	65,67
с. Дервишка могила	13	2069	1388	579	102	108,89	73,05	89,954
с. Димитровче	152	7628	5867	1173	588	32,32	24,84	76,28
с. Капитан Андреево	634	30312	24987	4088	1237	36,47	30,06	77,32
с. Костур	14	2607	2179	231	197	79,00	66,03	72,41
с. Левка	442	25686	21362	3846	478	58,64	48,77	69,42
с. Лисово	10	1222	1055	163	4	203,66	175,83	61,1
с. Маточина	7	2101	1596	392	113	91,34	69,39	65,65
с. Мезек	166	14572	12324	1887	361	61,22	51,78	66,84
с. Михалич	41	3589	2972	386	231	79,75	66,04	62,96
с. Младиново	236	15846	12636	2989	221	49,98	39,86	72,35
с. Момково	465	28682	23006	4218	1458	48,36	38,79	82,41
с. Мустрак	188	8486	6674	1442	370	38,92	30,61	61,94
с. Пашово	7	590	515	72	3	53,63	46,82	45,38
с. Пъстрогор	104	9690	7979	1174	537	61,71	50,82	75,11
с. Равна гора	29	853	713	131	9	29,41	24,58	56,86
с. Райкова могила	213	12845	9587	2714	544	57,08	42,60	76,45
гр. Свиленград	18498	625641	497032	83823	44786	34,98	27,79	86,52
с. Сива река	108	17008	14548	1509	951	88,12	75,37	85,04
с. Сладун	109	7450	6346	979	125	52,83	45,00	68,98
с. Студена	416	31111	24813	4966	1332	63,23	50,43	85,94
с. Чернодъб	122	5769	4383	957	429	69,50	52,80	64,82
с. Щит	70	6280	5351	876	53	62,8	53,51	56,57

Източник: НСИ и Общинска администрация

1. По данни на НСИ за 2015 г.; 2. По данни на НСИ г. за 2014 г.

Таблица 34. Конструкции на жилищния фонд на община Свиленград

Населени места	Население	Жилища общо		Панели		Стоманобетон		Конструкция Тухлени с бетонна плоча		Тухлени с гредоред		Други	
		брой	%	брой	%	брой	%	брой	%	брой	%	брой	%
Общ. Свиленград	22155	10506	100.0	1645	15.7	396	3.8	4435	42.2	2501	23.8	1529	14.6
В градовете	18498	7231	100.0	1585	21.9	386	5.3	3880	53.7	954	13.2	426	5.9
В селата	3657	3275	100.0	60	1.8	10	0.4	555	16.9	1547	47.2	1103	33.7
с. Варник	1	7	100.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	7	100.0
с. Генералово	110	121	100.0	4	3.3	0	0.0	14	11.6	41	33.9	62	51.2
с. Дервишка могила	13	23	100.0	0	0.0	0	0.0	2	15.4	13	56.5	8	34.8
с. Димитровче	152	100	100.0	0	0.0	0	0.0	5	5.0	37	37.0	58	58.8
с. Капитан Андреево	634	392	100.0	17	4.3	4	1.0	59	15.01	266	67.9	46	11.7
с. Костур	14	36	100.0	0	0.0	0	0.0	4	11.1	4	11.1	28	77.8
с. Левка	442	370	100.0	5	1.4	1	0.3	14	3.4	343	92.7	7	1.9
с. Лисово	10	20	100.0	0	0.0	1	5.0	2	10.0	16	80.0	1	5.0
с. Маточина	7	32	100.0	0	0.0	0	0.0	1	3.1	2	6.3	29	90.6
с. Мезек	166	218	100.0	2	0.9	1	0.5	52	23.9	24	11.0	139	63.8
с. Михалич	41	57	100.0	0	0.0	0	0.0	5	8.8	1	1.8	51	89.5
с. Младиново	236	219	100.0	0	0.0	2	0.9	38	77.4	103	47.0	76	34.7
с. Момково	465	348	100.0	8	2.3	0	0.0	68	19.5	248	71.3	24	6.9
с. Мустрак	188	137	100.0	0	0.0	0	0.0	9	6.6	3	2.2	125	91.2
с. Пашово	7	13	100.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	2	15.4	11	84.6
с. Пъстрогор	104	129	100.0	0	0.0	0	0.0	17	13.2	68	52.7	44	34.1
с. Равна гора	29	15	100.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	6.7	14	93.3
с. Райкова могила	213	168	100.0	0	0.0	0	0.0	20	11.9	116	69.0	32	19.01
гр. Свиленград	18498	7231	100.0	1585	21.9	386	5.3	3880	53.7	954	13.2	426	5.9
с. Сива река	108	200	100.0	0	0.0	0	0.0	27	13.5	37	18.5	136	68.0
с. Сладун	109	108	100.0	5	4.6	0	0.0	39	36.1	21	19.4	43	39.8
с. Студена	416	362	100.0	19	5.2	0	0.0	172	47.5	148	40.9	23	6.4
с. Чернодъб	122	89	100.0	0	0.0	1	1.1	4	4.5	33	37.1	51	57.3
с. Щит	70	111	100.0	0	0.0	0	0.0	3	2.7	20	18.0	88	79.3

Източник, НСИ, 2015 г.

Таблица 35. Период на построяване на сградния фонд в община Свиленград

Населени места	Жилищни сгради общо	Периоди на построяване (години)								От началото на 2011
		До 1918	1919 - 1945	1946 - 1960	1961 - 1970	1971 - 1980	1981 - 1990	1991 - 2000	2001 - 2010	
Общ. Свиленград	7206	46	873	2378	1504	633	755	548	440	29
В градовете	3993	34	382	716	754	546	678	488	367	28
В селата	3213	12	491	1662	750	87	77	60	73	1
с. Варник	7	0	3	4	0	0	0	0	0	0
с. Генералово	118	0	41	53	9	4	3	3	5	0
с. Дервишка могила	23	0	1	16	6	0	0	0	0	0
с. Димитровче	100	0	10	63	27	0	0	0	0	0
с. Капитан Андреево	367	0	72	134	117	9	17	8	10	0
с. Костур	36	0	25	4	0	1	1	14	4	0
с. Левка	367	0	13	286	58	4	3	2	1	0
с. Лисово	20	0	4	11	0	1	1	2	0	1
с. Маточина	32	0	4	13	15	0	0	0	0	0
с. Мезек	218	6	78	71	22	4	4	7	26	0
с. Михалич	57	1	8	29	19	0	0	0	0	0
с. Младиново	215	0	40	128	38	4	1	2	2	0
с. Момково	334	2	30	184	92	6	7	8	5	0
с. Мустрак	137	1	7	101	24	0	2	1	1	0
с. Пашово	13	0	9	0	1	0	2	0	1	0
с. Пъстрогор	129	0	10	82	18	0	1	8	10	0
с. Равна гора	15	0	2	10	3	0	0	0	0	0
с. Райкова могила	178	0	13	111	28	13	7	5	1	0
гр. Свиленград	3993	34	382	716	754	546	678	488	367	28
с. Сива река	196	0	36	115	29	2	5	5	4	0
с. Сладун	106	0	12	29	52	10	2	1	0	0
с. Студена	345	0	16	110	167	27	19	5	1	0
с. Чернодъб	89	0	41	32	12	0	1	2	1	0
с. Щит	111	2	16	76	13	2	1	0	1	0

Източник: НСИ, 2015 г.

Таблица 36. Възрастова структура на сградния фонд в община Свиленград

Периоди на построяване	Жилищни сгради (общо)					
	Община		Град		Села	
	Бр.	%	Бр.	%	Бр.	%
До 1918 г.	46	100.0	34	73.9	12	26.1
1919 - 1945 г.	873	100.0	382	43.8	491	56.2
1946 - 1960 г.	2378	100.0	716	30.1	1662	69.9
1961 - 1970 г.	1504	100.0	754	50.1	750	49.9
1971 - 1980 г.	633	100.0	546	86.3	87	13.7
1981 - 1990 г.	755	100.0	678	89.8	77	10.2
1991 - 2000 г.	548	100.0	488	89.1	60	10.9
2001 – 2010 г.	440	100.0	367	83.4	73	16.6
От началото на 2011 г.	29	100.0	28	96.6	1	3.4

Източник: Адориа Консулт ЕООД, по данни на НСИ

Таблица 37. Средногодишна интензивност на автомобилното движение през 2015 г. и прогноза за 2035 г.

Година	Номер на пътя	Вид на преброявания пункт (Главен, Допълнителен или автоматичен)	Номер на преброявания пункт	Местоположение на преброявания пункт (км)	Начало на преброявания участък (от км.)	Край на преброявания участък (до км.)	Леки автомобили	Автобуси	Леки товарни автомобили	Средни товарни автомобили	Тежки товарни автомобили	Товарни автомобили с ремарке и влекачи с полуприцепи	Общ брой товарни автомобили	Общ брой превозни средства	Единици леки автомобили	Оразмерителни автомобили на денонширане
2015	A-4	Д	2500	101.000	89.600	102.550	2574	133	281	160	175	1038	1654	4361	7772	1997
2020							2960	146	309	168	184	1090	1751	4857	8462	2101
2025							3478	161	348	181	198	1172	1899	5538	9437	2262
2030							4087	181	400	199	218	1289	2106	6374	10685	2490
2035							4802	204	470	224	245	1450	2389	7395	12265	2801
2015	A-4	Д	2501	105.800	102.550	106.600	3008	127	217	25	23	746	1011	4146	6467	1368
2020							3459	140	239	26	24	783	1072	4671	7128	1440
2025							4064	154	269	28	26	842	1165	5383	8042	1550

2030							4775	173	309	31	29	926	1295	6243	9187	1707
2035							5611	195	363	35	33	1042	1473	7279	10608	1922
2015	8	Д	416	360.570	351.670	361.270	1516	59	200	57	48	96	401	1976	2610	238
2020							1592	62	210	60	50	101	421	2075	2741	250
2025							1711	67	226	65	54	109	454	2232	2950	270
2030							1882	74	249	72	59	120	500	2456	3247	297
2035							2117	83	280	81	66	135	562	2762	3651	333
2015	8	Д	416	360.570	351.670	361.270	1516	59	200	57	48	96	401	1976	2610	238
2020							1592	62	210	60	50	101	421	2075	2741	250
2025							1711	67	226	65	54	109	454	2232	2950	270
2030							1882	74	249	72	59	120	500	2456	3247	297
2035							2117	83	280	81	66	135	562	2762	3651	333
2015	8	Д	417	362.970	361.270	368.170	2437	90	306	93	60	128	587	3114	4228	321
2020							2559	95	321	98	63	134	616	3270	4230	337
2025							2751	102	345	105	68	144	662	3515	4546	362
2030							3026	112	380	116	75	158	729	3867	5001	398
2035							3404	126	428	131	84	178	821	4351	5628	448
2015	8	Д	423	378.120	376.770	379.500	542	25	84	9	12	289	394	961	1826	519
2020							569	26	88	9	13	303	413	1008	1915	545
2025							612	28	95	10	14	326	445	1895	2061	586
2030							673	31	105	11	15	359	490	1194	2269	645
2035							757	35	118	12	17	404	551	1343	2553	726
2015	55	Д	803	162.100	158.000	168.600	475	33	248	77	30	196	551	1059	1954	383
2020							523	35	267	81	32	206	586	1144	2092	403
2025							575	38	287	87	34	221	629	1242	2260	432
2030							647	42	316	96	37	243	692	1381	2501	475
2035							728	47	358	108	42	273	779	1554	2813	534
2015	55	Д	804	169.800	168.600	176.500	738	24	171	54	43	177	445	1207	1954	354
2020							812	26	184	57	45	186	472	1310	2100	372
2025							893	28	198	61	48	200	507	1428	2277	400
2030							1005	31	218	67	53	220	558	1594	2529	440
2035							1131	35	245	75	60	248	628	1794	2847	496
2015	55	А	3052	180.855	176.500	187.500	1129	9	104	37	7	91	239	1377	1766	169
2020							1242	10	112	39	7	96	254	1506	1919	178
2025							1366	11	120	42	8	103	273	1650	2094	192
2030							1537	12	132	46	9	113	300	1849	2337	211
2035							1729	14	149	52	10	127	338	2081	2631	237
2015	80	А	3078	0.275	0.000	3.420	2378	25	150	72	20	260	502	2905	3835	480
2020							2497	26	158	76	21	273	528	3051	4028	504
2025							2684	27	170	82	23	293	568	3279	4327	540
2030							2952	29	187	90	25	322	624	3605	4756	593
2035							3247	31	206	99	28	354	687	3965	5230	652

2015	505	Д	2099	58.300	57.200	62.900	420	21	139	22	12	32	205	646	931	69
2020							483	24	160	25	14	36	235	742	1067	79
2025							568	28	188	29	16	41	274	870	1248	91
2030							667	33	221	34	19	48	322	1022	1486	107
2035							784	39	260	40	22	56	378	1201	1722	125
2015	550	Д	708	11.700	5.779	18.270	279	6	52	25	11	4	92	377	484	26
	7															
2020							293	6	55	26	12	4	97	396	508	28
2025							308	6	58	27	13	4	102	416	533	29
2030							331	6	62	29	14	4	109	446	570	30
2035							356	6	67	31	15	4	117	479	611	32

Источник: ОУП Свиленград

Таблица 38. Общински пътища на територията на община Свиленград

№ по ред	Досегашен вид на пътя	Досегашен № на пътя	Предложен № на пътя	Наименование на пътя	Дължина (км)	От км До км	Състояние на пътя
1	IV	76017	HKV2152	/II - 55, Главан - Младиново/ Младиново - Костур	7,0	27+000 34+000	добро
2	IV	55807	HKV1082	/III - 809, Любимец - Йерусалимово / - Георги Добрево - Граница общ. (Любимец - Свиленград) - Момково - Свиленград	12,2	7+000 12+200	много добро
3	IV	80084	HKV2147	/I - 8 Свиленград - К. Андреево/ - Генералово	1,2	0+000 1+200	много добро
4	IV	80085	HKV2148	/I - 8 Свиленград - К. Андреево/ - Чернодъб	3,9	0+000 3+900	много добро
5	IV	55055	HKV1145	/III - 5509, Щит - Варник / - Сладун – Студена - Дервишка могила / III - 7612	14,2	0+000 14+200	задоволително
6	IV	55051	HKV3143	/III - 5509, Щит - Сладун / - Михалич	3,0	0+000 3+000	добро
7	IV	55057	HKV2146	HKV1144, Райкова могила - Мустрак/ - Мустрак - Равна гора	3,5	0+000 3+500	добро
8	IV	55053	HKV1144	/III - 5509, Свиленград - Щит / - Райкова могила - Мустрак- / III - 5507	6,8	0+000 6+800	добро
9	IV	55047	HKV2142	/III - 5509, Свиленград - Райкова могила/ - Димитровче	0,8	0+000 0+800	много добро
10	IV	55041	HKV3140	/III - 5507, п.к. II - 55 - Левка/ - Лисово	10,3	0+000 10+300	лошо
11	IV	80803	HKV1149	/III - 505, Малко градище – Свиленград/ - Сива река - Мезек - кв. Ново село / I - 8 /	13,9	0+000 13+900	много добро
12	IV	55045	HKV3141	/III - 5509, Свиленград - Райкова могила/ Левка / III - 5507 /	12,0	0+000 12+000	много добро

Източник: ОУП

В Свиленград има обособени паркоместа в съответствие с общинска схема за паркиране за общо 680 броя. Освен тях, разчертани в уличното платно има паркоместа още по следните улици, за общо 715 места:

- Бул. „България" - 56 броя;
- Ул. „Граничар" - 106 броя;
- Ул. „Т. Кирков" - 53 броя;
- Ул. „Хр. Ботев" - 25 броя;
- Ул. „Ал. Стамболийски" - 19 броя;
- Ул. „В. Левски" - 63 броя;
- Ул. „Ген. Скобелев" - 60 броя;
- Ул. „23 септември" - 70 броя;
- Ул. „Стр. Дочков" - 15 бр. извън платното за движение;
- Ул. „Отец Паисий" - 26 броя;
- Ул. „Хр. Шишманов" - 10 броя;
- Ул. „Ст. Стамболов" - 24 броя;
- Ул. „Д. Благоев" - 143 броя;
- Ул. „6^{-ти} септември" - 17 броя;
- Ул. „Сакар" - 28 броя.

При гранд маркет „Жанет" има ситуирани още около 160 броя паркоместа.

Общият брой на паркоместа в уличната мрежа и извън нея (без паркоместата в комплексното застрояване) е 2267 броя. Необходимо е увеличаване на паркоместата в извънулично паркиране, за сметка на уличното паркиране.

За малък град като Свиленград, с преобладаващо застрояване от еднофамилни къщи степента на осигуреност с паркоместа е изключително висока, в сравнение с други градове от подобен тип.

Таблица 39. Служебни абонаменти за паркоместа в Свиленград

№	Ползвател	Адрес	Бр.
1	„Вива Микс“ ЕООД	ул. „Г.С.Раковски“	1
2	Адв.кантора „Еленков“	УПИ ХХVIII за КОО, кв.46	2
3	„Ливра 2018“ ЕООД	Паркинг на ул. „Г.Кирков“	1
4	„Принцес Свиленград“ ЕАД	ул. „Д.Благов“	15
5	„Ангел Карамфилов 2020“ ЕООД	ул. „Цар Симеон Велики“	1
6	„Спред“ ООД	ул. „3 март“ срещу №26	2
7	„Ареал 5000“ ООД	УПИ ХХVIII за КОО, кв.46	2
8	„Тидиимпекс“ ЕООД	ул. „Хр.Шишманов“ №21	1
9	„Тотим“ ООД	Ул. „В. Левски“ №23	4
10	„Бонели-05“ ЕООД	Ул. „3 март“ №40	1
11	„Василеви В“ ЕООД	Ул. „Бурденис“	2
12	ЕТ „Плам-Пламен Войнов“	Ул. „Ст.Стамболов“	1
13	ЕТ „Плам-Пламен Войнов“	Ул. „Ал.Стамболийски“	1
14	„Спиди“ АД	пл. „14 март“ №13	1
15	„Бебо 15“ ЕООД	ул. „Цар Симеон Велики“ срещу №17	1
16	ЕТ „Плам-Пламен Мирчев“	Паркинг на ул. „Г.Кирков“	2
17	„Авангард аудтор“ ЕООД	УПИ ХХVIII за КОО, кв.46	1
18	„Беладжио Гейминг“ ООД	ул. „Христо Шишманов“ №53	2

Източник: Общинска администрация, Юли 2023 г.

Въвеждане на ограничения на скоростта на движението трябва да се прилага само в случаите на неотстраними затруднения в рамките на геометричните елементи на улиците, съоръженията и тяхното състояние. Величината на ограничението трябва да бъде обвързана с конкретни причини и да важи за съответен уличен участък. Към момента в чертите на Свиленград има ограничение на скоростта само на 5 места: по бул. „България“ преди ул. „Крайречна“, преди моста по ул. „Георги Райчев“, преди кръгово кръстовище на ул. „Сан Стефано“ с ул. „Д-р Стр. Дочков“, на ул. „Зорница“ преди края на настилката и преди мост на изхода от града преди гробищен парк. Ограничената скорост е до 30 и 40 км/ч.

Безопасност на движението

В периода 2015 – 2020 г. на територията на гр. Свиленград са се случили 285 бр. ПТП, като от тях 227бр. с материални щети и 58 бр. от тях с пострадал. Починало е едно лице. Най-много ПТП са се случили на кръстовището на ул. „Г. Райчев“ с ул. „Княз Борис Първи“ - 20 броя ПТП с пострадали и материални щети за посочения период. През 2021 г. на територията на Община Свиленград не са констатиран участъци с концентрация на ПТП. Въпреки това общият брой ПТП в сравнение с 2020 г. нараства. През 2021 г. при ПТП

има 3 загинали и 28 ранени :водители – ранени 28 д. и загинали 3 д.; пътници – ранени 20 д. и загинал 1 ч.; пешеходци – ранени 3 д. и загинал 1 ч. Наблюдава се тенденция на запазване и увеличаване на броя на настъпилите тежки ПТП, със загинали и ранени участници. През 2021 г. тежките ПТП с участието на деца настъпили на територията на Община Свиленград са общо 3 бр., при които са загинали 1 ч. и 3 д. са ранените участници. ПТП с участието на възрастни лица над 65 годишна възраст са общо 5 бр., при които няма загинали и са ранените 7 д. участници.

В град Свиленград са обезпечени пешеходните пътеки и зоните около учебни и детски заведения. Пешеходното движение е обезпечено и обезопасено. Рисково е движението на велосипеди на територията на гр. Свиленград и е необходимо да се положат специални усилия за решаване на този въпрос.

Посока и предимства за движение на МПС

В гр. Свиленград е осигурено предимство по улиците от главната улична мрежа. Съществува необходимост от допълване на пътните знаци на територията на целия град, както и на предвиждане на съответната хоризонтална маркировка. В Генералния план за организация на движението на гр. Свиленград (2020 г.) е предвидено в някои от кварталите второстепенните улици да останат на саморегулиране.

Еднопосочни улици има предимно в централната част на града. Има еднопосочни улици, които не са посочени в наредбата на общината.

Организиране на безопасно товарно, велосипедно и пешеходно движение

Капацитета на схемата на ПУМ удовлетворява интензивността на транспортните потоци в гр. Свиленград.

Схемата на товарното движение за кв. „Капитан Петко войвода“ позволява товарно движение само по крайната улица на квартала - ул. „П. Берон“, като опасното кръстовище с републиканския път е с променена геометрия. В кв. „Гебран“ и Свиленград също се забранява достъп на тежкотоварни автомобили с маса над 10т. Движението на тези превозни средства е единствено по околоръстния пръстен на града. В прогнозната схема На

Генералния план за организация на движението на гр. Свиленград са ситуирани зони за ограничаване на движението на лекотоварни превозни средства, като в Зона „А“ остава забранен достъпа на автомобили, а в Зона „Б“ ограничението е за автомобили с маса над 3,5т. и ППС с животинска тяга.

Предвидено е изграждането на нови обособени велоалеи:

- Външна велолея - От МБАЛ Свиленград покрай източния тротоар на ул. „Сан Стефано“, от южната и след това източна страна на нова околоръстна улица, в южната страна на републикански път I-8, покрай Разсадник и Лъв чешма, покрай Юнион транс и Свободна зона, чрез нов подлез /надлез/ на републикански път II- 88, по южния тротоар на ул. “Хан Аспарух“ и през парка, до ЖП гара „Свиленград“. Предвидено е да се направи връзка с изградена велоалея към с. Мезек, чрез самостоятелно съоръжение под/над ЖП линия;
- Вътрешната вело mreжа –предвидено е да се направи връзка за активен спорт между парковете в града и външната велоалея разположена по следните улици: „В. Левски“, ул. „Гео Милев“, ул. „Д. Благоев“ и ул. „Иларион Макариополски“ - градски парк; вторият клон е от ул. „Ст. Стамболов“ по ул. „Гео Милев“ на юг, ул. „Д. Благоев“, ул. „Иларион Макариополски“ до градски парк. По бул. „България“ връзка с външен ринг.

В инвестиционния проект на кв. „Изгрев“ е предвидено изграждане на велоалея има. Такава е предвидена и в кв. „Гебран“, покрай реката от пешеходния мост до околоръстната улица. Предвижда се при изграждането на велоалеи до всички обществени сгради и места за почивка по маршрута им да се поставят стойки за велосипеди.

С оглед все по-честото използване на тротинетки и велосипеди (включително електрически) да се предвидят мерки в общинската нормативната уредба за тяхното движение по улиците на града, тротоари и паркови зони.

Във връзка с подобряване достъпността и безопасността на движението в Генералния план за организиране на движението са предвидени различни организационни и инженерно-технически мерки:

- регулиране и канализиране на различните видове движение по най-натоварените улици на града;
- поставяне на заграждения (парапети) около училища и детски градини;
- ограничаване на скоростта около училища и детски градини;
- сигнализиране на пешеходни пътеки и осигуряване на концентрирано осветление на пешеходни пътеки между кръстовищата;
- реконструкция на някои кръстовища и изграждане на нови - изграждането на кръгово кръстовище в кв. „Капитан Петко войвода“, гр. Свиленград при пресичането на Републикански път I-8 с Републикански пътища II-88 и II-89 и др.;
- реконструкция на мостови съоръжения - компрометираното техническо състояние на мост над река Марица на път I-8;
- изграждане на обособени велоалеи, където това е възможно;
- разграничаване на автомобилното от пешеходното движение и обезопасяване на пешеходството;
- изграждане на повдигнати пешеходни пътеки в началото на зоните за успокоено движение;
- изграждане на нови предпазни острови и оптична маркировка на всички входи на града;
- регулиране на хаотичното спиране и паркиране на автомобили върху натоварените улици и особено тротоарите и др.

Кръстовищата по уличната мрежа на територията на гр. Свиленград са урегулирани с необходимата хоризонтална и вертикална маркировка. Изградени са 4 бр. кръгови кръстовища на места с интензивно движение. Предстои изграждането на още едно кръгово кръстовище.

Общото състояние на ограничителни системи по улиците на Свиленград е добро. Поставени са предпазни мантинели на рисковите участъци, пред всички пред учебни заведения. Периодично се подменят увредените елементи от ограничителните системи вследствие на ПТП. Делът на липсващите ограничителни системи е 5 %.

На територията на град Свиленград няма изградени подлези, има три броя светофарни уредби на кръстовища с повишена концентрация на ПТП и улици с интензивен трафик на МПС.

Инфраструктурата около учебни заведения и детски градини в град Свиленград се поддържа в отлично състояние. Поставени са необходимата хоризонтална и вертикална маркировка, обозначени са пешеходни пътеки, поставени са предпазни огради, изградени са изкуствени неравности, ограничаващи скоростта на движение. Осигурено е улично осветление.

Прилежащата инфраструктура на автогарите е в добро състояние, обособено е място за паркинг, създадена е организация за безопасно преминаване на пътуващите.

Трафикът не е натоварен и не е налице нужда от разработване на алтернативни форми на придвижване.

Планирани инженерно-технически мероприятия за подобряване на транспортната инфраструктура

Общинското ръководство предвижда през следващите години да реализира различни инженерно-технически мероприятия за подобряване на транспортната инфраструктура на общинския център град Свиленград. Предвижда се изграждане на 10 нови кръгови кръстовища, реконструкция на 12 кръстовища и преоформяне на други четири. Изготвен е проект за главна пешеходна улица - бул. „България“ и реконструкция пл. „14 март“. Предвижда се създаването на 4 нови улици и реконструкция и преоформяне на други. С цел подобряване на пътната безопасност в участъци наситени с ПТП се предвижда създаването на „Зона 30“, в които ще се ограничи скоростта и ще се забрани паркирането, както и предпазни острови. Планира се изграждането на 4 изцяло нови паркинга. Във връзка с подобряване на обществения транспорт се предвижда изграждане на нови автобусни линии и автобусни спирки в новите квартали на града. В новия Генерален плат за организиране на движението е предвидено удължаване на мрежа от велоалеи чрез изграждане на две нови велоалеи.

През последните години е извършен цялостен ремонт на бул. „България” с паркинг на пл. „14 март”. Изграден е допълнителен паркинг в близост до административната сграда на „Български пощи”.

В Генералния план за организация на движението на град Свиленград се предвижда поставянето на пътните знаци и другите средства за сигнализиране, които трябва да отговарят на изискванията на БДС 1517 "Знаци пътни. Форми, размери, символи, цветове и шрифтове". Пътните знаци града трябва да са 1-ви и 2-ри типоразмер, според изискванията на БДС ЕИ 12899-1, а класът на светлоотразяващата им повърхност - КА2. Хоризонталната маркировка трябва да се изпълнява съгласно разработен проект в съответствие с БДС ЕК 1436, БДС ЕК 1790 и/или на БДС ЕК 1463 относно използваните материали.

В Генералния план за организация на движението на града е предвидена спецификация на пътните знаци, които трябва да се премахнат, преместят, както и нови, които трябва да се поставят.

Обществени транспорт в града

В град Свиленград има една градската линия на обществен транспорт от МБАЛ до жп гара „Свиленград“. В част от кварталите няма спирки на автобусния транспорт и живущите в тях са изолирани. Това се отнася за южните квартали на Свиленград, южната част на кв. „Гебран” и източната част на кв. „Капитан Петко войвода”.

Таблица 40. Предвидени транспортно-инженерни мероприятия в град Свиленград

Мероприятие	Конкретна предвидена дейност
Кръгово кръстовище	Ново по ОУП - кв. „Капитан Петко войвода“, при пресичането на ул. „Ас. Златаров“ (път I-8) с ул. „Ген. Гурко“
	Ново по ОУП - кв. „Капитан Петко войвода“, при пресичането на републикански път I-8 с републикански пътища II-88 и II-89
	Ново - при пресичането на ул. „Д-р Петър Берон“ с ул. „Ас. Златаров“ (път I-8) в кв. „Капитан Петко войвода“ (нови лява и дясна лента)
	Ново по ОУП - кв. „Гебран“ при пресичането на ул. „Г. Райчев“ (път I-8) с нова обходна улица на града, съществуващата улица от квартала към Свиленград става еднопосочна само на север и преоформяне на кръстовището;
	Ново - в кв. „Гебран“ до ресторант „Старият мост“
	Ново по ОУП - кв. „Гебран“, предвидено - при пресичането на ул. „Люле Бургас“ и ул. „Осми март“;

	Ново - кв. „Гебран“, при пресичането на ул. „Кавала“ с ул. „Ивайло“ и ул. „Осми март“
	Ново - ул. „Ген. Скобелев“ с ул. „Сан Стефано“;
	Ново - ул. „Хр. Ботев“ с ул. „Г. Кирков“
	Ново - ул. „Хр. Топракчиев“ с ул. „Трети март“ и ул. „Р. Даскалов“ с десен байпас
	Реконструкция - ул. „Света гора“ с улица до ДГ „Детелина“ в кв. „Капитан Петко войвода“
	Реконструкция - ул. „Цар Иван Асен“ с ул. „Аспарух“ в кв. „Капитан Петко войвода“
	Реконструкция - ул. „Волгоград“ с ул. „Чайка“ и ул. „Момчил“ в кв. „Гебран“
	Реконструкция - ул. „Г. Райчев“ с ул. „Крайречна“ при метан станция
	Реконструкция - ул. „В. Левски“ с ул. „Ген. Скобелев“ и изграждане на нова светофарна уредба, нови паркоместа по ул. „В. Левски“ в участъка до ул. „Сан Стефано“
	Реконструкция - ул. „Цар Симеон Велики“ с ул. „Д. Благоев“
	Реконструкция - ул. „Опълченска“ с ул. „Волгоград“
	Реконструкция - план за регулация - ул. „Граничар“ с ул. „Трети март“
	Реконструкция - план за регулация - ул. „Пролет“ с ул. „Еделвайс“
	Реконструкция - ул. „Ген. Струков“ с ул. „Велики Преслав“
	Реконструкция/ Преоформяне - ул. „Граничар“ с ул. „Капитан Петко Войвода“
	Реконструкция / Преоформяне - ул. „Хр. Ботев“ с бул. „България“
	Преоформяне - ул. „Гео Милев“ с ул. „Ст. Стамболов“ и поставяне на огледало;
	Преоформяне на кръстовище на ул. „Алеко Константинов“ с ул. „Цар Симеон Велики“
	Преоформяне - ул. „Отец Паисий“ с ул. „Ген. Скобелев“
	Преоформяне - елипсовидно кръстовище до тенис кортове на ул. „Бурденис“
	Урегулиране и осветление - ул. „Хр. Ботев“, „Г. Кирков“, ул. „Кирил и Методий“, както и „Ст. Караджа“ (р-нт „Хъша“)
Площад	Реконструкция пл. „14 март“ - съгласно проект за главна пешеходна улица/бул. „България“
Улици	Разширяване ул. „Д-р Петър Берон“ до платно с ширина 7,00 м. ул. „Ст. Косовски“ в кв. „Капитан Петко войвода“ - става еднопосочна и се оформят паркоместа Реконструкция на ул. „В. Левски“ в участъка пред паркинг на хотел „Свилена“; Преоформяне на бордюрни криви в кръстовище на ул. „Дедеагач“ с ул. „Ген. Струков“ Нови - в северната част на кв. „Капитан Петко войвода“ за обслужване на стопанските предприятия при извършване на реконструкция на кръстовището на ул. „Д-р П. Берон“ с ул. „Ас. Златаров“ (път I-8) Нова - ул. „Хр. Шишманов“ до ул. „Сан Стефано“ Нова - ул. „Яворов“, свързваща ул. „Цар Симеон Велики“ с ул. „Хр. Ботев“ до поща Нова - Околовръстна улица в западната част на града съгласно ОУП с нов мост на р. Марица Улично осветление - бул. „България“ (до входа на градски парк)
Успокояване на движението	Мерки за успокояване на движението около училища, детски градини и ясли, осветяване на пешеходни пътеки Изграждане на зони в централна градска част, жк „Юг“, жк „Изгрев“, кв. „Простор“ и др. Намаляване на скоростта на движение по ул. „Др. Цанков“ преди кръстовище с ул. „Елин Пелин“ ул. „Ал. Стамболийски“ - Зона 30, премахват се паркоместата, забранява се паркирането и се ограничава скоростта ул. „В. Левски“ - Зона 30, премахват се паркоместата, забранява се паркирането и се ограничава скоростта до кръстовището с ул. „Ген. Скобелев“, където се изгражда и светофар;
Паркинг	Регламентиране на паркинг до автоспирка „ЖП Гара“ в кв. „Капитан Петко войвода“ Нов - в жк „Юг“ Нов - до кръгово кръстовище на ул. „Елин Пелин“ и ул. „Хр. Шишманов“ до ул. „Хр. Мангфров“

Предпазен остров	Нови - оформяне на паркинги до стадиона пред игрална зала „Жанет“ на ул. „Сан Стефано“ и нова такси стоянка бул. „България“ пред паркинг на хотел „Свилена“ ул. „Ал. Стамболийски“ при паркинг зад Културен дом пред бензиностанция на ул. „Д-р Стр. Дочков“
Автобусни спирки	Изграждане на нови джобове за спирки на ул. „Сан Стефано“ за нова автобусна линия
Нови велоалеи	Нова - от Свиленград до кв. „Капитан Петко войвода“ с пресичане на републикански път чрез подлез/надлез Нова- връзка между парковете и велоалеята към кв. „Капитан Петко войвода“
Улични вход/изход	Преоформяне на вход изходите към кв. „Младост“
Шлюз	Оформяне на забавителен шлюз от път I-8/ ул. „Ас. Златаров“ (към гробищен парк на кв. „Капитан Петко войвода“)
Мостово съоръжение	Реконструкция и укрепване на компрометираното техническо състояние на мост над река Марица на път I-8 Изграждане на нов мост над р. Марица в очертанията на града
Прекласиране на път/улица	Мерки - прекласиране на РП I-8 от централна градска част и промяна на трасето на ул. „Сан Стефано“
Оформяне на пространства	пред магазин „Зора“ на бул. „България“ непосредствено преди кръгово кръстовище
Регламентиране на движение	Регламентиране на товарното движение чрез прилагане на зоните на транспортно райониране на града - зона „А“, зона „Б“ и зона „В“ (не важи за МГТ)
Пътни знаци	Подмяна и поставяне на нови пътни знаци
Ограничителни системи	Подмяна и поставяне на нови мантинели, огради и колчета приоритетно край образователни институции
Улична маркировка	Подновяване на улична маркировка
Пешеходни пътеки	Изграждане на нови, повдигане на съществуващите, ограничаване на движението, поставяне на знаци и осветление
Светофарни уредби	Ремонт на съществуващите и поставяне на нови интелигентни светофарни уредби за дистанционно регулиране
Улично осветление	Ремонт на съществуващото и изграждане на ново интелигентно осветление

Предвижда се въвеждане на зони за споделено движение със скорост 30 км/ч съгласно ГПОД в ЦГЧ

На територията на общината са регистрирани 42 автобуса. С цел подобрене на екологичните условия в града и намаляване на газовите емисии от автомобилите, е необходимо да се закупят нови екологични рейсове с най-висок екостандарт, който значително ще влияе върху въглеродния отпечатък в града и общината, които да обслужват обществените линии.

В района на града има две автогари - Автогара „Свиленград“, разположена в централната част на града и автогара „Бойдеви“, в северната част, в близост до кръгово

кръстовище на бул. „Сан Стефано“ и бул. „Д-р Стр. Дочков“. Всички села в общината имат връзка с общинският и с областният център. Всекидневно се движат автобуси между общинския център и всички населени места на територията на общината.

Ежедневно пътуват автобуси от автогарата до столицата, областният център Хасково и населените места от общината. ВИ "Катаржина" извозва своите работници със служебен автобус.

Таксиметровият транспорт е уреден добре за града. Има 4 бр. регламентирани таксиметрови местостоянки:

- До паметника на площад „Свилена“ в ПИ 65677.701.9212 в улица с О.Т. 724 до О.Т. 725;
- На площад „14 март“ в ПИ 65677.701.9117 и ПИ 65677.701.9001;
- До административна сграда на „Български пощи“ в ПИ 65677.701.9272;
- До автогара в ПИ 65677.701.9143.
- Общината е изготвила публичен регистър на издадените холограмни стикери за таксиметрови коли. За 2023 г. са издадени 38 холограмни стикери. Таксиметровите коли са 48 бр. са собственост на 6 еднолични търговци, 6 ЕООД и 4 ООД. Автомобилите са под 15 г. и са в добро техническо състояние.

Таблица 41. Регистър на разрешителни за извършване на таксиметров превоз на пътници в Община Свиленград

№ на разрешение и холограм.. стикер	Превозвач	ЕИК:	Марка	Автомобил модел	рег. №	Водач/ водачи
001	ЕТ "Анг. Ангелов"	836062264	Шкода	„Фабия“	X6172KA	К. Милчев
002	ЕТ "Анг. Ангелов"	836062264	Сузуки	„Балено“	EB6292BB	Ат. Пехливанов
003	ЕТ "Анг. Ангелов"	836062264	Хюндай	„И30“	X7808KP	К. Милтев
004	ЕТ "Анг. Ангелов"	836062264	Дачия	„Логан“	X1685BT	Ил. Илчев
005	ЕТ "Анг. Ангелов"	836062264	Шкода	„Октавия“	X1431KP	Г. Пънделиев
006	ЕТ "Анг. Ангелов"	836062264	Шкода	„Октавия“	X5820KM	Ан. Ангелов Д. Димитров
007	ЕТ "С. Ст. Петкова"	203496094	Шкода	„Фабия“	X3562KM	Ст. Иванов
008	ЕТ "С. Ст. Петкова"	203496094	Ситроен	„Ц4 Пикасо“	X4280KT	Ст. Иванов
009	„Везни 2016“ ЕООД	203934653	Опел	„Астра Спорттуриер“	PB3995HA	М. Иванов
010	„Ангел Киров“ ЕООД	126736302	Хюндай	„И30“	X9452KA	Д. Господинов
011	„Ангел Киров“ ЕООД	126736302	Опел	„Астра“	X0576BT	Т. Христова
012	„Ангел Киров“ ЕООД	126736302	Шевролет	„Авео“	X7851BH	П. Йорданов

013	„Елеганс Комфорт 1”ООД	203920431	Киа	„Сийд”	X0390KB	Д. Дяков Ив. Колев
014	„Елеганс Комфорт 1”ООД	203920431	Дачия	„Логан”	X5711KC	Ст. Николов
015	„Елеганс Комфорт 1”ООД	203920431	Шкода	„Фабия”	X8474BA	Ан. Тодоров
016	„Елеганс Комфорт 1”ООД	203920431	Шевролет	„Авео”	X0954BP	Б. Перчемлиев
017	„Елеганс Комфорт 1”ООД	203920431	Дачия	„Сандеро”	X2041BT	Н. Атанасов
018	„Елеганс Комфорт 1”ООД	203920431	Хюндай	„И30”	X8845KP	Юл. Георгиев
019	„Дилвани” ЕООД	204881456	Шкода	„Октавия”	X8041KT	Д. Делчев
020	ЕТ ”Християн Кожухаров-Кабале”	126561319	Сеат	Толедо	X7136KC	Хр. Кожухаров
021	„Елеганс Комфорт 1”ООД	203920431	Шкода	„Рапид”	CB8747CT	Р. Радев
022	ЕТ ”ЛДН-Здр. Петров”	126531496	Шкода	„Октавия”	X0098KX	Ив. Илиев
023	ЕТ ”ЛДН-Здр. Петров”	126531496	Дачия	„Логан”	X5344KK	П. Николов
024	ЕТ ”ЛДН-Здр. Петров”	126531496	Шкода	„Октавия”	X5760KC	Н. Тодоров
025	ЕТ ”ЛДН-Здр. Петров”	126531496	Шевролет	„Круз”	X0993KK	Здр. Петров
026	ЕТ ”Мейджър-Кр. Димитров”	126110615	Шевролет	„Авео”	X1494KK	Красноцвет Димитров
027	ЕТ ”Костадин Караначев”	126699811	Шевролет	„Авео”	X7375KC	Румен Караначев
028	„КриСим Ауто”ООД	126724392	Пежо	„206”	X4583BP	Ил. Манолов Ст. Манолов
029	„Ивак 77”ЕООД	205270382	Шкода	„Фабия”	X9111KC	Пл. Керпиев
030	„Ивак 77”ЕООД	205270382	Дачия	„Сандеро”	X2487KC	П. Драганов
031	„Перфект Миг 1”ООД	204554102	Шкода	„Октавия”	X0818KM	Н. Петков К. Вълков Г. Михалев Ан. Ангелов
032	„Перфект Миг 1”ООД	204554102	Шкода	„Октавия”	X3938KB	Н. Петков К. Вълков Г. Михалев Ан. Ангелов
033	„Перфект Миг” ООД	203354320	Киа	„Сийд”	X1127BT	Сп. Ангелов
034	„КриСим Ауто” ООД	126724392	Рено	„Клио”	X2711BT	Св. Димитров
035	„ЕРС Такси” ЕООД	200899948	Дачия	„Логан”	X1985KK	Ат. Чобанов
036	„ЕРС Такси” ЕООД	200899948	Пежо	„301”	X8994KM	Б. Игнатов Хр. Здравков Г. Георгиев
037	„Бени-72”ЕООД	206381510	Опел	„Мерива”	X4025KK	Хр. Деспов
038	„Фрут АМ”ЕООД	201927553	Опел	„Мерива”	E5203MH	Г. Генев

Общинска администрация Свиленград, 12.01.2022 г.

Регистрирани МПС, в Свиленград

На територията на Свиленград има регистрирани 13733 МПС. В периода 2018 – 2022 г. те са се увеличили с 474 бр. Най-много са се увеличили леките автомобили – от 11425 бр. на 11631 бр. (с 205 бр.), следвани от мотоциклети – от 594 бр. на 670 бр. (с 76 бр.). При

товарните и специализираните автомобили има незначително намаление. В община Свиленград голяма част от превозните средства са с необходимата екологична категория.

На територията на град Свиленград има 5 зарядни станции за електромобили, които задоволяват нуждите на населението. Също така са изградени 5 бензиностанции и газ станции, и 1 бензиностанция и метан станция.

Таблица 42. Регистрирани МПС, град Свиленград

Регистрация	Мотопеди	мотоциклети	Леки автомобили	Товарни автомобили	Специални автомобили	Автобуси	Влекачи	Общо
2018 г.	775	511	11365	325	57	43	183	13259
2019 г.	787	526	11425	336	68	42	181	13365
2020 г.	791	546	11495	331	72	41	208	13484
2021 г.	789	594	11560	319	77	44	230	13613
2022 г.	796	670	11631	302	72	42	220	13733

Източник: Общинска администрация м. Юли 2023 г.

Уличното и парковото осветление

Уличното и парковото осветление е публична система с голямо обществено значение и трябва да се развива и поддържа в съчетание с цялостната инфраструктура на община Свиленград.

В Общината по-голямата част от светлинните източници са компактни луминесцентни лампи, които се характеризират с ниска светлинна ефективност. Животът им на светене също е нисък. В част от града уличните тела са подменени, но не и в селата от общината.

През 2018 - 2019 г. са подменено частично осветителните тела в гр. Свиленград. (30% от цялото улично осветление на града). През 2018 г. бяха поставени LED лампи на подходите на града откъм Гърция и АМ „Марица” и на околновръстния път. През 2019 г. бяха поставени са 630 LED осветителни тела. Инсталирани са и електронни часовници за управление на осветлението. Обхванати са двадесет от най-натоварените улици, с нови

водопроводи и нова асфалтова настилка, като възлови места в града, подходи и площади. LED лампите се отличават с високо качество на генерираната светлина и дълъг експлоатационен живот. Срокът на експлоатация на светодиодите е минимум 50 000 часа. С тяхната употреба се очаква в следващия отчетен период да се понижи годишното улично електропотребление.

Зелена система в гр. Свиленград

Зелената система на град Свиленград се състои от паркове и градини с обща площ 71 ха. По големи паркове, градини и зелени площи в града, които дават облика на градската зелена системаса: „Градски парк“, парк „Младежки“, Парк "Сухата река", зелена площ по дигата на р. Марица по ул. Крайречна, парк в кв. „Капитан Петко войвода“. Всички посочени паркове и градини са благоустроени. В парк „Младежки“ е реализиран Първи етап от благоустрояването. В ПУГМ се предвижда осветяване на пешеходната пътека на входа на Градски парк на бул. България, довършване на благоустрояването на парк „Младежки“, поддържането на инфраструктурата в съществуващите зелените площи и междублокови пространства.

Изпълнени проекти и такива в процес на изпълнение

Община Свиленград е извършила рехабилитация на 7 общински пътища (17.700 км) на стойност 5 394 080,00 лв., както и е подобрена пътната инфраструктура на 12 улици (44,355 км и 14 203,41 м²) на обща стойност 10 361 788,09 лв.

Таблица 43. Изпълнени проекти за пътища и улици

Проект	Обща стойност (лв.)	Мерна единица
„Рехабилитация на общински пътища на територията на община Свиленград“		
- НКV2142/III-5509 Свиленград-Райкова Могила/ - Димитровче		
- НКV2147/I-8 Свиленград-Капитан Андреево/ - Генералово		
- НКV2148/I-8 Свиленград-Капитан Андреево/ - Чернодъб		

- НКV1149/III-505Малкоградище-Свиленград/Сиварека-Мезек-Свиленград, кв. Ново село	5 394 080,00	17.700 км
- НКV3143/III-5509 Щит-Сладун/ - Михалич		
- НКV1144/III-5509 Свиленград-Щит/ Райкова Могила – Мустрак - /III – 5507/		
- НКV1144/III-5509 Свиленград-Щит/ Райкова Могила – Мустрак - /III – 5507/		
„Подобряване на пътна инфраструктура на територията на община Свиленград”		
- НКV1149/III-505Малко градище- Свиленград/Сива река – Мезек – Свиленград, кв. Ново село	5760 643,67	16,510 км
- НКV3141/III-5509 Свиленград-Райкова Могила/ - Левка/III - 5507/3		
Реконструкция на път НКV1082IV – 55807 Свиленград – Момково		6,960 км
Капиталов разход – частични изкърпвания и преасфалтиране на участъци Път IV 55055 Сладун-Студена-Д.могила	102 565,00	6172,79 м ²
Капиталов разход – частични изкърпвания и преасфалтиране на участъци Път IV 76017 Младиново-Костур	90 000,00	4838,66 м ²
Капиталов разход – частични изкърпвания и преасфалтиране на участъци Път IV 55057 Мустрак-Равна гора	65 600,00	3191,96 м ²
Изграден маршрут за колоездене КПП Кап.Петко войвода –с.Мезек		7,250 км
„Рехабилитация/основен ремонт/на улици в централна градска част, гр. Свиленград и благоустрояване на площад в с. Студена, община Свиленград”	1 922 012,00	6,00 км
„Реконструкция на улична мрежа на гр. Свиленград, кв. „Гебран“ и възстановяване на мост в с. Момково”, 17 бр. /улици/	1 367 622,00	4,548 км
Реконструкция на улици:		общо
- Реконструкция на улици	417 946,30	
- „Т. Кирков“	113 985,24	
- „Г. Кирков“	195 083,64	
- „Кирил и Методий“, „Пушкин“	76 912,20	3,087 км
- „Комуна“	112 686,18	
- „Трети март“	137 331,86	

Източник: Общинска администрация, Юли 2023 г.

Общинското ръководство е планирало реализирането на различни краткосрочни дейности свързани с рехабилитация и реконструкция на общински пътища, улици, съоръжения и мерки за безопасност на движението.

Таблица 44. Планирани проекти за пътища, улици, съоръжения и мерки за безопасност на движението

Проект	Индикативна стойност (лв.)	Дължина км/м ²
Планирани проекти за улица и съоръжения		
Реконструкция на ул. „Зорница” (околовръстен път)	2 000 000	1.148 км
Реконструкция и рехабилитация на улици и кръстовища в гр. Свиленград (подобект – кръстовище до Метан станция) - Две отсечки	1 000 000	200 м ² 465 м ²
Рехабилитация – 5-ти етап улици: ул. „К. Охридски“, ул. „М. Горки“, ул. „1-ви май“, ул. „К. Преславски“, ул. „Ален мак“, ул. „К. Честименски“	700 000	1,540 км
Изграждане на терминал за качване на тирове на ЖП вагони	5 000 000	

Реконструкция на съществуващия стар ЖП мост и изграждане на втори автомобилен мост над р. Марица	10 000 000	0,350км
Изграждане на велоалея Любимец – Свиленград	1 000 000	12,000 км
Изграждане на велоалея по дигата на р. Канаклийска в гр.Свиленград	1 000 000	1,200 км
Изграждане на тротоар на ул. „Волгоград“, гр. Свиленград с дължина 1600 м. и ширина 3 м. от всяка страна на платното за движение	1 000 000	1,6 км
Изграждане на тротоар на ул. „Хан Аспарух“, гр. Свиленград с дължина 1300 м. и ширина 3 м. от всяка страна на платното за движение	800 000	1,3 км
Общински пътища		
Път НКV1144 55053 /Райкова могила – Муштрак/ III-5507	6 500 000	6,000 км
Път НКV1145 550 /Сладун – Студена – Дервиш могила/ III-7612	14 000 000	9,000 км
Път НКV2146 /Муштрак – Равна гора/	3 000 000	3,500 км
Път НКV2152 /Младиново – Костур/	5 000 000	7 км

Източник: Общинска администрация, Юли 2023 г.

Изводи

Дължина на общинската пътна мрежа е в много добро състояние.

През последните години голяма част от общинските пътища са рехабилитирани със средства от европейските програми. Необходимо е да се полагат редовно усилия за поддържане на пътната мрежа.

Дължина на пътищата от републиканската пътна мрежа е незадоволително. Необходимо е да се подобри състоянието на РПМ.

Таблица 45. Проекти свързани с безопасност на движението и регулиране на кръстовища

Проект	Дейност	Индикативна сума
Урегулиране на кръстовището на път I-8 с път II-8 разклон за ГКПП „Капитан Петко войвода“	Изграждане на кръгово кръстовище	800 000
Урегулиране на кръстовището на ул. „Сан Стефано“ и ул. „Генерал Скобелев“	Обезопасяване и изграждане на кръгово кръстовище	500 000
Урегулиране на кръстовището на ул. „Хр. Топракчиев“, ул. „Р. Даскалов“, ул. „Й. Йовков“, ул. „Трети Март“	Нанасяне на пешеходни пътеки	80 000
ул. „Гео Милев“ и „Д. Благоев“ (Суха Река)	Обезопасяване на пешеходни достъпи	50 000
бул. „България“ (до входа на градски парк)	Осигуряване на осветеност на пешеходната пътека;	20 000
Урегулиране на кръстовището на ул. „Хр. Ботев“, „Г. Кирков“, ул. „Кирил и Методий“ както и „Ст. Караджа“ (р-нт „Хъша“)	Въвеждане на мерки за опасяване и регулиране на движението и осветяване на пешеходни пътеки	50 000

Мерки свързани с безопасност на движението -
с. Младиново

Осигуряване на осветеност на
пешеходната пътека и изграждане на
изкуствени неравности на главния път

80 000

Източник: Общинска администрация, Юли 2023 г.

Необходимо е да се подобри състоянието на пътната маркировка, указателни знаци и мантинелите.

Необходимо е да се подобри състоянието на уличната мрежа в град Свиленград, регулирането на съществуващите кръстовища, изграждане на нови кръгови кръстовища, както и да се завърши подмяната на уличното осветление в града.

Общинското ръководство и частните предприемачи трябва да предприемат мерки за подмяна на обществения транспорт с електрически автобуси.

Системно трябва да се предприемат мерки за подобряване на пътната безопасност на територията на общината.

Околна среда

Състояние на атмосферния въздух

Под „Състояние на атмосферния въздух“ се разбира състоянието на приземния слой на атмосферата, определено от състава и съотношението на естествените й съставки и добавените вещества с естествен и антропогенен произход. Качеството на атмосферния въздух, разбирано като състоянието на приземния е от съществено значение за здравето на населението и околната среда.

Атмосферният въздух представлява смес от различни газове, сред които преобладават азот (75,51 %), кислород (23,01 %), аргон (1,29 %) и въглероден диоксид (0,04 %). Други газове като водород, неон и хелий са в незначителни количества.

Освен тях се появяват различни частици и газове, в по-малки или в по-големи количества вследствие от човешката дейност в сферите на промишлеността, бита,

транспорта и др. Тези „вредни вещества“ („замърсители“) предизвикват промени и могат да доведат до неблагоприятни последици върху живота и здравето на хората, и увреждане на почвата и екосистемите.

Качеството на атмосферния въздух в приземния слой се определя от следните често срещани въздушни замърсители - частици (прах, сажди, аерозоли и др.), озон, въглероден оксид, серен диоксид, азотен диоксид, олово, арсен, тежки метали, полициклични ароматни въглеводороди (ПАВ) и др.

Качеството на атмосферния въздух, съответно нивото на концентрация на замърсяващите вещества в приземния слой на атмосферата в даден район, е в зависимост от редица фактори, оказващи влияние върху тяхното разсейване или задържане, като местоположение, интензивност, честота, продължителност и височина на емисиите, както и от метеорологичните фактори като посока и скорост на вятъра, валежи, условия за температурни инверсии и т.н.

Основните показатели, характеризиращи качеството на атмосферния въздух в приземния слой, съгласно чл. 4 (1) от Закона за чистотата на атмосферния въздух, са концентрациите на: суспендирани частици; фини прахови частици; азотен диоксид и/или азотни оксиди; олово (аерозол); полициклични ароматни въглеводороди; бензен; въглероден оксид; тежки метали - кадмий, никел и живак; озон; серен диоксид; арсен.

Допълнително, според характера и източниците на емисии в отделни райони от територията на страната се контролират специфичните показатели: фенол, амоняк, аерозоли на сярна киселина, толуол, ксилол, стирол, серовъглерод, сероводород, метан и неметанови въглеводороди, както и някои други специфични замърсители.

На територията на община Свиленград нямаобособен стационарен пункт на НСМКАВ. Причината за това е, че на територията на града не са регистрирани наднормени количества на вредни емисии в атмосферата. Липсват големи промишлени предприятия, замърсители на околната среда и няма крупни точкови източници на емисии от замърсители на атмосферния въздух.

Качеството на атмосферния въздух в района е обект на контрол от РИОСВ Хасково. Обособен е само един стационарен пункт - “РИОСВ – Хасково”, градски фондов, с ръчно пробовземане и последващ лабораторен анализ. Работи пет дни в седмицата, като се извършват по четири пробонабирания (едночасови) в светлата част на денонощието. При възникване на инциденти (аварии, пожари, влошени климатични условия и т. н.), които могат да доведат до влошаване качеството на атмосферния въздух се преминава в ускорен график на пробонабиране.

Предприятия, които преди години са били основен източник на замърсяване на атмосферния въздух, в момента не работят (завод „Сакар”, специализиран в производството на водопроводна месингова арматура) или работят при силно редуциран производствен режим (текстилна фабрика „Коприна“, ЗММ, ЗПО).

Проблем за всички по-големи населени места, включително и за Свиленград е въздействието от автомобилния транспорт, свързано с увеличението на броя на автомобилите, лошото състояние на моторните превозни средства, дългият им срок на експлоатация, лошата материално-техническа база за поддържането им, качеството на използваните горива, организацията на движението, състоянието на улиците и пътищата. Влияние оказва и натоварения автомобилен трафик по автомагистрала “Марица” и път Е-80, преминаващи през територията на общината.

Освен емисиите от изгорели газове проблем е праховото замърсяване от непочистени и неблагоустроени улици. В период на безветрие или на инверсионни състояния, от битовия сектор може да се очакват завишени концентрации на стойностите на серен диоксид, азотен оксид, азотен диоксид и др. През зимния сезон във вечерните часове се наблюдават завишени концентрации на серен диоксид. При изгарянето на масово употребяваните в домакинството твърди горива емисиите са с ниска височина и ниска емисионна температура. При неблагоприятни метеорологични условия и затруднена дифузия на замърсителите това е причина за високи приземни концентрации в близост до източниците. За най-неблагоприятни климатични условия за замърсяване на атмосферния въздух се определят зимните месеци, когато са чести случаите на температурни инверсии,

мъгли и облачност, създаващи неприятна атмосферна обстановка най-вече през ранните сутрешни и късните вечерни часове на денонощието.

Дейностите, свързани с източниците на емисии на летливи органични съединения (ЛОС) във въздуха основно са:

- дистрибуция на бензини (бензиностанции);
- предприятия, използващи органични разтворители в процеса на производство (дейности по нанасяне на покрития, производство на обувки, химически чистения, извличане и рафиниране на растителни масла, производство на каучук и др.);
- производство, употреба и дистрибуция на определени бои, лакове и авторепаратурни продукти със съдържание на ЛОС, по-високо от установените норми;
- горивните процеси.

Действащите в града инсталации, използващи разтворители с емисии на ЛОС, са с консумация на разтворители под прагови стойности.

Бензиностанциите на територията на града и общината са приведени в съответствие с изискванията на Наредба № 16/1999 г. за ограничаване на емисиите на летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини. Изградени са системи за обратно връщане на газовите пари, които не позволяват отделянето на вредни емисии в атмосферния въздух. Водят се дневници за състоянието на системата. Измерванията за ефективността на улавяне на бензиновите пари се извършват от Българския институт по метрология или упълномощени от тях фирми, а надзорът от РИОСВ Хасково.

От 2006 г. насам, качеството на въздуха в ЕС се прогнозира чрез индекса за качеството на въздуха (CAQI). Индексът представлява число от 1 до 100. Ниската стойност означава добро качество на въздуха, а високата - лошо качество на въздуха. Посочените по-долу данни на Meteoblue са за фонов индекс (замерен далеч от пътищата) на територията на община Свиленград. Посочените данни показват, че CAQI стойностите на общо за замърсяване на въздуха са между „ниски“ и „много ниски“.

**Графика 1. Прогноза за качеството на въздуха в град Свиленград
за периода 18-22. 07. 2023 г.**

Източник: Meteoblue - Contains modified Copernicus Atmosphere Monitoring Service Information 2023

Атмосферните частици (PM и пустинен прах), представляват твърди или течни вещества, суспендирани във въздуха. Те са един от най-сериозните замърсители на въздуха и се отразяват съществено на качеството на здравословното състояние на хората. Прахови частици са с естествен или антропогенен произход. От най-голямо значение за общественото здраве са частиците, които са достатъчно малки, за да се вдишат дълбоко в белия дроб. Тези частици са с диаметър под 10 микрона (μm ; PM10). Те са смес от материали, които могат да включват дим, сажди, прах, сол, киселини и метали. Праховите частици също се образуват, когато газовете, изпускани от моторни превозни средства и промишлеността, претърпяват химически реакции в атмосферата. PM10 се виждат с просто око като мъгла, която ние смятаме за смог. PM10 са сред най-вредните от всички замърсители на въздуха. PM10 може да увеличат броя и тежестта на астматичните пристъпи, влошаване на бронхит и други белодробни заболявания. PM10 намаляват способността на организма да се бори с инфекциите и увеличават риска от смъртност, при възрастни хора с със сърдечно-съдови проблеми.

Пустинният прах се състои от частици, по-малки от 62 μm , произхождащи от пустините. Често праховите частици са малки, което води до високи концентрации на PM10 и PM2.5 и всички свързани с тях въздействия върху здравето.

Графика 2. Прогноза за PM₁₀ в град Свиленград за периода 18-22. 07. 2023 г.

Източник: Meteoblue - Contains modified Copernicus Atmosphere Monitoring Service Information 2023

Прогнозата за замърсяване с PM₁₀ и PM_{2.5} за периода 18-22. 07. 2023 г. в град Свиленград се движи между „ниска“ и „много ниска“.

Замърсяването с озон (O₃) в долната тропосфера възниква главно в градските райони. Озонът може да: затрудни дълбокото и енергично дишане; причинява недостиг на въздух и болка при дълбоко вдишване; причинява кашлица и възпалено, раздразнено гърло; възпалява и уврежда дихателните пътища; увеличава появата на белодробни заболявания, като астма, емфизем и хроничен бронхит; увеличава честотата на астматичните пристъпи; прави белите дробове по-податливи на инфекция; уврежда белите дробове дори когато симптомите са изчезнали; причинява хронична обструктивна белодробна болест (ХОББ).

Серният диоксид (SO₂) е газ, който е невидим и има лош, остър мирис. Той реагира лесно с други вещества и образува вредни съединения, като сярна киселина, серниста киселина и сулфатни частици. Краткосрочните излагания на SO₂ могат да навредят на дихателната система на човека и да затруднят дишането. SO₂ и други серни оксиди могат да допринесат за киселинни дъждове, които могат да навредят на чувствителни екосистеми. Децата, възрастните хора и тези, които страдат от астма, са особено чувствителни към въздействието на SO₂.

Азотният диоксид (NO₂) е червеникаво-кафяв газ, който има характерен остър мирис. Основният източник на азотен диоксид е изгарянето на изкопаеми горива - въглища, нефт и газ. По-голямата част от азотния диоксид в градовете идва от ауспусите на моторните

превозни средства. Азотният диоксид е важен замърсител на въздуха, тъй като допринася за образуването на озон, което може да има значително въздействие върху човешкото здраве. NO_2 възпалява лигавицата на белите дробове и може да намали имунитета към белодробни, причинява проблеми, като хрипове, кашлица, настинки, грип и бронхит.

**Графика 3. Прогноза за замърсяване с озон, серен и азотен диоксид
в град Свиленград за периода 18-22. 07. 2023 г.**

Източник: Meteoblue - Contains modified Copernicus Atmosphere Monitoring Service Information 2023

Прогнозата за замърсяването с азотен диоксид (NO_2), серен диоксид (SO_2) и озон (O_3) на територията на Свиленград за периода 18-22. 07. 2023 г. се движи между „ниска“ и „много ниска“.

Сериозно въздействие върху здравето на хората оказва замърсяването с полени. Полените от бреза са един от най-често срещаните във въздуха алергени през пролетта или по-късно през годината. Когато дърветата цъфтят, те освобождават малки пращинки, които се разпръскват от вятъра. Една бреза може да произведе до пет милиона Polenovi зърна. Polenът се разпръсква от въздушни течения и може да се пренася на големи разстояния. Прогнозата за полените е при скорост на вятъра 10 м.

**Графика 4. Прогноза за замърсяване в въздуха с полени
в град Свиленград за периода 18-22. 07. 2023 г.**

Състояние на водните ресурси

Подземни водни тела на територията на общината не се намират в риск. Изложени са на точков натиск от антропогенни замърсяване – битово, промишлено и общински депа за отпадъци. Според РИОСВ – Хасково, общата оценка на химичното състояние на подземните водни тела на територията на общината е добра за 4 от тях и лоша за 1 от тях. Количественото състояние на всички ПВТ в общината е добро. При извършените проверки от РИОСВ – Хасково при извършения собствен мониторинг, през 2022 г. не са констатирани превишения на ИЕО.

Националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води през 2021 г. включва 35 хидрогеоложки пункта, от които 4 са на територията на община Свиленград, както следва:

- BG3G000000NMP500 - Сондаж – нов, с. Сива река;
- BG3G0000AQHMP053 - Кладенец - ПС-ПБВ, с. Момково;
- BG3G0000PG2MP174 - Сондаж, с. Левка;
- BG3G00AHN12MP132 - Свиленград, Сондаж - винарна, гр. Свиленград.

Резултатът от извършена обща оценка на химичното състояние на ПВТ на територията на РИОСВ - Хасково през 2022 г. е посочен в таблицата по-долу.

На територията на общината няма данни за учредени СОЗ за питейно-битово водоснабдяване.

Таблица 46. Обща оценка на химичното състояние на ПВТ на територията на община Свиленград през 2022 г.

№	Код на ПВТ	Наименование ПВТ	Обща оценка на химичното състояние на (добро - лошо)	Влошаване на качеството на питейните подземни води	Вещества с които са замърсени водите
---	------------	------------------	--	--	--------------------------------------

6	BG3G000000Q052	Порови води в Кватернер - Свиленград-Стамболово	Добро	лошо	Флуориди - 6,43 mg/l Манган - 0,74 mg/l Фосфати - 0,503 mg/l
8	BG3G000000N053	Порови води в Неоген - Свиленград-Стамболово	Добро	Добро	
10	BG3G0000Pg2055	Пукнатинни води - Свиленградски масив	Добро	добро	

Източник: Доклад на РИОСВ – Хасково за 2022 г.

Риск от наводнения

На територията на община Свиленград са идентифицирани различни рискове от наводнения. В ПУРН в ИБР 2016-2021 г. за територията на РИОСВ Хасково са предвидени различни мерки касаещи територията на община Свиленград:

- Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири и съоръженията общинска собственост – с. Димитровче;
- Отстраняване на наносни отложения от коритото на р. Марица, в зоната на моста на Републикански път I-8 при гр. Свиленград;
- Изграждане на земнонасипна дига в комбинация с биологично укрепване по продължение на лявата подпорна стена в южната част на гр. Свиленград, до привързването ѝ към съществуващата дига;
- Основно и ежегодно почистване на коритото и бреговете на р. Марица в зоната на гр. Свиленград;
- Поддържане проводимостта на р. Марица в регулацията на гр. Свиленград в участъка от ЖП моста до Стария мост;
- Обследване, анализ и извършване на ремонтно-възстановителни дейности на язовирна стена и съоръжения:
 - „Деветте чуки 2“ - гр. Свиленград;
 - „Биргу“ - землището на с. Пашово и с. Щит;
 - „Баева кория“ - с. Студена.

Замърсяване и увреждане на почвите

Регионална лаборатория „Хасково“ осъществява мониторинг в пунктовете за наблюдение и контрол от подсистема „Земни и почви“ от НАСЕМ. Пробонабиране се извършва в един пункт на територията на община Свиленград - № 325, землище на гр. Свиленград с координати $N26^{\circ} 9'.529''$ и $E41^{\circ} 45'.711''$. Пробите са анализирани по следните показатели: рН (киселинност/алкалност), олово, кадмий, мед, цинк, арсен, въглерод, азот, фосфор и пестициди, обемна плътност, никел и хром. Резултатите не показват наднормени показатели. В пределите на община Свиленград не са установени замърсявания на почвите с устойчиви органични замърсители в т.ч. нефтопродукти или с растителнозащитни препарати.

Пестицидите с изтекъл срок на годност са събрани в 8 „ББ“ кубове. Около 11 тона се съхраняват в складове, разположени в селата Капитан Андреево, Сладун и Момково. Пробовземания за наличие пестициди на територията на община Свиленград са взети през 2021 г. Резултатите от изпитванията не установяват замърсявания на почвите с пестициди.

Липсва силно изразена ветрова и водна ерозия, нарушаване на земите от добивни дейности, засоляване и вкисляване на почвите.

Има проблем с нерегламентирано изхвърляне на отпадъци. Предприемат се мерки за рекултивация на нарушени терени и действия за контрол върху употребата на изкуствени торове.

Определен е пункт за смяна на отработени моторни масла.

На територията на общината функционират 2 фирми („Памуков – 2005“ ООД и „Метал-2007“), които притежаващи разрешителни за извършване на дейности с отпадъци от излезли от употреба моторни превозни средства.

Управление на отпадъците

Община Свиленград има приета Общинска програма за управление на отпадъците на община Свиленград 2022-2028 г. приета с решение №1168/22.02.23Г. на ОБС – Свиленград.

Община Свиленград организира дейностите по събиране и временно съхраняване на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване и предаването му за последващо третиране. Определени са места за разполагане на съдове, за разделно събиране и площадки за временно съхраняване върху общински имоти.

Община Свиленград е член на „Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Харманли, Маджарово, Любимец, Тополовград, Симеоновград, Стамболово и Свиленград“. В депото на територията на община Харманли се депонират обезопасени битови отпадъци. Депонирането на отпадъците през 2022г. се извършва в Клетки 2 на Регионално депо гр. Харманли. Община Свиленград, чрез общинското предприятие „Бурденис Компост“ ЕООД обслужва съоръжението за компостиране на зелени и биоразградими отпадъци на община Свиленград.

В община Свиленград е изградена и функционира системи за разделно събиране на отпадъци от опаковки на база сключен договор с „Екопак България“ АД -организация по оползотворяване. Допълнително с анекс към договорите се урежда и разделното събиране на отпадъци от домакинствата, административните, социални и обществени сгради, заведения за обществено хранене и др. на хартия, пластмаса, стъкло и метал.

Предаването на отпадъци от лампи, съдържащи живак, се извършва на лица, притежаващи разрешително, издадено по реда на ЗУО за извършване на такава дейност и въз основа на сключени договори.

МБАЛ Свиленград ЕООД и ЦСМП Свиленград притежават изградени, обособени и оборудвани помещения за временно съхраняване на опасни болнични отпадъци. Въведена е система за разделно събиране и съхранение на болничните отпадъци. Ежедневното им количество се определят на около 20 кг или около 6 тона годишно. В изпълнение на

Програмите си за управление на отпадъците, лечебните заведения имат сключени договори с лица, притежаващи необходимите разрешителни за дейности по третиране и транспортиране на генерираните болнични отпадъци - Военна болница, град София за третиране в инсинератор.

Основното количество строителни отпадъци се генерира от дейността на дружества, извършващи строителна и ремонтна дейност. Предстои организиране и въвеждане на система за тяхното събиране и оползотворяване на площадка, собственост на Община Свиленград

Шум

РИОСВ – Хасково осъществява контрол на шума, излъчван от промишлени инсталации и съоръжения според разпоредбите на Закона за защита на шума в околната среда по утвърден график, съгласно методиката за "Определяне на общата звукова мощност, излъчвана в околната среда от промишлено предприятие и определяне на нивото на шума в мястото на въздействие".

С понятието шум се определя комплекс от звуци в широк честотен диапазон - от 16 Hz до 20 kHz, които оказват неблагоприятно въздействие върху човешкия организъм.

Шумът в околната среда, причинен от транспортните, промишлените и ремонтните дейности, е един от главните екологични проблеми в урбанизираните територии. Количествено шумът се оценява чрез величината „ниво на звуковото налягане” и се изразява с мерната единица Децибел (dB). В околната среда преобладават променливите шумови емисии. За оценяването им е въведен терминът „еквивалентно ниво на шума $L_{eq} [dB(A)]$ ”.

За високите стойности на шумовите нива допринасят характерните особености на устройството на град Свиленград:

- вътрешноградски и транзитен моторен поток минава през жилищни квартали;
- липса на защитни „зелени екрани”;
- лошокачествена настилка;

- двустранно плътно застрояване по главни улици;
- остарял автомобилен парк.

Шум над пределно-допустимите норми в гр. Свиленград се отчита основно от автомобилния транспорт за квартал Ново Село, през който преминава главен път Е80 – в посока контактен пункт Капитан Петко Войвода – Гърция и ЖП линията, който макар и с импулсивен характер въздейства върху жилищните зони около нея.

Експлоатацията на АМ „Марица” е още една предпоставка за завишаване на шумовото натоварване на територията на община Свиленград.

Източник на шумово натоварване е и жп транспорта.

Няма данни за трайно превишаване нивата на шума в жилищните зони. Извършените изчисления за уличен шум в Свиленград за преобладаващата част от улиците е под 58 dB. В диапазона 58-62 dB са улиците „Д-р Стр. Дочков”, „Княз Борис”, „Цар Симеон Велики”, „Ген. Скобелев”, „Сан Стефано”, бул. „България”. Подобно шумово ниво се достига и по двата моста над река Марица. В отделни малки участъци на посочените улици шумовото ниво надхвърля 63 dB.

Малкото производствени обекти са изградени при спазване на действащото законодателство и са под контрол на РЗИ Хасково.

Радиационен фон и електромагнитни полета

Изследванията на атмосферната радиоактивност се базират на вземане на аерозолни проби с обем въздух от 500 до 3000 m³ върху стъклоvlakнести филтри, чрез стационарни станции с последващ гама-спектрометричен анализ с нискофонов гама спектрометрични системи, за определяне обемната специфична активност на естествени и техногенни радионуклиди. Пробонабирането се извършва два пъти месечно: София (3 000 m³ обем въздух), Враца, Монтана, Варна, Бургас (1 600 m³ обем въздух), едномесечно в Бухово, Яна (600 m³ - 700 m³) и Свищов (3 000 m³ обем въздух), годишно в три пункта в област Пловдив и в четири пункта в област Стара Загора.

Последното изследване правено от ИАОС е от 2016 г. През периода не са регистрирани повишения на специфичната активност на естествени и техногенни радионуклиди в атмосферния въздух.

Производствени и др. дейности, източници на радиационно замърсяване на територията на общината няма. Радиационния фон се движи в нормални граници - 0.20 до 0.25 $\mu\text{Sv/h}$. Не са регистрирани наднормени концентрации на естествени и техногенни радионуклиди, съгласно Наредба за основни норми за радиационна защита от 05.10.2012 г.

През територията на общината преминават трасета на електропреносни въздушни линии, източник на електромагнитни полета, които са рисков фактор за увреждане здравето на хората. Изградената енергийна мрежа отговаря на нормативните изисквания. В хигиенно защитната зона на линията не се допуска по никакъв повод урбанизация.

Изводи

Предвид на гореизложеното може да се направи извода, че за община Свиленград няма данни, които да показват системно замърсяване на въздуха, изразено с наднормени концентрации на вредни газове и прах, шумово и радиоактивно замърсяване.

Поради липса на крупни източници на емисии, атмосферният въздух в района може да се окачестви като незамърсен и с добро качество. Не са отчетени превишения на Предельно допустимите концентрации по действащото българско законодателство.

Допълнителен фактор за влошаване качеството на атмосферния въздух са емисиите от транспорта, локални горивни източници, битовото отопление, както и вторично замърсяване на въздуха с прах, поради нередовно почистване и миене на уличната мрежа. Атмосферният въздух над община Свиленград е изложен от риск от замърсяване най-вече с ФПЧ и оловни аерозоли.

Не се изключва вероятността за съществуващи, макар и кратковременни наднормени концентрации за общите замърсители - прах, оловни аерозоли, серен диоксид,

азотен диоксид, сероводород, особено в районите с интензивен автомобилен транспорт в близост да основните пътни артерии.

Подземните води са в добро състояние в кватернера и в лошо състояние в неогенските наслаги. Повърхностните води са в лошо общо състояние за р. Марица и в добро състояние за останалите по-малки притоци. Няма изградени пречиствателни станции за битови отпадни води с изключение на гр. Свиленград и с. Мезек. Няма изградени ПСПВ.

В района има сериозна опасност от засушаване и намаляване на почвеното плодородие, пожари и наводнения.

В община Свиленград съществува съвременна система за събиране и транспортиране на отпадъците. Регионалното депо за твърди битови отпадъци работи добре и не създава екологични проблеми. Не е решен напълно проблемът със създаването на незаконни сметища. Липсва общинско и регионално депо за строителни отпадъци, което да отговаря на съвременни изисквания.

Проучване на общественото мнение

В периода 08.-29.07.2023 бе проведено Проучване на обществените нагласи, във връзка с изготвяне на План за устойчива градска мобилност на гр. Свиленград. Анкетната карта е била достъпна на официалния сайт на община Свиленград (<https://docs.google.com/spreadsheets/d/16pRCfkBvmxwTRtRWTbXq-vWGdLn7IcR9j1sQ-sLuuXI/edit?usp=sharing>). В анкетата са взели участие 169 души, които са проявили интерес към темата и са изразили гражданската си позиция. Анкетата съдържа 18 въпроса, в Гугъл формуляр (Google Forms) и е автоматично обработена. Анализът и диаграмите са изготвени от експерти на Адория Консулт ЕООД. (Приложение: Доклад за проучване на обществените нагласи, във връзка с изготвяне на План за устойчива градска мобилност на гр. Свиленград). Основните изводи от проучването на общественото мнение на гражданите на Свиленград са следните:

1. В анкета са взели участие предимно хора с висше образование, представители на средното поколение и живеещи основно в гр. Свиленград. Близко половината от доброволно включилите се в анкетата живеят в централната част на град Свиленград. Значително повече жени са проявили интерес към попълване на анкетната карта. Над 2/5 от включилите се в анкетите са хора, които работят. Значително по-малко интерес са проявили учаци и неработещи. Т.е. анкетата е представителна за активните граждани на Свиленград, които са загрижени относно развитието на устойчива градска мобилност в техния град, как живеят и ще живеят в него техните деца и внуци.
2. Основната цел на придвижване на включилите се в анкетата е свързана с тяхната работа и значително по-малко с развлечение. Преобладаваща част от тях са посочили, че транспортната система в град Свиленград има сериозни проблеми, които не са решени. Като основни проблеми са посочени състоянието на пътната настилка и тротоарите, липсата на достатъчно места за паркиране и велоалеи.
3. Начина на придвижване в делнични дни и през уикенда е сходен. Основната част от анкетираните се посочили, че се придвижват с леки автомобили. Около 1/4 от тях се придвижват пеша и около 1/10 с велосипеди. Незначителна част от включилите се в анкетата са посочили, че се придвижват с обществен или електрически транспорт.
4. Основния проблем, който хората са посочили, че „ограничава“ движението им пеша е „липсата на време“. Други проблеми ограничаващи движението пеша са: „недостъпни тротоари“ (особено за майки с колички и възрастни хора); „недостатъчна безопасност“ и „големи разстояния“.
5. Основните проблеми, които ограничават придвижването с по-екологичен и здравословен транспорт като велосипеди са „липса или недостатъчно велоалеи“ и „недостатъчната безопасност“ по улиците на Свиленград. Една не малка част от анкетираните са посочили, че има нужда от предлагане на тротинетки под наем и то при положение, че сравнително малко младежи са взели участие в анкетата, които са основните потребители на тази вид услуга.

6. Относно състоянието на обществения транспорт, хората се посочили че не го използват и предпочитат за придвижване, т.к. превозните средства са много стари, не се безопасни и чисти. Също така, според тях маршрутите и разписанието не са удобни. Проблем е и честотата на придвижване на обществения транспорт. Същевременно хората са готови да използват обществен транспорт за придвижване ако има по-нови превозни средства, по-удобни маршрути, по-редовно разписание, по-бързо се придвижва и има удобни спирки до дома и местоработата им.
7. Повече от 1/3 от анкетирания смятат, че трябва да се въведе „платено паркиране“, т.к. това е сериозен проблем особено в централната градска част.
8. Относно средносрочните перспективи за придвижване в града, хората считат, че и в бъдеще ще преобладава придвижването с частен транспорт, въпреки това ще продължи да се търсят активно транспортни услуги. Анкетирания споделят мнението, че „ходенето пеша и карането на велосипеди и тротинетки ще се увеличи драстично“ и са по-скоро песимисти, че ще намалее зависимостта на транспортния сектор от изкопаемите горива, както и че в общината ще се въведе автономен обществени транспорт.

Основни изводи от текущото състояние

1. Община Свиленград има стратегическо местоположение в трансграничния район между България, Гърция и Турция.
2. Близостта до общинския център на АМ „Марица“, която свързва Европа с Близкия Изток, създава благоприятни възможности за използване на стратегическото местоположение на общината и изграждане на нов тип индустрии.
3. Общината разполагаема с голям по обем обработваема земя и общински гори.
4. Макар ограничени са запазени човешките ресурси, които е необходимо допълнително да бъдат обучени съобразно възможностите за създаване нов тип индустрии.
5. Съществуват благоприятни условия за развитие на зелена енергетика и кръгова икономика.

6. Общината разполага с достатъчни водни ресурси.
7. Общинската администрация разполага с административен капацитет и активно работи по реализиране на общински проекти, и провеждане на социална политика.
8. Съществуват благоприятни условия за развитие на поливно земеделие и интензивно развитие на земеделски култури.
9. Съществуват благоприятни условия за развитие на устойчив туризъм и валоризиране на природните и културните ресурси.

SWOT анализ

SWOT-анализът като качествен аналитичен и прогностичен метод дефинира действието на вътрешните и външните фактори за развитие на съответната територия и възможностите за избор на подходяща стратегия за постигане на целите на развитието. Изискването на принципа на интегриран подход по отношение на разработването ПУГМ в пълна степен важи и за аналитичната част на документа и влиза в действие при разработването на SWOT анализа – отделните елементи на анализа са разгледани в тяхната цялост и взаимодействие. Приложима е общата матрица за този вид анализ, отразяваща взаимодействието на вътрешните фактори (силни и слаби страни), и външните фактори (възможности и заплахи). SWOT анализът е разработен на основата на вторичен анализ на стратегическите и програмните документи на общинско, регионално и национално ниво, дискусии с общинското ръководство и експертна оценка.

Силни страни	Слаби страни
• Стратегическо разположение на общината на границата с Гърция и Турция;	• Неблагоприятна демографска картина особено в селата – ниска раждаемост, висока смъртност, нисък естествен прираст и висока механична миграция;

• През територията на общината преминават международни пътища за Гърция и Турция; • Съхранена природна среда с богато биологично разнообразие, над 80 % от земите са в НАТУРА 2000; • Добро екологично състояние на компонентите на природната среда – въздух, вода, почви и биоразнообразие; • Добро състояние на управлението на отпадъците;	• Неравномерно разпределение на населението на територията; • Голяма част от селата попадат в гранични и планински райони, и част от тях са със затихващи функции; • Затруднено здравно обслужване в селата, където населението е застаряващо и с лош здраве, и социален статус; • Слаборазвита аптечна мрежа в селските райони от общината;
• Няма големи промишлени замърсители, районът е екологично чист; • Благоприятни условия за развитие на интензивно многопрофилно земеделие (с насоченост лозарство, овощарство и зеленчукопроизводство) и млечно говедовъдство; • Наличие на хидромелиоративна мрежа от 96 микроязовира; • Богато културно-историческо наследство;	• Неблагоприятна образователна структура на населението; • Висок риск от природни бедствия – засушаване, пожари и наводнения; • Недостатъчно оползотворен природен потенциал за развитие на земеделие и животновъдство; • Лошо състояние на хидромелиоративната система и съоръжения;
• Високо качество на обслужването в администрацията, образованието, здравеопазването и социалните услуги; • Високо ниво на административен капацитет в областта на усвояване на средства от структурните фондове на ЕС; • Относително стабилна демографска среда;	• Недоизграденост и лошо състояние на ВиК мрежата в града и особено в селата; • Липса на пречиствателни станции за отпадни води в повечето села; • Липса на съвременни съоръжения за пречистване на питейно-битова вода;
• Наличие на традиции, които запазват активността и идентичността на местните общности; • Добре изградена социална инфраструктура; • Наличие на добре структурирана здравна система на територията на общината, наличие на общинска болница и осигуреност с апаратура и медицински кадри; • Подобряване на градската среда в общината; • Добре изградена енергийна инфраструктура;	• Влошено състоянието на част от подземните води, които се използват за питейно-битово водоснабдяване; • Наблюдавани отклонения в качеството на питейната вода; • Проблем с нерегламентирани сметища; • Липса на директен достъп до пазара на малките и средните земеделски производители; • Липса на учебни заведения за придобиване на образование над средно и научни институти;
• Добро състояние електроенергийната мрежа, с капацитет да поеме на натоварвания; • Наличие на потенциал за производство на енергия от ВЕИ; • Реализиране на относително висок икономически растеж и нарастване на инвестиционната активност; • Наличие на индустриална зона с потенциал за развитие;	• Липса на работни места за висококвалифицирани млади хора; • Недостатъчна предприемаческа култура в местната общност; • Неразвита промишленост; • Малко на брой действащи преработвателни предприятия;

• Наличие на развлекателен и хазартен бизнес;	• Ниско технологично и иновационно равнище на част от производствата в общината;
• Добро състояние на транспортна инфраструктура – съоръжения, пътища, улици, маркировка, знаци и мантинели, осветление;	• МСП са със затруднен достъп до финансиране, имат ниска норма на печалба и не създават достатъчен брой работни места;
• Добри транспортни връзка между общината, столицата, областния и регионалните центрове;	• Изоставане от процесите по дигитализация на икономиката;
• Добри транспортни връзки между общинския център и населените места от общината;	• Ограничени цифрови умения на голяма част от населението;
• Добре развит обществен транспорт – автомобилен и жп, който задоволява нуждите на местното население;	• Недостатъчно използван потенциал на биологичното разнообразие, включително валоризацията му като туристически ресурс;
• Добре изграден сграден фонд, който задоволява нуждите на местното население;	• Липса на интегрирани туристически продукти;
• Добре изградена транспортна система на град Свиленград и непрекъснатото и подобряване;	• Ниска гъстота на общинската пътна мрежа;
• Добра пътна безопасност на територията на общината и града.	• Недобро състояние на третокласните пътища;
• Добра задоволеност от благоустроени зелени площи в града;	• Липса на пътна и улична маркировка;
	• Необходимост от спешна подмяна на пътна маркировка и указателни знаци.

Възможности	Заплахи
• Валоризиране на екологичния потенциал за развитие на интензивно и поливно много-профилно земеделие и животновъдство, и устойчив туризъм;	• Непрекъснати миграционни вълни в резултата на военни конфликти, глад и природни бедствия в Азия, Африка и Украйна.
• Развитие на биоземеделие и животновъдство;	• Военни конфликти в близост до границите на страна;
• Стимулиране на земеделските производители да излязат на пазара и създаване за условия за това от държавата и общинската администрация;	• Задълбочаващо се влошаване на отношения между Русия, Китай и Иран от една страна, и САЩ, ЕС и НАТО от друга;
• Подобряване на широколентовия интернет и дигитализация на местния бизнес и земеделски стопанства;	• Конфликти на Балканския полуостров (в границите на бивша Югославия) и опасност от въоръжени сблъсъци;
• Подобряване на дигиталната култура на местното население, предприемачи и земеделски производители;	• Промени в климата и опасност от природни бедствия – засушавания, пожари и наводнения;
• Подобряване на достъпа до интернет базирани услуги и електронното управление на местно ниво;	• Опасност от производствени и транспортни аварии и влошаване на показателите на околната среда;
• Подобряване на здравното обслужване на населението в селата и аптекната мрежа;	• Рискове от замърсяване на повърхностни и подземни води от фекални, производствени води и препарати използвани в селското стопанство;
• Повишаване капацитета на социалните услуги и обхващане на по-голямата част от нуждаещите си;	• Рискове от замърсяване на въздуха в резултат на изгаряне на твърди битови горива и газове от МПС;
• Подобряване качеството на образованието и създаване на СТЕМ кабинети;	• Влошаване на икономиката в страните от ЕС в резултат на COVID кризата, санкциите наложени на Русия и военния конфликт Русия – Украйна;

- Подобряване качеството на професионалното образование, включително и след завършване на основни или средно образование;
- Подобряване на икономическата активност и предприемаческа култура на местното население и най-вече сред младите хора;
- Ефективно използване на европейските фондове и програми за развитие на общината;
- Ефективно използване на възможностите за финансиране на дейности от Плана за възстановяване и устойчивост;
- Активно трансгранично сътрудничество с Гърция и Турция;
- Реализиране на политики за финансиране на енергоспестяващи мерки по енергийна ефективност в обществени сектор
- Стимулиране на проекти за енергоспестяващи мерки в частния сектор;
- Реализиране на декарбонизация на икономиката и стимулиране развитието на кръгова икономика;
- Развитие на туристическата инфраструктура, валоризация на културно-антропогенните и природните ресурси за нуждите на туризма;
- Развитие на алтернативни форми на туризъм - екотуризъм, ловен, лозаро-винарски, приключенски, религиозен и селския;
- Развитие на туризма като структуроопределящ отрасъл в общината;
- Подобряване на местната между- и вътрешноселищна транспортна инфраструктура;
- Подобряване на средата за живеене в града и основните селски центрове;
- Внедряване на електрически и екологични МПС в обществения и частния сектор.
- Липса на достатъчно пазари за селскостопанска продукция на територията;
- Висока конкуренция от вносна земеделска продукция и по-ниски й цени;
- Развитие на монокултурно земеделие - свръх производство на отделни култури;
- Проблеми със стартирането на Плана за възстановяване и устойчивост;
- Закъснение на одобрението на ОП и финансирането на проекти през новия програмен период;
- Задълбочаване на негативните демографски процеси;
- Липса на адекватна държавна политика за граничните райони;
- По-добри възможности за реализация на младите хора извън общината и увеличаване на механичната миграция.

Цел на ПУГМ Свиленград

Планът за устойчива градска мобилност цели стимулиране на балансираното развитие и подобряване на интеграция на различните видове градска мобилност. Концепцията за планиране на градската мобилност е насочена най-вече към подобряване на качеството на живот на жителите на град Свиленград и община Свиленград. В контекста на градските зони е нужна смесена стратегия, включваща планиране на земеползване, схеми за ценообразуване, ефективен обществен транспорт и инфраструктура за немоторизирано придвижване, както и за зареждане на екологично чисти превозни средства, за да се намалят задръстванията, вредните емисии и транспортния шум. Всичко това е предпоставка за постигане на въглеродна неутралност в град Свиленград.

В ПУГМ се прави преглед на нуждите от мобилност на хората от гледна точка на по-добро качество на живот. Европейската комисия препоръчва планиране на градския транспорт в съответствие с модела ПУГМ за градовете на страните членки на ЕС.

За пръв път се разработва план за устойчива градска мобилност, който извежда като основни цели устойчива мобилност, въглеродна неутралност и перспективите за развитие на устойчиви модели за придвижване в града. Планът за устойчива градска мобилност разглежда и перспективите за равенство, ефективно използване на пространството, здравословна околната среда, активност и безопасност.

Принципи на ПУГМ

Връзка, координация и синергия с други стратегически документи

Връзка между различните стратегически и планови документи на община Свиленград, насочени към изпълнение на задълженията на България като отговорен член на ЕС, за постигане на основните стратегически цели на Съюза.

Взаимодействие с гражданите и заинтересованите страни

ПУГМ се фокусира върху посрещането на нуждите от мобилност на хората във функционалната градска зона - жителите, посетителите, институциите и бизнес. Планът следва прозрачен и основан на участието подход, като активно включва гражданите и другите

заинтересовани страни по време на разработването и изпълнението на плана. Планирането на участието е предпоставка хората да поемат отговорност за реализиране и политиките, които планът насърчава.

От цели към действия

Целта на ПУГМ е да повлияе върху избора на мобилност, чувството за безопасност, равенството и устойчивостта. Планът включва четири стратегически цели, произтичащи от целите на ПУГМ Свиленград, за които са представени мерки и които са в синергия с ПИРО 2021-2027 г. на община Свиленград.

Основната цел на плана за устойчива градска мобилност е да внедри принципите на устойчивата градска мобилност по-осезаемо в планирането на мобилността при вземането на решения.

Промяна в мобилността

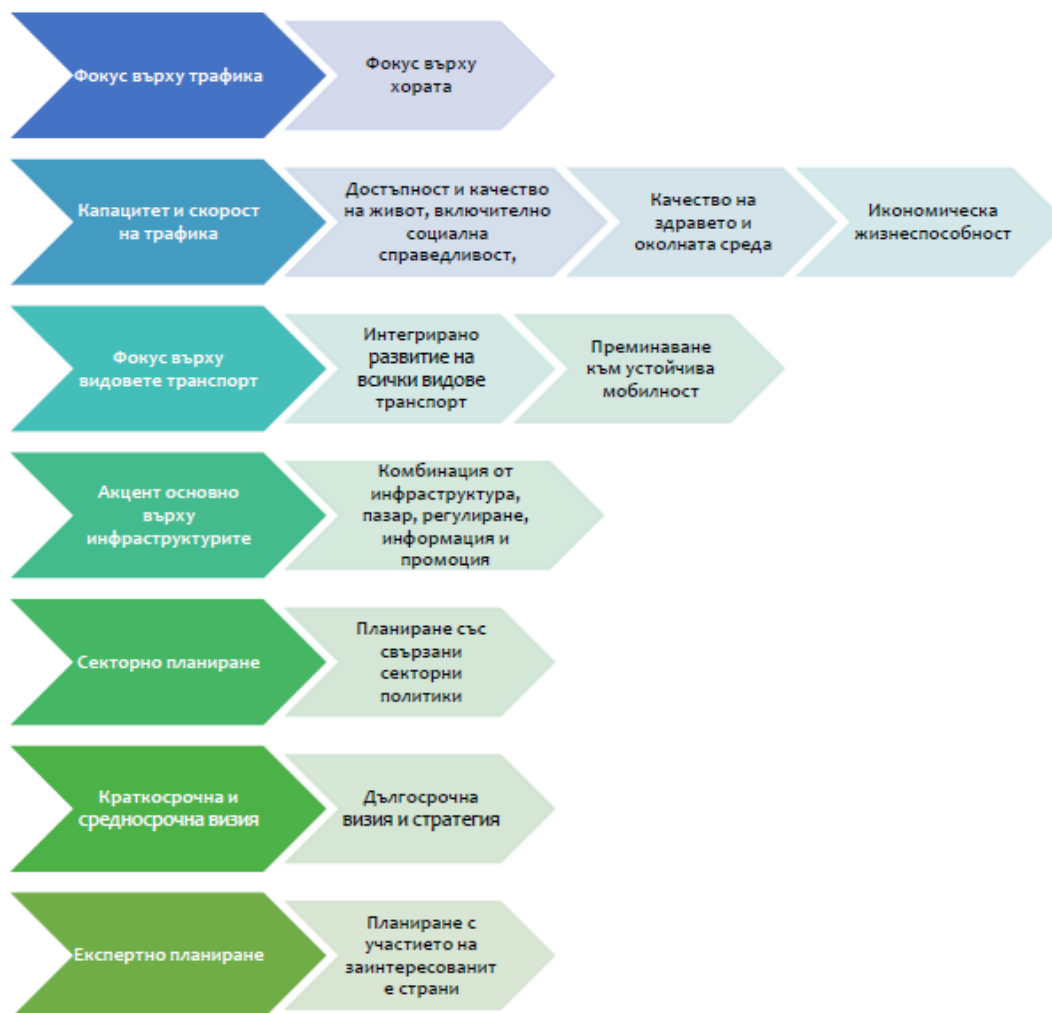
По-гъстата градска структура и модерната система за обществен транспорт увеличават търсенето на устойчиви транспортни средства. Трябва да се предложи начин автомобилите да отстъпят на хората и околната среда, без това да наруши ефективността на придвижванията и начина на живот на гражданите.

Новите услуги за лична мобилност допълват устойчивата транспортна система, намаляват зависимостта от притежаване на личен автомобил, подобряват ежедневието и улесняват използването на обществен транспорт (вкл. електрически или водороден) или УЛМ – велосипеди (вкл. електрически), скутери (вкл. електрически), пешеходен преход.

Ефективна транспортна система

Изграждане на ефективна транспортна система, която да разтовари централната част на град Свиленград и да създаде благоприятни условия за алтернативен транспорт.

Фигура 13. От традиционна към устойчива градска мобилност

Изпълнение и последващи действия

Планът за действие включва четири стратегически, чието въздействие е оценено по следните критерии - ефективно, въглеродно неутрално, равностойно, безопасно, активно и отговорно към околната среда.

ПУГМ е изготвен за периода 2023–2035 г. и може да се актуализира във връзка с промени на ОУПО или по-рано, ако е необходимо, в случай че възникнат значителни нужди от промяна.

Целеви групи

Вътрешни целеви групи

- Местното население на община Свиленград;
- Местния бизнес;
- Служители на общинската администрация и кметствата в общината;
- Неправителствен сектор.
- Регионални структури на МВР;
- Регионални структури на МОСВ.

Външни целеви групи

- Потребители на произвежданите продукти и предоставяните услуги – купувачи, търговци, съседни общини, туристи, нови заселници и др.;
- Подизпълнители и доставчици на вече установили се предприятия в общината;
- Потенциални инвеститори;
- Транспортни фирми;
- Гости на града и общината.

Визия

Визията представлява цялостното виждане за бъдещото развитие на устойчива градска мобилност и подобряване на качеството на живот в град Свиленград и общината в средносрочен период.

Визията за развитие на община Свиленград акцентира върху повишаване качеството на живот, благоустрояване на град Свиленград чрез развитие на устойчива транспортна градска система, устойчиво комбинирана на различните видове транспорт, постигане на въглеродна неутралност и подобряване обслужването на гражданите и гостите на Свиленград. Визията за устойчива градска мобилност е в съзвучие с визията на ПИРО на община Свиленград и 2021 – 2027 г. и Интегрирана териториална стратегия за развитие на южен централен район, като се отчитат насоките в националните и европейските стратегически документи.

Визията за устойчива градска мобилност на град Свиленград е формулирана на основата на анализа на настоящата ситуация и постигането на стратегическите изисквания на европейските и национални политики за градската мобилност. Тя има средносрочен характер и надхвърля срока на действие на ПИРО 2021 – 2027 г. Визията за развитие на общината се формулира като:

ПОДОБРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ЖИВОТ НА ГРАЖДАНИТЕ НА СВИЛЕНГРАД И ИКОНОМИЧЕСКОТО РАЗВИТИЕ ЧРЕЗ ИЗГРАЖДАНЕ НА УСТОЙЧИВА, ДОСТЪПНА, СПРАВЕДЛИВА, БЕЗОПАСНА, ЕКОЛОГИЧНА И ВЪГЛЕРОДНО НЕУТРАЛНА УСТОЙЧИВА ГРАДСКА МОБИЛНОСТ.

Стратегически цели и приоритети на ПУГМ Свиленград 2023 – 2035 г.

Основавайки се на местната специфика, нуждите на гражданите и специфичният потенциал на територията на община Свиленград, както и на дефинираната визия за развитие, се очертават следните стратегически цели:

Стратегическа цел 1: Устойчива транспортна свързаност и интегрираност

Осигуряване на по-добра транспортна достъпност до града, укрепване на териториалната свързаност между града и съседните населени места и местата за туризъм и отдих, формиране на устойчиви транспортни връзки със съседни общини и райони. Подобряване на качеството на транспортната инфраструктура и осигуряване на бърз и удобен транспорт за обслужване на населението.

Стратегическа цел 2: Екологична мобилност

Подобряване на качеството на живот и постигане на въглеродна неутралност чрез намаляване замърсяването на въздуха, шума, емисиите на парникови газове и потреблението на енергия в транспортния сектор и повишаване на неговата устойчивост. Подобряване на

състоянието на уличната и общинската пътна мрежа, увеличаване на дела на екологичен транспорт, създаване на условия за придвижване с велосипед или пеша и чрез насърчаване на електромобилността.

Стратегическа цел 3: Планиране, разработване и внедряване на ИТС

Използването на интелигентни транспортни системи за подобряване на съществуващите и предоставянето на нови транспортните услуги и управление на системата на градска мобилност (умен паркинг, умни кръстовища, информационни системи за пътниците, системи за таксуване и т.н.). Въвеждане на ИТС създава условия за оптимизиране на транспортната мобилност и управляваща различните потоци.

Стратегическа цел 4: Устойчива безопасност и сигурност на участниците в движението

Основните причини за пътнотранспортните произшествия в страната и общината са повишения трафик, натовареността на уличната мрежа, неефективната организация на движение и недоброто качество на транспортната инфраструктура. Усещането за липса на безопасност пречи за нарастването на дела на избралите да се придвижват пеша или с велосипед. Безопасността е свързана също така с качеството на пешеходните и обществени пространства, състоянието на настилките, осветлението и др. Това може да се постигне чрез осветеност и повдигане на пешеходните пътеки, обезопасяване на велосипедното и пешеходно движение, изграждане на система за следене на пътната безопасност, подобряване на достъпността за всички хора и създаване на безопасност на спирките и пространствата около тях.

Таблица 47. Приоритети и мерки на ПУГМ Свиленград

Приоритет		Мерки
1. Поддържане на транспортната инфраструктура	на	1.1. Подобряване на техническото състояние и експлоатационните качества на транспортната инфраструктура в град Свиленград
		1.2. Подобряване на техническото състояние и експлоатационните качества на общинската пътна мрежа и съоръжения
		1.3. Интегриране на нулевоемисионни превозни средства на общественя транспорт в транспортната система на общината
		1.4. Изпълнение на съпътстващи мерки за осигуряване на зарядни станции за превозните средства
		1.5. Внедряване на ИТС и интегрирани цифрови решения за подобряване на ефикасността и ефективността на общественя транспорт
		1.6. Подобряване на достъпа до недвижими културни ценности и природни забележителности, туристически обекти и места за почивка и туризъм.
2. Осигуряване на безопасна градска мобилност	на	2.1. Подобряване на техническото състояние и експлоатационните качества на общинската улична мрежа и благоустрояване на зелени зони
		2.2. Изграждане на велосипедна инфраструктура
		2.3. Въвеждане на мерки за успокояване и обезопасяване на движението в населените места на Община Свиленград.
		2.4. Разработване на генерални планове за организация и регулиране на движението
		2.5. Обезопасяване на пешеходни зони и велосипедни алеи
		2.6. Оптимизиране на паркирането в града
3. Популяризиране и стимулиране на устойчива мобилност	и	3.1. Провеждане на широка кампания за популяризиране на мерките и ползите от използване на екологични и устойчиви начини на придвижване
	на	3.2. Провеждане на информационни кампании за определени целеви групи

План за изпълнение

Дейност/Проект	Индикативен бюджет в лв. с ДДС	Източник на финансиране	Периодна изпълнение
Приоритет 1. - Поддържане на транспортната инфраструктура			
Мярка 1.1. Подобряване на техническото състояние и експлоатационните качества на транспортната инфраструктура в град Свиленград			
1.1.1. Изграждане на ул. „Зорница” (околовръстен път)	2 000 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2023-2028
1.1.2. Реконструкция и рехабилитация на улици и кръстовища в гр. Свиленград (подобект – кръстовище до Метан станция) - Две отсечки	1 000 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2023-2028
1.1.3. Рехабилитация – 5 ^{-и} етап улици: ул. „К. Охридски“, ул. „М. Горки“, ул. „1 ^{-ви} май“, ул. „К. Преславски“, ул. „Ален мак“, ул. „К. Честименски“	700 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2023-2028
1.1.4. Изграждане на улици в квартали - кв.325, кв.326, кв.327, кв.328, кв.329, кв.330, кв.331 и кв.332, гр. Свиленград	3 000 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2023-2030
1.1.5. Изграждане на терминал за качване на тирове на ЖП вагони	5 000 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2025-2030
1.1.6. Реконструкция на съществуващия стар ЖП мост и изграждане на втори автомобилен мост над р. Марица	10 000 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2025-2030
1.1.7. Преоформяне на ул. „Ст. Косовски“ в кв. „Капитан Петко войвода“ - става еднопосочна и се оформят паркоместа (по ОУП)	200 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2023-2028
1.1.8. Преоформяне на бордюрни криви в кръстовище на ул. „Деде Агач“ с ул. „Ген. Струков“ (по ОУП)	70 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2023-2028
1.1.9. Нови улици в северната част на кв. „Капитан Петко войвода“ за обслужване на стопанските предприятия при извършване на реконструкция на кръстовището на ул. „Д-р П. Берон“ с ул. „Ас. Златаров“ (път I-8) (по ОУП)	2 500 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2025-2030
1.1.20. Изграждане на нова отсечка от ул. „Хр. Шишманов“ до ул. „Сан Стефано“ (по ОУП)	500 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2025-2030
1.1.21. Нова -ул. „Яворов“, свързваща ул. „Цар Симеон Велики“ с ул. „Хр. Ботев“ до поща (по ОУП)	550 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2025-2030
1.1.22. Нова Околовръстна улица в западната част на града съгласно ОУП с нов мост на р. Марица (по ОУП)	2 000 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2027-2032
1.1.23. Преоформяне на вход-изходите към кв. „Младост“	150 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2025-2030
1.1.24. Изграждане на тротоар на ул. „Волгоград“, гр. Свиленград (дължина 1,600 км и ширина 3 м от всяка страна на платното за движение)	1 000 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2025-2030

1.1.25. Изграждане на тротоар на ул. „Хан Аспарух”, гр. Свиленград (дължина 1,300 км и ширина 3 м от всяка страна на платното за движение)	800 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2025-2030
1.1.26. Поставяне на пътни знаци (според Спецификация на Генералния план за организация на движението)	200 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2023-2028
1.1.27. Ново Кръгово кръстовище - кв. „Капитан Петко войвода“, при пресичането на ул. „Ас. Златаров“ (път I-8) с ул. „Ген. Гурко“ (по ОУП)	200 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2025-2030
1.1.28. Ново Кръгово кръстовище - кв. „Капитан Петко войвода“, при пресичането на републикански път I-8 с републикански пътища II-88 и II - 89 (по ОУП)	800 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2025-2030
1.1.29. Ново Кръгово кръстовище - кв. „Гебран“ при пресичането на ул. „Г. Райчев“ (път I-8) с нова обходна улица на града, съществуващата улица от квартала към Свиленград става еднопосочна само на север и преоформяне на кръстовището (по ОУП)	750 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2025-2030
1.1.30. Оригулиране на кръстовището на ул. „Сан Стефано“ и ул. „Ген. Скобелев“	500 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2025-2030
1.1.31. Ново Кръгово кръстовище - ул. „Хр. Ботев“ с ул. „Г. Кирков“	200 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2025-2030
1.1.32. Реконструкция - ул. „Света гора“ с улица до ДГ „Детелина“ в кв. „Капитан Петко войвода“ (по ОУП)	2 750 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2025-2032
1.1.33. Реконструкция на кръгово движение - ул. „Цар Иван Асен“ с ул. „Аспарух“ в кв. „Капитан Петко войвода“	120 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2025-2030
1.1.34. Реконструкция - план за регулация - ул. „Пролет“ с ул. „Еделвайс“	75 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2025-2030
1.1.35. Преоформяне на кръгово движение - ул. „Гео Милев“ с ул. „Ст. Стамболов“ и поставяне на огледало (по ОУП)	50 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2025-2030
1.1.36. Преоформяне на кръстовище на ул. „Алеко Константинов“ с ул. „Цар Симеон Велики“	50 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2025-2030
1.1.37. Преоформяне на кръстовище на ул. „Отец Паисий“ с ул. „Ген. Скобелев“	50 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2025-2030
1.1.38. Урегулиране на кръстовище и осветление - ул. „Хр. Ботев“, „Г. Кирков“, ул. „Кирил и Методий“, както и „Ст. Караджа“ (р-нт „Хъша“)	50 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2025-2030
1.1.39. Оформяне на забавителен шлюз от път I-8/ул. „Ас. Златаров“ (към гробищен парк на кв. „Капитан Петко войвода“)	50 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2025-2030
1.1.40. Прекласиране на РП I-8 от централна градска част и промяна на трасето на ул. „Сан Стефано“	375 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2025-2030

1.1.41. Изграждане на летище с логистична и туристическа цел	5 000 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2028 - 2032
1.1.42. Изграждане на хеликоптерна площадка	2 500 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2028 - 2032
Мярка 1.2. Подобряване на техническото състояние и експлоатационните качества на общинската пътна мрежа и съоръжения			
1.2.1. Път НКV1144 55053 /Райкова могила – Муштрак/ III-5507	6 500 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2025-2030
1.2.2. Път НКV1145 550 /Сладун – Студена – Дервиш могила/ III-7612	14 000 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2025-2030
1.2.3. Път НКV2146 /Муштрак – Равна гора/	3 000 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2025-2030
1.2.4. Път НКV2152 /Младиново – Костур/	5 000 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2025-2030
1.2.5. НКV1145 /III - 5509, Щит - Варник / - Сладун –Студена - Дервишка могила / III – 7612/	20 000 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2025-2030
1.2.6. НКV3140 /III - 5507, п.к. II - 55 - Левка/ - Лисово	15 000 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2025-2030
1.2.7. Рехабилитация на общински мост край с. Левка	2 000 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2025-2030
1.2.8. Текуща рехабилитация на общински пътища	20 000 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2025-2030
1.2.9. Възстановяване на банкети край общински пътища (5 % са липсващи)	5 000 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2025-2030
1.2.10. Полагане на сигнализация и пътна маркировка по общински пътища	2 000 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2025-2030
1.2.11. Полагане и подмяна на липсващи ограничителни системи по общински пътища	2 000 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2025-2030
1.2.12. Изграждане на мост над река Тунджа, осигуряващ бърза връзка между КПП Лесово и КПП Капитан Андреево чрез продължаване на път III – 5507 до ГКПП „Лесово”	7 000 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2025-2030
1.2.13. Изграждане на пътна връзка Индустриална зона - АМ Марица	1 000 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2025-2030
Мярка 1.3. Интегриране на нулевоемиссионни превозни средства на общественя транспорт в транспортната система на общината			

1.3.1. Доставка на 10 бр. превозни средства за градския и/или междуселищния обществен транспорт с нулеви емисии	7 200 000	НПВУ, ПРР, ПОС, друг източник на БФП	2023-2032
1.3.2. Интегриране на доставените превозни средства в градския и/или междуселищния обществен транспорт	-	-	2023-2032
1.3.3. Подготовка и изпълнение на проекти в партньорство с друга(и) община(и)	25 000	НПВУ, друг източник на БФП	2023-2028
Мярка 1.4. Изпълнение на съпътстващи мерки за осигуряване на зарядни станции за превозните средства			
1.4.1. Изпълнение на съпътстващи мерки за осигуряване на зарядни станции за превозните средства	300 000	НПВУ, ПОС, ПТС, друг източник на БФП	2023-2032
1.4.2. Подготовка и изпълнение на проекти в партньорство с друга(и) община(и)	15 000	НПВУ, друг източник на БФП	2023-2028
Мярка 1.5. Внедряване на ИТС и интегрирани цифрови решения за подобряване на ефикасността и ефективността на обществения транспорт			
1.5.1. Внедряване на ИТС	320 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2023-2032
1.5.2. Поетапно интегриране на обществения транспорт	50 000	ПРР, друг източник на БФП	2023-2032
1.5.3. Подобряване на връзките между градски, междуселищен автобусен, железопътен и въздушен транспорт	150 000	ПРР, друг източник на БФП	2023-2032
1.5.4. Ремонт на съществуващи и/или изграждане на удобни спирки за обществения транспорт със защита от метеорологичните условия	200 000	ПРР, друг източник на БФП	2023-2032
1.5.5. Подготовка и изпълнение на проекти в партньорство с друга(и) община(и)	-	НПВУ, друг източник на БФП	2023-2032
Мярка 1.6. Подобряване на достъпа до недвижими културни ценности и природни забележителности, туристически обекти и места за почивка и туризъм.			
1.6.1. Осигуряване на подходящ достъп (транспорт, екопътеки и/или велопътеки) до природни забележителности, съобразен и за хора в затруднено положение	450 000	ПРР, ПОС, друг източник на БФП	2023-2032
1.6.2. Осигуряване на подходящ достъп (транспорт, екопътеки и/или велопътеки) до недвижими културни ценности, съобразен и за хора в затруднено положение	350 000	ПРР, ПОС, друг източник на БФП	2023-2032
1.6.3. Осигуряване на подходящ достъп (транспорт, екопътеки и/или велопътеки) до туристически обекти и места за почивка и туризъм, съобразен и за хора в неравностойно положение	320 000	ПРР, ПОС, друг източник на БФП	2023-2032

1.6.4. Поставяне на указателни табели, единна маркировка и система за представяне на допълнителна информация посредством QR код до долмените до с. Левка и с. Студена, кулата в Маточина и скалната църква в с. Михалич и с. Маточина	62 000	ПРР, ПОС, друг източник на БФП	2023-2030
1.6.5. Изграждане на паркинг и рехабилитация на пътя до крепостта в с. Маточина	135 000	ПРР, ПОС, друг източник на БФП	2023-2032
Приоритет 2. – Осигуряване на безопасна градска мобилност			
Мярка 2.1. Подобряване на техническото състояние и експлоатационните качества на общинската улична мрежа и благоустрояване на зелени зони			
2.1.1. Поетапен ремонт и рехабилитация на тротоари, съобразени и за хора в неравностойно положение	250 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2023-2030
2.1.2. Поставяне на нови улични знаци и табели	120 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2023-2030
2.1.3. Подмяна на улично осветление с енергоспестяващо и изграждане на ново улично осветление, съобразено с пешеходни пътеки и велоалеи	500 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2023-2030
2.1.4. Ремонт на съществуващи и изграждане на допълнителни светофарни уредби със светлинно, звуково регулиране и дистанционно регулиране	500 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2023-2030
2.1.5. Изграждане на нови джобове за спирки и автоспирки на ул. „Сан Стефано“ за нова автобусна линия	100 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2023-2030
2.1.6. Проектиране, обновяване и благоустрояване на междублокови пространства в кварталите „Изгрев“, „Простор“, „Юг“, чрез изграждане на паркинги, зелени площи, детски и спортни площадки, парково осветление	15 000 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2023-2030
2.1.7. Проектиране, обновяване и благоустрояване на междублокови пространства в квартал чрез изграждане на паркинги, зелени площи, детски и спортни площадки, парково осветление	600 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2023-2030
2.1.8. Изграждане на паркова зона и съпътстваща инфраструктура в кв.401	150 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2023-2030
2.1.9. Подготовка и изпълнение на проекти в партньорство с друга(и) община(и)	25 000	НПВУ, друг източник на БФП	2023-2030
Мярка 2.2. Изграждане на велосипедна инфраструктура			
2.2.1. Планиране на мрежа от велосипедни алеи, обхващаща и отдалечените от центъра квартали	50 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2023-2025
2.2.2. Изграждане на велоалея Любимец – Свиленград	10 000 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2023-2028

2.2.3. Изграждане на велоалея по дигата на р. Канаклийска в гр. Свиленград	1 000 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2023-2028
2.2.4. Изграждане на велоалея от Свиленград до кв. „Капитан Петко войвода“	4 000 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2023-2028
2.2.5. Планиране и изграждане на велосипедна мрежа на територията на гр. Свиленград	5 000 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2023-2028
2.2.6. Поставяне на паркинг стойки за велосипеди, включително пред здравни и образователни заведения, театър, музеи, обществени сгради	45 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2023-2028
2.2.7. Създаване на зони за отдаване на велосипеди под наем	20 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2023-2028
2.2.8. Закупуване на велосипеди за гражданите и гостите на града със системи за проследяване и предотвратяване на кражби	300 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2023-2028
2.2.9. Закупуване на тротинетки за гражданите и гостите на града със системи за проследяване и предотвратяване на кражби	100 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2023-2028
2.2.10. Подготовка и изпълнение на проекти в партньорство с друга(и) община(и)	25 000	НПВУ, друг източник на БФП	2023-2032
2.2.11. Изграждане на велоалея Свиленград – Орестиада- Одрин	7 000 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2023-2028
Мярка 2.3. Въвеждане на мерки за успокояване и обезопасяване на движението в населените места на Община Свиленград			
2.3.1. Намаляване на скоростта чрез маркировка и настилка с различен цвят и текстура	2 000 000	НПВУ, друг източник на БФП	2023-2032
2.3.2. Поставяне на осветени и дублирани пътни знаци на входовете на града	2 000 000	НПВУ, друг източник на БФП	2023-2032
2.3.3. Мерки за успокояване на движението около училища, детски градини и ясли, осветяване на пешеходни пътеки	260 000	НПВУ, друг източник на БФП	2023-2028
2.3.4. Изграждане на зони за успокояване на движението в централна градска част, жк „Юг“, жк „Изгрев“, кв. „Простор“	120 000	НПВУ, друг източник на БФП	2023-2028
2.3.5. Намаляване на скоростта на движение по ул. „Др. Цанков“ преди кръстовище с ул. „Елин Пелин“	35 000	НПВУ, друг източник на БФП	2023-2028
2.3.6. Ограничаване на скоростта, премахване на паркоместата и забраняване на паркирането по ул. „Ал. Стамболийски“ - Зона 30	25 000	НПВУ, друг източник на БФП	2023-2028
2.3.7. Ограничаване на скоростта, премахване на паркоместата и забраняване на паркирането по ул. „В. Левски“ - Зона 30, до кръстовището с ул. „Ген. Скобелев“ и изграждане на светофар на горесцитираното кръстовище;	35 000	НПВУ, друг източник на БФП	2023-2028

2.3.8. Изграждане на предпазен остров пред игрална зала „Жанет“ на ул. „Сан Стефано“ и нова такси стоянка	35 000	НПВУ, друг източник на БФП	2023-2028
2.3.9. Изграждане на предпазен остров на бул. „България“ пред паркинг на хотел „Свилена“	30 000	НПВУ, друг източник на БФП	2023-2028
2.3.10. Изграждане на предпазен остров ул. „Ал. Стамболийски“ при паркинг зад Културен дом	30 000	НПВУ, друг източник на БФП	2023-2028
2.3.11. Изграждане на предпазен остров пред бензиностанция на ул. „Д-р Стр. Дочков“	30 000	НПВУ, друг източник на БФП	2023-2028
2.3.12. Регламентиране на товарното движение чрез прилагане на зоните на транспортно райониране на града - зона „А“, зона „Б“ и зона „В“ (не важи за МГТ)	45 000	НПВУ, друг източник на БФП	2023-2028
2.3.13. Изграждане на видеонаблюдение с цел обезопасяване на уличното движение	1 300 000	НПВУ, друг източник на БФП	2023-2028
2.3.14. Изграждане на участъци за обезопасяване при преминаване на пътни превозни средства с направа на пешеходни зони тип "Зебра" на път II - 55 "Нова Загора - Свиленград" в с. Младиново, община Свиленград	80 000	НПВУ, друг източник на БФП	2023-2028
Мярка 2.4. Разработване на генерални планове за организация и регулиране на движението			
2.4.1. Разработване на генерален план за движението в град Свиленград (за следващия период)	50 000	НПВУ, друг източник на БФП	2032
2.4.2. Разработване на генерален план за движението до населените места в общината и интегрирането му с този на град Свиленград	70 000	НПВУ, друг източник на БФП	2032
2.4.3. Подготовка и изпълнение на проекти в партньорство с друга(и) община(и)	50 000	НПВУ, друг източник на БФП	2023-2032
Мярка 2.5. Обезопасяване на пешеходни зони и велосипедни алеи			
2.5.1. Въвеждане на системи за безопасност на пешеходни пътеки	100 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2023-2028
2.5.2. Изграждане на ограничители и модератори на скоростта за безопасно пресичане на пешеходци и придвижване на велосипедисти (тип легнал полицаи, гумени ограничители и др.)	65 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2023-2028
2.5.3. Поставяне на предупредителни пътни знаци	80 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2023-2028

2.5.4. Подмяна и поставяне на нови мантинели, огради и колчета приоритетно край образователни институции	100 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2023-2028
2.5.5. Изграждане на видеонаблюдение с цел обезопасяване на пешеходните зони	1 500 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2023-2028
2.5.6. Ремонт и поддръжка на тротоари и пешеходни зони	2 000 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2023-2030
2.5.7. Урегулиране на кръстовището на ул. „Хр. Топракчиев“ ,ул. Йордан Йовков, ул. „Трети март“ и ул. „Р. Даскалов“	80 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2023-2028
2.5.8. Обезопасяване на пешеходни достъпи на ул. Гео Милев и Д. Благоев	50 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2023-2028
2.5.9. Осигуряване на осветеност на пешеходна пътека на бул. България /до входа на градски парк/	20 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2023-2028
2.5.10. Урегулиране на кръстовище на ул. Хр. Ботев, ул. Георги Кирков, ул. Кирил и Методий и ул. Стефан Караджа	50 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2023-2028
Мярка 2.6. Оптимизиране на паркирането в града			
2.6.1. Изследване на възможностите за въвеждане на различни методи за заплащане на такса за платен паркинг	50 000	ПРР, друг източник на БФП	2023-2030
2.6.2. Изследване на възможностите и обособяване на зони за паркиране в жилищните квартали и централна градска част;	35 000	ПРР, друг източник на БФП	2023-2030
2.6.3. Регламентиране на паркинг до автоспирка „ЖП Гара“ в кв. „Капитан Петко войвода“	20 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2023-2030
2.6.4. Изграждане и оформяне на нови паркинги	4 000 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП	2023-2030
Приоритет 3. Популяризиране и стимулиране на устойчива мобилност			
Мярка 3.1. Провеждане на широка кампания за популяризиране на мерките и ползите от използване на екологични и устойчиви начини на придвижване			
3.1.1. Въвеждане на стимули за екологични и устойчиви начини на придвижване	300 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП общински бюджет	2025-2032
3.1.2. Провеждане на кампания сред населението за популяризиране на мерките и ползите от екологични и устойчиви начини на придвижване	15 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП , общински бюджет	2025-2030
Мярка 3.2. Провеждане на информационни кампании за определени целеви групи			

3.2.1. Провеждане на информационни кампании с фирми за транспорт и логистика	20 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП, общински бюджет	2023-2030
3.2.2. Провеждане на информационни кампании с представители на бизнеса	20 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП, общински бюджет	2023-2030
3.2.3. Провеждане на информационни кампании за ученици в горни класове	20 000	НПВУ, ПРР, друг източник на БФП, общински бюджет	2023-2030

Индикативен бюджет

Общият индикативен бюджет на ПУГМ Свиленград е 214 772 хил. лв., разпределен както следва:

Приоритет	Мярка	Стойност (хил. лв.)
Приоритет 1		155 267
	Мярка 1.1.	43 190
	Мярка 1.2.	102 500
	Мярка 1.3.	7 225
	Мярка 1.4.	315
	Мярка 1.5.	720
	Мярка 1.6.	1 317
Приоритет 2		59 130
	Мярка 2.1.	17 245
	Мярка 2.2.	27 540
	Мярка 2.3.	6 025
	Мярка 2.4.	170
	Мярка 2.5.	4 045
	Мярка 2.6.	4 105
Приоритет 3		375
	Мярка 3.1.	315
	Мярка 3.2.	60

Индикатори

Индикатори за продукт

Индикатор	Мерна единица	Базова стойност	Целева стойност	Период на отчитане	Източник на информация
Основен ремонт на общинската пътна мрежа	км	0	25	годишно	ОА, РОП, медии
Поставени пътни знаци и табелки	бр.	0	150	годишно	ОА
Положена пътна маркировка	км	0	25	годишно	ОА, РОП, медии
Превозни средства с нулеви емисии	бр.	0	10	4 пъти за периода	ОА, РОП, медии
Зарядни станции	бр.	0	20	4 пъти за периода	ОА, РОП, медии
Внедряване на ИТС	бр.	0	5	4 пъти за периода	ОА, РОП, медии
Подобрен достъп до недвижими културни ценности и природни забележителности, туристически обекти и места за почивка и туризъм	бр.	0	4	4 пъти за периода	ОА, РОП, медии
Ремонт на улици от общинската улична мрежа	м	0	1200	годишно	ОА, РОП, медии
Ремонт на тротоари от общинската улична мрежа	м ²	0	1200	годишно	ОА, РОП, медии
Новопоставени знаци и табелки	бр.	0	60	годишно	ОА, РОП, медии
Ремонтирани съществуващи и изградени допълнителни светофарни уредби със светлинно и звуково регулиране	бр.	0	8	4 пъти за периода	ОА, РОП, медии
Променена организация на движение на кръстовищата	бр.	0	8	годишно	ОА
План на мрежа от велосипедни алеи, покриващи и отдалечените от центъра квартали	бр.	0	3	4 пъти за периода	ОА, РОП, медии
Изградена веломрежа	бр.	0	3	4 пъти за периода	ОА, РОП, медии
Поставени паркинг стойки за велосипеди	бр.	0	30	4 пъти за периода	ОА, РОП, медии
Благоустрояване и изграждане на допълнителни зони за паркиране	бр.	0	3	4 пъти за периода	ОА, РОП, медии
Ремонтирани и/или изградени спирки за градския транспорт в Свиленград	бр.	0	8	4 пъти за периода	ОА, РОП, медии
Генерален план за движението в град Свиленград (нов за следващ период)	бр.	0	1	2027 г.	ОА, РОП, медии
Интегриран с генералния план на града, генерален план за движение в населените места в общината	бр.	0	1	2027 г.	ОА, РОП, медии

Проведени кампании сред населението за популяризиране на мерките и ползите от екологични и устойчиви начини на придвижване	бр.	0	3	3 пъти за периода	ОА
Проведени информационни кампании с фирми за транспорт и логистика	бр.	0	2	2 пъти за периода	ОА
Проведени информационни кампании с представители на бизнеса	бр.	0	2	2 пъти за периода	ОА
Проведени информационни кампании с ученици от горните класове	бр.	0	4	4 пъти за периода	ОА

Индикатори за резултат

Очакваните резултати от изпълнението на ПУГМ Свиленград (2035 г) са:

Индикатор	Мерна единица	Източник на информация	Период на отчитане	Базова стойност	Целева стойност 2035 г.
Увеличение използването на обществен транспорт	%	ОА, Транспортни фирми	годишно	0	20
Намаляване използването на лични автомобили	%	ОА	годишно	0	20
Намаляване емисиите от общественя транспорт	%	ОА, РИОСВ	годишно	0	10
Увеличаване на енергийната ефективност на общественя транспорт и автомобили	%	ОА, Транспортни фирми	годишно	0	10
Увеличена безопасност на пешеходците	%	ОА, МВР	годишно	0	20
Намален брой инциденти с участие на пешеходци	%	ОА, МВР, здравни заведения	4 пъти за периода	0	10
Увеличен брой пешеходци	%	ОА	годишно	0	10
Намаляване паркирането по тротоарите и запазване на тяхната структура	%	ОА	годишно	0	20
Увеличаване на дела на придвижващите се с велосипед	%	ОА	годишно	0	20
Намален брой инциденти с участие на велосипедисти	%	ОА, МВР, здравни заведения	4 пъти за периода	0	20
Повишаване качеството на атмосферния въздух	%	ОА, РИОСВ	годишно	0	20
Повишаване на дела на електромобилността	%	НСИ, ААП, МВР	два пъти за периода	0	10
Увеличен брой на хора с увреждания, придвижващи се свободно в града	бр.	ОА	годишно	0	70
Повишаване удовлетвореността на граждани и гости на общината	%	ОА, медии	годишно	0	20

Повишаване доверието в местната власт	%	НСИ, медии	годишно	0	20
---------------------------------------	---	------------	---------	---	----

Източници на информация

Основните източници на информация, използвани при изготвянето на ПУГМ на община Свиленград, са следните:

- НСИ;
- ИСУН;
- ИТСР на Южен централен район;
- ПУГМ на град Свиленград 2023 - 2035 г.;
- Агенция по заетостта;
- ПИРО 2021-2027 г. община Свиленград;
- ОУП на община Свиленград;
- Доклади за напредъка, годишни доклади, междинни оценки на изпълнението на стратегически документи на общината;
- Информация от регионални структури – ТСБ, РИОСВ, МВР и др.;
- Данни от съседни общини;
- Данни, предоставени от общинска администрация Свиленград;
- Данни за област Хасково и други.